

**Maharashtra Olympiad Movement
2014-15**

Question Bank – Standard 5

प्रश्नमंजूषा – इयत्ता ५ वी

Price: Rs. 150/-

Published by :

Maharashtra Knowledge Foundation
B Wing, 5th Floor, ICC Trade Tower,
Senapati Bapat Road,
Pune – 411016

Copyright © by Maharashtra Knowledge Foundation (MKF). All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced or distributed in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise or stored database or retrieval system without the prior permission of publishers.

Information contained in this work has been obtained by MKF, from sources believed to be reliable. However neither MKF nor its authors guarantee the accuracy or competence of any information published herein and neither MKF nor its authors shall be responsible for any errors, omissions or damages arising out of use of this information. This work is published with the understanding that MKF and its authors are supplying information but not attempting to render engineering or professional service. If such services are required, the assistance of an appropriate professional should be sought.

प्रस्तावना

I-CONSENT हा एक सेवाभावी कार्यासाठी एकत्र आलेल्या व्यक्ती व संस्था यांचा समूह असून, माहिती तंत्रज्ञानाच्या नव्या युगात नवी शिक्षणपद्धती निर्माण करण्याचा हा समूह प्रयत्न करीत आहे. बहुविध बुद्धिमत्तांपैकी प्रत्येक विद्यार्थ्यात कोणती ना कोणती तरी निसर्गदत्त बुद्धिमत्ता असते. ती शोधून तिचे संवर्धन करणे, उच्चस्तर विचार कौशल्य निर्माण करत करत सर्वोच्च पातळीपर्यंत जाण्यासाठी विद्यार्थ्याला मदत करणे, शिक्षण शाळाबाह्य जीवनाशी निगडित करणे हा तर शिक्षणाचा उद्देश. नव्या शिक्षणाचा हाच पायाभूत विचार धरून, विविध मार्गांनी, कार्यक्रमांतून 'कृतीतून शिक्षण', प्रश्न-समस्या सोडवण्यातून शिक्षण, अशा अनेक धडपडीतून शिक्षणाचे मार्ग आम्ही शोधतो आहोत.

यामध्ये विद्यार्थ्यांने व्यक्तिगत अभ्यासाबरोबरच गटानेही अभ्यास करावा हा विचार आहे. शिकवू नका, शिकू द्या हा शिक्षणाचा योग्य मार्ग आहे. या नव्या पद्धतीमध्ये रचनात्मक शिक्षणात ज्ञानस्रोत निर्माण व्हावेत, ते मिळण्यास प्रत्येकास समान संधी लाभावी, ग्रामीण-शहरी, गरीब-श्रीमंत या भेदांपलीकडे जाऊन 'दर्जेदार शालेय शिक्षण सर्वांना व सर्वत्र' मिळावे हे आमचे प्रयत्न आहेत. MKF चा Maharashtra Olympiad Movement (MOM) हा प्रकल्प आम्ही यासाठीच राबवत आहोत.

आजचा नवसमाज हा 'A3 connected' समाज आहे (Anyone कोणीही, Anywhere कोठेही and Anytime कधीही). या नवसमाजात संपर्क तंत्रज्ञानाचा वापर करून आमचे उद्देश साध्य होतील, हा आमचा विश्वास आहे.

Maharashtra Olympiad Movement च्या तयारीसाठी मूलभूत संकल्पनांवर आधारित 'प्रश्नमंजूषा' आम्ही प्रकाशित केली आहे, ती सर्व विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायासाठी, त्यांच्या स्वमूल्यमापनासाठी, त्यांच्या शिक्षकांसाठी आणि पालकांसाठी उपयुक्त ठरेल, ही आम्हाला आशा आहे.

जीवनात विद्यार्थ्यांना स्वावलंबी, Self-directed आणि निर्मितीक्षम घडण्या-घडवण्यासाठी I-CONSENT व MKF च्या उपक्रमांचा फायदा व्हावा, हीच अपेक्षा.

या विद्यार्थी घडण्याच्या प्रक्रियेत आपला सर्वांचा सक्रिय सहभाग लाभावा व विद्यार्थ्यांना सुयश लाभावे.

प्रा. राम ताकवले
माजी कुलगुरू, पुणे विद्यापीठ,
इंदिरा गांधी मुक्त विद्यापीठ,
यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठ

Contents

MOM 2014-15

About Maharashtra Olympiad Movement (महाराष्ट्र ऑलिम्पियाड अभियानाबद्दल)	7
MOM 2014-15 Program Structure (MOM 2014-15 कार्यक्रमाचे स्वरूप)	9
MOM 2014-15 Examination Details (MOM 2014-15 परीक्षेचे स्वरूप)	11
MOM 2014-15 Syllabus (MOM 2014-15 अभ्यासक्रम)	13

STAGE 1

Science (विज्ञान)	19
Mathematics (गणित)	47
Mental Ability (बुद्धिमत्ता चाचणी)	69
Answer Key (उत्तरे)	78

STAGE 2

Science (विज्ञान)	83
Mathematics (गणित)	113
Mental Ability (बुद्धिमत्ता चाचणी)	127
Answer Key (उत्तरे)	138

Higher Order Thinking Skills (HOTS)

Answer Key (उत्तरे)	188
---------------------	-----

महाराष्ट्र ऑलिम्पियाड अभियान

महाराष्ट्र नॉलेज फौंडेशनची (MKF) स्थापना ही ज्ञानरचनाधारित शैक्षणिक पद्धतीचा शोध घेण्यासाठी आणि या पद्धतीचा प्रसार करण्यासाठी झाली आहे. सामाजिक आणि आर्थिक परिवर्तनासाठी अध्ययन, शिक्षण आणि शैक्षणिक व्यवस्थापन यांची माहिती तंत्रज्ञानाबरोबर सांगड घालण्यासाठी आम्ही प्रयत्नशील आहोत.

महाराष्ट्र ज्ञान महामंडळ मर्यादित (MKCL) आणि आय-कन्सेंट (I-CONSENT) (इंडियन कन्सॉर्शियम फॉर एज्युकेशनल ट्रान्सफॉर्मेशन) यांच्या सहयोगाने महाराष्ट्र नॉलेज फौंडेशनने महाराष्ट्र ऑलिम्पियाड अभियान (MOM) सुरू केले आहे.

महाराष्ट्र ऑलिम्पियाड अभियानाची संकल्पना ही आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पियाड तत्वांवर आधारित आहे. आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पियाडची चळवळ अनेक वर्षे सुरू असून अनेक नोबेल पुरस्कार विजेत्या व्यक्ती त्यांच्या लहानपणी या चळवळीशी संलग्न होत्या.

आगामी २० वर्षांत या अभियानाच्या माध्यमातून महाराष्ट्रात किमान पाच नोबेल क्लास शास्त्रज्ञ तयार व्हावेत, असे आमचे स्वप्न आहे.

Maharashtra Olympiad Movement

Maharashtra Knowledge Foundation (MKF) is established to explore and promote constructivist education. We wish to integrate information technology for teaching, learning and educational management for socio-economic transformation.

MKF along with MKCL (Maharashtra Knowledge Corporation Limited) and I-CONSENT (Indian Consortium for Educational Transformation) has initiated Maharashtra Olympiad Movement (MOM)

MOM derives its design principles from various international Olympiad movements. International Olympiad Movement has been active for a long time and most of the Nobel laureates have been associated with it in their childhood.

We dream that this movement helps to create at least five Nobel class scientists from Maharashtra in next 20 years.

MOM 2014-15 कार्यक्रमाचे स्वरूप

प्रिय विद्यार्थी मित्र / मैत्रिणींनो,

या कार्यक्रमात भाग घ्यायचे ठरवून तुमचे स्वप्न साकार होण्याच्या दृष्टीने तुम्ही पहिले पाऊल टाकले आहे.

पुढचे पाऊल म्हणजे महाराष्ट्र ऑलिम्पियाड स्कॉलर होण्यासाठी महाराष्ट्र ऑलिम्पियाड अभियानाच्या प्रक्रियेची माहिती करून घेणे.

सब-जुनिअर ऑलिम्पियाड - इयत्ता ५ वी साठी २ टप्पे आहेत. प्रथम टप्प्याच्या परीक्षेमधील कामगिरीच्या आधारे निवडक विद्यार्थी द्वितीय टप्प्याच्या परीक्षेसाठी पात्र ठरतील. द्वितीय टप्प्याच्या गुणवत्ता यादीतील निवडक विद्यार्थ्यांचा महाराष्ट्र ऑलिम्पियाड स्कॉलर म्हणून पुण्यात आयोजित करण्यात येणाऱ्या भव्य बक्षीस समारंभात सत्कार करण्यात येईल. या विद्यार्थ्यांना पुण्यात होणाऱ्या राज्यस्तरीय रहिवासी कार्यशाळेत सहभागी होण्याची संधी मिळेल. या व्यतिरिक्त जिल्हास्तरीय गुणवान विद्यार्थ्यांचा स्थानिक पातळीवर गौरविण्यात येईल.

MOM 2014-15 PROGRAM STRUCTURE

Dear Student,

Congratulations for taking your first step to follow your dreams by joining Maharashtra Olympiad Movement (MOM).

Now your next step is to go through the process of MOM to become Maharashtra Olympiad Scholar and move closer to your dreams.

For Sub Junior Olympiad - standard 5, MOM exam is 2-stage exam. Based on the performance in exams of 1st stage, selected students will qualify for 2nd stage exam. Selected toppers of 2nd stage exam will be felicitated as Maharashtra Olympiad Scholars in a grand prize distribution ceremony at Pune. These students will get an opportunity to participate in a State level residential nurturance camp at Pune. Apart from this, district level meritorious students will be felicitated at local level.

MOM 2014-15 परीक्षेचे स्वरूप

पहिल्या टप्प्याच्या गुणवत्ता यादीतील निवडक विद्यार्थी द्वितीय टप्प्याच्या परीक्षेसाठी पात्र ठरतील. प्रथम आणि द्वितीय या दोन्ही टप्प्यांच्या परीक्षा वस्तुनिष्ठ (objective) असतील. प्रथम टप्प्याची परीक्षा ही लेखी तर द्वितीय टप्प्याची परीक्षा ऑनलाईन असेल.

अधिक माहितीसाठी www.mkcl.org/mom वर लॉग ऑन करा.

परीक्षेचे स्वरूप खालीलप्रमाणे आहे :

स्तर	विषय	प्रश्नांची संख्या	विषयवार गुण	एकूण प्रश्न	एकूण गुण	कालावधी (मि.)	परीक्षेची तारीख	पात्र विद्यार्थी
प्रथम टप्पा (MCQs)	विज्ञान	60	60	100	100	120	ऑक्टोबर ५, २०१४	सर्व सहभागी विद्यार्थी
	गणित	20	20					
	बुद्धिमत्ता चाचणी	20	20					
द्वितीय टप्पा (MCQs)	विज्ञान	30	60	50	100	100	फेब्रुवारी ८, २०१५	निवडक विद्यार्थी
	गणित	10	20					
	बुद्धिमत्ता चाचणी	10	20					

MOM 2014-15 Examination Details

Selected toppers of 1st stage exam, will be eligible for stage 2 exam. Both stage 1 and stage 2 exams are objective exams. Stage 1 exam is written while stage 2 exam is online.

For more details, log on to MOM website www.mkcl.org/mom

Please refer following table for examination details:

Exam	Subjects	Number of questions	Marks per subject	Total questions	Total Marks	Duration (min)	Exam Date	Who is eligible
Stage 1 (MCQs)	Science	60	60	100	100	120	October 5, 2014	Every enrolled student
	Mathematics	20	20					
	Mental Ability	20	20					
State 2 (MCQs)	Science	30	60	50	100	100	February 8, 2015	Selected students
	Mathematics	10	20					
	Mental Ability	10	20					

MOM 2014-15 अभ्यासक्रम - इयत्ता ५ वी

पहिला टप्पा :

विज्ञान

१. मानवी शरीर - काही आंतरिंद्रिये
२. अन्नपचन
३. आहार
४. रोगजंतू आणि रोगप्रसार
५. रोगप्रतिबंध
६. प्रथमोपचार

गणित

१. संख्याज्ञान
२. संख्यावरील क्रिया : बेरीज व वजाबाकी
३. संख्यावरील क्रिया : गुणाकार व भागाकार
४. एकमान पद्धती
५. विभाज्यता
६. नफा, तोटा
७. कालमापन
८. सममूल्य अपूर्णांक
९. अपूर्णांकांची बेरीज - वजाबाकी
१०. अपूर्णांकांचा गुणाकार व भागाकार
११. भूमिती: मूलभूत संबोध

पूर्वज्ञान : महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक शिक्षण मंडळाची इयत्ता ४ थीची विज्ञान आणि गणिताची पुस्तके

दुसरा टप्पा :

विज्ञान

१. मानवी शरीर - काही आंतरिंद्रिये
२. अन्नपचन
३. आहार
४. रोगजंतू आणि रोगप्रसार
५. रोगप्रतिबंध
६. प्रथमोपचार
७. नैसर्गिक साधनसंपत्ती
८. जमिनीची धूप
९. पदार्थाचे कणस्वरूप

MOM 2014-15 - Syllabus for Standard 5

Stage 1 exam:

Science

1. Human body (Internal organs)
2. Digestion of Food
3. Food and diet
4. Germs and spread of diseases
5. Prevention of diseases
6. First aid

Mathematics

1. Number
2. Operations on numbers : Addition and Subtraction
3. Operations on numbers : Multiplication and Division
4. Unitary method
5. Divisibility
6. Profit and Loss
7. Measurement of time
8. Equivalent fractions
9. Addition and subtraction of fractions
10. Multiplication and division of fractions
11. Geometry : Basic concepts

Previous knowledge : 4th standard state board science and mathematics text books

Stage 2 exam:

Science

1. Human body (Internal organs)
2. Digestion of Food
3. Food and diet
4. Germs and spread of diseases
5. Prevention of diseases
6. First aid
7. Natural Resources
8. Soil Erosion
9. The particle form of substances

१०. पदार्थाचे काही गुणधर्म
११. बदलांचे प्रकार
१२. भौतिक बदल
१३. रासायनिक बदल

गणित

१. संख्याज्ञान
२. संख्यावरील क्रिया : बेरीज व वजाबाकी
३. संख्यावरील क्रिया : गुणाकार व भागाकार
४. एकमान पद्धती
५. विभाज्यता
६. नफा, तोटा
७. कालमापन
८. सममूल्य अपूर्णांक
९. अपूर्णाकांची बेरीज - वजाबाकी
१०. अपूर्णाकांचा गुणाकार व भागाकार
११. भूमिती : मूलभूत संबोध
१२. कोन व त्रिकोण
१३. रोमन संख्याचिन्हे
१४. दशांश अपूर्णांक : ओळख
१५. दशांश अपूर्णांक : बेरीज, वजाबाकी, गुणाकार
१६. मापन
१७. रेषाखंड : मापन व रचना
१८. आयत व चौरस यांचे गुणधर्म
१९. वर्तुळ
२०. परिमिती
२१. क्षेत्रफळ
२२. सांख्यिकी माहिती

संदर्भासाठीची पुस्तके : महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक शिक्षण मंडळ (एसएससी), केंद्रीय शिक्षण मंडळ (सीबीएसई) व भारतीय शिक्षण मंडळाची (आयसीएसई) इयत्ता ५ वीची विज्ञान आणि गणिताची पुस्तके

10. Some properties of substance / matter
11. Types of changes
12. Physical changes
13. Chemical changes

Mathematics

1. Number
2. Operations on numbers : Addition and Subtraction
3. Operations on numbers : Multiplication and Division
4. Unitary method
5. Divisibility
6. Profit and Loss
7. Measurement of time
8. Equivalent fractions
9. Addition and subtraction of fractions
10. Multiplication and division of fractions
11. Geometry : Basic concepts
12. Angle and triangle
13. Roman numerals
14. Decimal fractions : Introduction
15. Decimal fractions : Addition, subtraction, multiplication
16. Measurement
17. Segment : Measurement and construction
18. Properties and rectangles and squares
19. Circle
20. Perimeter
21. Area
22. Statistical Data

Reference books : SSC, CBSE and ICSE science and mathematics text books of 5th standard

STAGE - I

सामान्यविज्ञान STAGE - I

- 1) फुफ्फुसे व हृदय ही ..... तील आंतरेंद्रिये आहेत ?
a) पोट   b) मेंदू   c) छाती   d) जठर
- 2) शरीराच्या सर्व अवयवांचे आणि त्यांच्या कार्यांचे नियंत्रण ..... करतो.
a) हृदय   b) मेंदू   c) फुफ्फुस   d) रक्त
- 3) ज्या नलिका शरीरामध्ये रक्त वाहून नेतात त्यांना ..... म्हणतात.
a) रोहिणी   b) नीला   c) रक्तवाहिनी   d) संदेशवाहिनी
- 4) खालीलपैकी हृदयाचे कार्य वर्णन करणारे योग्य शब्द कोणते ?
a) आत आणि बाहेर   b) वर आणि खाली
c) अकुंचन आणि प्रसरण   d) ढकलणे आणि ओढणे
- 5) हवेतील ऑक्सिजन ..... मध्ये रक्तात मिसळतो.
a) हृदय   b) फुफ्फुस   c) नाक   d) मेंदू
- 6) आपल्या शरीराला आवश्यक असणारी जीवनसत्त्वे व क्षार आपल्याला ..... पासून मिळतात.
a) अन्ना   b) श्वासोच्छ्वास   c) पाणी व हवा   d) व्यायाम
- 7) शरीरातील तोंडापासून गुदद्वारापर्यंत जाणारी बदलणाऱ्या व्यासाची नलिका म्हणजे ..... होय.
a) जठर   b) अन्ननलिका   c) आतडे   d) लहान व मोठे आतडे
- 8) तोंडात तयार झालेल्या अर्धवट पचलेल्या अन्नाचा मऊ गोळा म्हणजे ..... होय.
a) अन्नाचा घास   b) रक्त   c) पाचकरस   d) बाईल
- 9) मोठ्या आतड्याचे कार्य काय आहे ?
a) पाणी शोषून घेणे   b) पाचकरस मिसळणे
c) अन्न घुसळणे   d) अन्नाचा घास तयार करणे

SCIENCE STAGE - I

- 1) The organs like lungs and heart are present in the .....
a) Abdomen   b) brain   c) chest   d) stomach
- 2) All the organs of the body and their functioning is controlled by the .....
a) Heart   b) brain   c) lungs   d) blood
- 3) The tubes which carry the blood inside our body are called .....
a) artery   b) vein   c) blood vessel   d) signaling tubes.
- 4) Which are the correct words describing the functioning of heart ?
a) to and fro   b) up and down
c) contraction and relaxation   d) push and pull
- 5) The oxygen from the air mixes with the blood in.....
a) Heart   b) lungs   c) nose   d) brain
- 6) Our body needs many minerals, vitamins etc. We get them from .....
a) food   b) respiration   c) water & air   d) exercise
- 7) The narrow pipe of varying diameters inside our body from mouth to anus is .....
a) stomach   b) alimentary canal
c) intestine   d) small & large intestine
- 8) The soft ball of partly digested food produced in the mouth is .....
a) bolus   b) blood   c) digestive juice   d) bile
- 9) What is the role of large intestine?
a) absorption of water   b) mixing digestive juice
c) churning the food   d) forming bolus

10) Name the organs that produce digestive juices.

- a) mouth
- b) liver, pancreas
- c) stomach
- d) all of the above

11) The digestion of food starts in .....

- a) stomach
- b) oesophagus
- c) intestine
- d) mouth

12) What is the role of small intestine in digestion?

- a) stores undigested waste portion of the food.
- b) forms bolus.
- c) carries food to stomach.
- d) absorbs soluble substances from digested food.

13) The quantity of food a person needs does not depend upon .....

- a) age
- b) sex
- c) the kind of work the person does
- d) all of the above

14) Find odd man out .

- a) pulses
- b) milk
- c) wheat
- d) meat

15) Groundnuts and sunflower are the major sources of .....

- a) proteins
- b) fats
- c) minerals and water
- d) carbohydrates.

16) What is not true about nightblindness?

- a) It cannot be cured.
- b) It can be cured by treating the patient in time.
- c) Doctors advice patients to eat carrots and papayas .
- d) Vitamin A can cure this disease.

- 17) मोड आलेली कडधान्ये मुख्यतः ..... पुरवतात.
- a) स्निग्धपदार्थ   b) जीवनसत्त्वे   c) प्रथिने   d) कर्बोदके
- 18) अपुऱ्या किंवा असमतोल आहारामुळे ..... होऊ शकतो.
- a) त्वचारोग   b) हगवण   c) कुपोषण   d) कर्करोग
- 19) खालीलपैकी कोणता रोग हा साथीचा रोग नाही ?
- a) पोटाचे विकार   b) कावीळ   c) डोळे येणे   d) कर्करोग
- 20) सूक्ष्मजीव कोठे आढळतात ?
- a) हवेत   b) पाण्यात किंवा मातीत
c) प्राण्यांच्या शरीरात   d) वरीलपैकी सर्व
- 21) टायफॉईड, कॉलरा व जुलाब हे रोग ..... मुळे पसरतात.
- a) हवा
b) दूषित पाणी
c) रोगाची लागण झालेल्यांच्या संपर्क किंवा स्पर्श
d) जीन्समधील दोष
- 22) उघडे अन्नपदार्थ खाल्ल्याने ..... ची लागण होते.
- a) आतड्याचे रोग   b) क्षयरोग   c) कावीळ   d) मधुमेह
- 23) घटसर्प हा ..... चा रोग आहे.
- a) जठर   b) घसा   c) आतडे   d) फुफ्फुस
- 24) स्पर्शावाटे होणाऱ्या रोगांना ..... रोग म्हणतात.
- a) संसर्गजन्य रोग   b) हवेमार्फत होणारे रोग
c) संपर्कजन्य रोग   d) वरीलपैकी नाही

- 25) क्युलेक्स डसामुळे ..... रोग पसरतो.
- a) हिवताप   b) चिकनगुनिया   c) डेंग्यू   d) हत्तीरोग
- 26) रोग प्रतिबंधाचा उत्तम मार्ग म्हणजे .....
- a) पिण्यापूर्वी पाणी उकळावे   b) हात नियमितपणे धुवावेत
- c) पाणी साठू देऊ नये   d) वरीलपैकी सर्व
- 27) ब्लीचिंग पावडरचा उपयोग सांगा.
- a) सर्दीपासून बचाव करणारे औषध
- b) पाण्याचे निर्जंतुकीकरण/पाण्यातील जंतूंचा नाश
- c) पाणी गाळणे
- d) मैलापाणी शुद्धीकरण करण्यासाठी वापरायचे रसायन
- 28) यात्रेला जाणाऱ्या यात्रेकरूंना ..... रोग होण्याची शक्यता असते.
- a) एड्स   b) हिपॅटायटिस
- c) कॉलरा   d) a आणि b दोन्ही
- 29) बीसीजी लस बाळाला कधी देण्यात येते ?
- a) जन्म झाल्यावर लगेच एकच डोस
- b) जन्मानंतर 10 वर्षांनंतर एकच डोस
- c) जन्मानंतर 9 महिन्यांनी एकच डोस
- d) एक-एक महिन्यांच्या अंतराने तीन डोस
- 30) ..... रोग असलेल्या व्यक्तींनी शारीरिक स्वच्छतेकडे विशेष लक्ष देण्याची गरज असते.
- a) कावीळ, कॉलरा   b) क्षय, गोवर
- c) घटसर्प, कांजण्या   d) खरूज, नायटा

31) ..... हा काविळीचा प्रकार आहे.

- a) हिपॅटायटिस बी   b) यकृत सिरॉसीस
c) कॉलरा   d) कांजण्या

32) अतिश्रम, अशक्तपणा व बराच वेळ प्रखर उन्हात असणे अशा कारणांनी काहींना ..... येते.

- a) कमी रक्तदाब   b) भोवळ येणे   c) त्वचा भाजणे   d) उष्माघात

33) जलसंजीवनीचा उपयोग .....

- a) शरीरातील पाणी व प्रथिने यांची कमतरता भरून काढण्यासाठी होतो.
b) तीव्र भाजलेल्या रुग्णांनाही होतो.
c) हगवण आणि डीहायड्रेशन (निर्जलीभवन) झालेल्या रुग्णांना होतो.
d) वरीलपैकी सर्व पर्याय बरोबर

34) सर्पदंशामुळे झालेली जखम धुण्यासाठी ..... खालील द्रावण वापरतात.

- a) पोटॅशियम परमँगनेट   b) सोडियम मेटा बायसल्फेट
c) क्लोरीन   d) ब्लीचिंग पावडर

35) विजेच्या कोणत्याही अपघातात सर्वप्रथम काय करणे आवश्यक असते ?

- a) फायर ब्रिगेडची गाडी बोलावणे.
b) विजेचा प्रवाह बंद करणे.
c) त्वरेने रुग्णालयात नेणे.
d) पोळलेल्या किंवा भाजलेल्या भागावर गार पाणी ओतणे.

36) आग विझवायचे काम करणाऱ्याचे कपडे पेटू नयेत यासाठी विशेष प्रकारचे आवरण .....

- a) रबर   b) प्लॅस्टिक
c) धातू   d) इन्मल रंग

- 31) ..... is a type of jaundice.
- a) hepatitis B   b) liver cirrhosis   c) cholera   d) chickenpox.
- 32) Extreme exertion, weakness or being out in hot sun for a long time cause ..... in some people.
- a) low blood pressure   b) giddiness
c) skin burns   d) sunstroke
- 33) ORS is used .....
- a) to make up for the loss of water and proteins from the body.
b) for the people who are severely burnt.
c) for the patients of diarrhoea/ dehydration
d) all of the above
- 34) In case of snake bite, the wound is washed with a solution of .....
- a) potassium permanganate   b) sodium meta bisulphate
c) chlorine   d) bleaching powder
- 35) What is important to do immediately in case of any accident related to electricity?
- a) call fire brigade
b) switch off electric current
c) go to hospital
d) pour water on injury.
- 36) Fire fighters wear the clothes which do not catch fire even when they are close to fire because their clothes have coating of .....
- a) rubber   b) plastic   c) metal   d) enamel paint

- 37) प्राण्यांना संरक्षण दिले पाहिजे कारण .....
- ते आपले मनोरंजन करतात.
  - इतर प्राणी व वनस्पती हे त्यांचे खाद्य आहे.
  - ते निसर्गातील समतोल राखतात.
  - वरीलपैकी सर्व पर्याय बरोबर.
- 38) आपल्याला ऊर्जेची कमतरता का भासते ?
- जमिनीखाली खनिज तेलाचे साठे मर्यादित आहेत.
  - खनिज तेले आयात केली जातात.
  - नवीन खनिज तेलाचे साठे सापडणे कठीण आहे.
  - खनिज तेलाचे साठे लवकर संपून जाण्याची शक्यता आहे.
- 39) माळढोक : सोलापूर :: अणेर धरण : .....
- कोल्हापूर
  - धुळे
  - अमरावती
  - मेळघाट
- 40) ..... च्या कार्यामुळे प्राण्यांसाठी प्राणवायू होतो.
- उद्योगधंदे
  - वनस्पती
  - इतर प्राणी
  - दूषित पाण्यावर प्रक्रिया
- 41) ..... बनविण्यासाठी मुलतानी मातीचा उपयोग होतो.
- सट आणि बरण्या
  - रांजण, बश्या
  - मुखवटे
  - सौंदर्य प्रसाधने
- 42) वीज घरोघरी वाहून नेण्यासाठी ..... या धातूंच्या तारांचा वापर होतो.
- लोह
  - चांदी
  - पित्तळ
  - तांबे आणि अॅल्युमिनिअम
- 43) पेट्रोल आणि डिझेल ..... पासून मिळतात.
- रॉकेल
  - नैसर्गिक वायू
  - खनिज तेल
  - कोळसा

37) Animals must be protected because .....

- a) they recreate us
- b) other animals and plants is their food.
- c) they maintain balance in the nature
- d) all of the above

38) Why do we face energy crisis?

- a) The deposits of fuel oils inside the earth are limited
- b) Fuel oils are imported.
- c) New oil wells cannot be discovered
- d) Fuel oil gets exhausted.

39) Maldhok : solapur :: Aner Dam : .....

- a) Kolhapur   b) Dhule   c) Amarawati   d) Melghat

40) The oxygen is made available to animals for breathing by the activity of .....

- a) industrialization   b) plants
- c) other animals   d) waste water treatment

41) Multani clay is used in making .....

- a) pots and jars   b) planters, saucers
- c) masks   d) cosmetics

42) The wires used to carry electricity in our homes are made of .....

- a) iron   b) silver
- c) brass   d) copper or aluminium

43) Petrol and diesel are obtained by .....

- a) kerosene   b) natural gas
- c) mineral oil   d) coal

- 44) जलविद्युत केंद्र कशाला म्हणतात ?
- वाहत्या पाण्यापासून वीजनिर्मिती करणारे केंद्र
  - चुंबकीय रेल्वे थांबवण्याचे स्थानक
  - अणुऊर्जेद्वारे विद्युतनिर्मिती करणे
  - प्रचंड शक्तीची ज्वालानिर्मिती केंद्र
- 45) औषध : अश्वगंधा :: लाकूड : .....
- साग
  - शिसम, साग
  - कडूनिंब, बाभूळ, सुबाभूळ
  - वरीलपैकी सर्व पर्याय बरोबर
- 46) जंगलतोडीमुळे .....
- प्राण्यांच्या काही जाती पूर्णपणे नष्ट झाल्या
  - वनस्पतींपासून मिळणारे उत्पन्न दुर्मीळ होईल
  - निसर्गाचा समतोल बिघडेल
  - वरीलपैकी सर्व पर्याय बरोबर
- 47) अंतःश्वसन म्हणजे .....
- हवा बाहेर टाकणे
  - हवा आत घेणे
  - श्वसन
  - बाह्यश्वसन
- 48) कोयना येथे .....
- सौर
  - जैवइंधन
  - जलशक्ती
  - अणुशक्ती
- 49) अपारंपरिक ऊर्जेचा स्रोत .....
- जैववायू
  - पवनचक्की
  - लाटांपासून व सौर ऊर्जा
  - वरीलपैकी सर्व पर्याय बरोबर
- 50) आहार म्हणजे .....
- नाशता व जेवण
  - रात्रीचे जेवण
  - दिवसभरात खाल्लेले अन्न
  - उपवास
- 51) अन्न म्हणजे सजीवांची .....
- तहान
  - भूक
  - ऊर्जेची गरज
  - a व b दोन्ही

- 44) What are hydro power stations?
- a) power stations to generate electricity from flowing water
  - b) the station where magnetic trains stop.
  - c) atomic reactions in which electricity is produced.
  - d) the place where high power flame is generated
- 45) Medicine : Aswagandha :: timber : .....
- a) teak
  - b) shisham, teak
  - c) babul, neem, cypress
  - d) all of the above
- 46) Cutting down of forests causes .....
- a) extinction of animals species
  - b) shortage of plant products
  - c) disturbance of natural balance of ecosystem
  - d) all of the above
- 47) Inhalation is .....
- a) giving out air
  - b) taking in air
  - c) respiration
  - d) exhalation
- 48) Koyna is a major centre for ..... project.
- a) solar
  - b) biofuel
  - c) hydro power
  - d) nuclear power
- 49) The nonconventional source of energy is .....
- a) Biogas
  - b) Wind mills
  - c) Tidal & Solar energy
  - d) All of the above
- 50) Diet is .....
- a) Breakfast and lunch.
  - b) Food we take as dinner.
  - c) All food we eat in a day.
  - d) Fasting.
- 51) Food is any substance that fulfills ..... of living organisms.
- a) Thirst
  - b) Hunger
  - c) Need for energy
  - d) Both a and b

- 52) संबंधित नसलेला पर्याय निवडा.
- a) संत्र्याचा रस   b) पेप्सी   c) दूध   d) लिंबूपाणी
- 53) ..... हा रोग जलवाहित नाही.
- a) कावीळ   b) क्षयरोग   c) कॉलरा   d) विषमज्वर
- 54) खालीलपैकी ..... हा जीवाणूजन्य रोग नाही.
- a) क्षयरोग   b) शीतज्वर   c) फुफुसदाह   d) विषमज्वर
- 55) हिवताप हा ..... संस्थेचा आजार आहे.
- a) श्वसन   b) रक्ताभिसरण   c) उत्सर्जन   d) पचन
- 56) ..... या अवयवामुळे आपण डोके वळवू शकतो.
- a) खांदे   b) डोळे   c) मान   d) हात
- 57) मांडी आणि पोटरी यांच्यामध्ये ..... असतो.
- a) घोटा   b) तळपाय   c) गुडघा   d) कोपर
- 58) पुढीलपैकी कोणत्या प्राण्याला मान हा अवयव नाही ?
- a) हत्ती   b) जिराफ   c) बेडूक   d) बदक
- 59) डोके आणि धड यांना जोडणाऱ्या भागास काय म्हणतात ?
- a) खांदा   b) मान   c) छाती   d) दंड
- 60) चष्मा कशासाठी लावतात ?
- a) सुंदर दिसण्यासाठी   b) चांगले ऐकू येण्यासाठी
- c) स्पष्ट दिसण्यासाठी   d) डोळ्यांच्या संरक्षणासाठी
- 61) ब्रेल लिपी वाचण्यासाठी या इंद्रियांचा उपयोग होतो.
- a) डोळे   b) कान   c) नाक   d) त्वचा
- 62) आपल्या शरीरात त्वचा वगळता एकूण किती ज्ञानेंद्रिये आहेत ?
- a) 4   b) 5   c) 7   d) 3

52) Select odd man out.

- a) Orange juice   b) Pepsi   c) Milk   d) Lemon water

53) ..... is not a water-borne disease.

- a) Jaundice   b) Tuberculosis   c) Cholera   d) Typhoid

54) Following is not a bacterial disease.

- a) Tuberculosis   b) Influenza   c) Pneumonia   d) Typhoid

55) Malaria is a disease of ..... system.

- a) Respiratory   b) Circulatory   c) Excretory   d) Digestive

56) Which of the following part of our body helps us to turn our head ?

- a) shoulder   b) eye   c) neck   d) head

57) The ..... lies in between the thigh and the shin

- a) ankle   b) sole   c) knee   d) elbow

58) Which of the following animal does not have a neck ?

- a) elephant   b) giraffe   c) frog   d) duck

59) Name the part that joins the head and the torso ?

- a) shoulder   b) neck   c) chest   d) upper arm

60) Why do we wear spectacles?

- a) for looking good   b) for hearing properly
c) for clear vision   d) for the protection of the eyes

61) Which of the following sense organ is used for reading the braille script ?

- a) eye   b) ear   c) nose   d) skin

62) How many sense organs do we have barring the skin ?

- a) 4   b) 5   c) 6   d) 3

- 63) त्वचेवर जखम झाल्यास ..... लावा.
- a) माती   b) साबण   c) जंतुनाशक   d) मीठ
- 64) जिभेचा ..... रंग हे चांगल्या आरोग्याचे लक्षण आहे.
- a) निळा   b) पिवळा   c) लाल   d) गुलाबी
- 65) रक्तातील तांबड्या पेशी ..... येथे तयार होतात.
- a) सांध्यामध्ये   b) अस्थिमगज   c) स्नायूंमध्ये   d) हृदयामध्ये
- 66) मेंदू हा ..... आणि हृदय हे ..... सुरक्षित असते.
- a) डोक्यात, छातीत   b) कवटीत, कण्यात
- c) कण्यात, कवटीत   d) कवटीत, छातीच्या पिंजऱ्यात
- 67) घट्ट बाटलीत बंद केलेल्या झुरळांना अन्न-पाणी दिले तरी ती मरतात, याचे कारण...
- a) त्यांना वारा मिळत नाही.   b) त्यांना कार्बन डाय ऑक्साईड मिळत नाही.
- c) त्यांना ऑक्सिजन मिळत नाही.   d) वरील सर्व पर्याय बरोबर
- 68) वनस्पती आपली जागा का बदलू शकत नाहीत ?
- a) त्यांना भरपूर पाने असतात.   b) त्यांची मुळे जमिनीत खोलवर रुतलेली असतात.
- c) त्यांचे खोड जाड असते.   d) त्या निर्जीव असतात.
- 69) सजीवांच्या वाढीसाठी कशाची गरज नाही ?
- a) अन्न   b) निवारा   c) हवा   d) पाणी
- 70) खाली दिलेल्या इंद्रियांपैकी कोणते इंद्रिय छातीच्या पिंजऱ्यात असते ?
- a) फुफ्फुसे   b) अन्ननलिका   c) वृक्क   d) जठर
- 71) मासे पाण्यात विरघळलेला ऑक्सिजन केवळ ..... घेऊ शकतात.
- a) फुफ्फुसांमार्फत   b) त्वचेमार्फत   c) तोंडामार्फत   d) कल्ल्यांमार्फत
- 72) शरीरातल्या सर्व क्रियांवर नियंत्रण ठेवण्याचे काम ..... हे आंतरेंद्रिय करते.
- a) मेंदू   b) हृदय   c) जठर   d) मूत्रपिंड

- 63) Application of ..... is recommended for a wound caused due to an injury on the skin
- a) soil   b) soap   c) antiseptic ointment   d) salt
- 64) ..... colour of the tongue is a sign of good health
- a) blue   b) red   c) yellow   d) pink
- 65) Red blood cells are formed in the .....
- a) joints   b) bone marrow   c) muscles   d) heart
- 66) The brain is protected by the ..... while the heart is protected by the .....
- a) head, chest   b) skull, vertebral column
- c) vertebral column, skull   d) skull, rib cage
- 67) A cockroach kept in a tightly closed bottle provided with food and water dies, because .....
- a) it does not get air   b) it does not get carbon dioxide
- c) it does not get oxygen   d) all of the above
- 68) Plants cannot change their place, because .....
- a) they possess many leaves   b) their roots are fixed to the soil
- c) their stems are thick   d) they are non-living
- 69) Which of the following is not required for the growth of living things ?
- a) food   b) shelter   c) air   d) water
- 70) Which of the following organs is present in the rib cage located in the chest ?
- a) lungs   b) oesophagus   c) kidney   d) stomach
- 71) Which of the following organs is used by fishes to take in oxygen dissolved in water?
- a) lungs   b) skin   c) mouth   d) gills
- 72) Which of the following organ coordinates all other organs of the body ?
- a) brain   b) heart   c) stomach   d) kidneys

73) खालीलपैकी प्रथिनयुक्त पदार्थ कोणता ?

- a) मूग   b) तांदूळ   c) गहू   d) ज्वारी

74) भाज्या शिजवताना थोड्याच पाण्यात शिजवाव्यात ; कारण.....

- a) पाणी काटकसरीने वापरले पाहिजे.   b) भाजी पातळ होते.
c) भाजीतले पौष्टिक घटक पाण्यात उतरतात.   d) भाज्या शिजवायला वेळ लागतो.

75) शीतकपाटात अन्न काही दिवस टिकू शकते ; कारण.....

- a) तेथे बुरशी येत नाही.   b) अन्न झाकलेले असते.
c) तेथे तापमान कमी असते.   d) तेथे वेळोवेळी स्वच्छता करता येते.

76) यांतील कोणते कंदमूळ नाही ?

- a) मुळा   b) बीट   c) कोबी   d) बटाटा

77) अन्नपदार्थ टिकवून ठेवण्यासाठी खालीलपैकी कोणती पद्धत वापरत नाहीत ?

- a) खारवणे   b) वाळवणे   c) शिजवणे   d) साखरेच्या पाकात ठेवणे

78) गटात न बसणारे पद ओळखा :

- a) आले   b) गाजर   c) रताळे   d) मुळा

79) खालीलपैकी कृत्रिम प्रकारचा धागा कोणता ?

- a) सुती   b) लोकरी   c) काथ्या   d) नायलॉन

80) वेगळे पद ओळखा :

- a) रेयॉन   b) नायलॉन   c) घोंगडी   d) पॉलिस्टर

81) रेनकोट हा ..... कापडाचा असतो.

- a) अग्निरोधक   b) मजबूत   c) लोकरीच्या   d) जलरोधक

- 73) Which of the following foodstuffs contains proteins ?
a) green gram   b) rice   c) wheat   d) jowar
- 74) Vegetables should be cooked only in little water because .....
a) water should not be wasted
b) vegetables become soupy
c) the nutrients in the vegetables get mixed in the water
d) it takes longer time to cook vegetable in more water
- 75) Food remains in good condition in refrigerator for some days, because .....
a) fungus does not develop in the refrigerator
b) food remains covered in the refrigerator
c) temperature is low in the refrigerator
d) refrigerators are cleaned from time to time
- 76) Which of the following are not root tubers ?
a) radish   b) beet   c) cauliflower   d) potato
- 77) Which of the following methods is not used for the preservation of food?
a) salting   b) drying
c) cooking   d) keeping in sugar syrup
- 78) Identify the item which does not fit in the group
a) ginger   b) carrot   c) sweet potato   d) radish
- 79) Which of the following is the artificial yarn ?
a) cotton   b) wool   c) coir   d) nylon
- 80) Find the odd man out
a) rayon   b) nylon   c) quilt   d) polyester
- 81) Raincoat is made up of ..... cloth
a) fire resistant   b) durable   c) woollen   d) water resistant

- 82) वस्त्र ही ..... या प्राण्याची मूलभूत गरज आहे.
- a) मानव   b) कुत्रा   c) मांजर   d) माकड
- 83) घरात निर्माण होणारे सांडपाणी वाहून नेण्याची व्यवस्था नसेल, तर जमिनीत ..... केले जातात.
- a) चर   b) पाईप्स   c) शोषखड्डे   d) नळ
- 84) जंगलात हरणे कोठे राहतात ?
- a) गुहेत   b) कपारीत
- c) उंच वाढलेल्या गवतात   d) झाडांच्या ढोलीत
- 85) खालीलपैकी चुकीची जोडी कोणती ते ओळखा :
- a) घोडा - तबेला   b) गाय - गोठा
- c) कोंबडी - घरटे   d) सिंह - गुहा
- 86) पुढीलपैकी कोणता प्राणी घर तयार करत नाही ?
- a) मुंगी   b) मोर   c) चिमणी   d) उंदीर
- 87) पृथ्वीला सूर्याभोवती फिरण्यास ..... दिवस लागतात.
- a) 1   b) 365   c) 236   d) 512
- 88) पिंजलेल्या कापसासारखे बर्फाचे पुंजके म्हणजे .....
- a) कापूस   b) धुके   c) हिम   d) गारा
- 89) दवबिंदू, धुके व हिमकण हे ..... रूपांतर आहे.
- a) हवेतील वाफेचे   b) हवेतील धूलिकणांचे
- c) समुद्राच्या लाटांचे   d) सूर्यप्रकाशाचे
- 90) पाण्यातले रोगजंतू कसे दूर करतात ?
- a) पाणी फडक्याने गाळून   b) पाणी उकळवून
- c) पाणी निवळून   d) पाण्यावर झाकण ठेवून

- 91) पाण्यातील रोगजंतूंचा संपूर्ण नाश करण्यासाठी पाणी किती वेळपर्यंत उकळावे लागते ?
 a) 5 मिनिटे   b) 30 मिनिटे   c) 15 ते 20 मिनिटे   d) 45 सेकंद
- 92) पाण्याच्या घरगुती वापरात गाळ तळाशी बसवण्यास ..... वापरतात.
 a) मीठ   b) साखर   c) गाळणे   d) तुरटी
- 93) केस स्वच्छ ठेवले नाहीत, तर तेथे कोणते परोपजीवी प्राणी राहतात ?
 a) ढेकूण   b) डास
 c) उवा-लिखा   d) वरील सर्व पर्याय बरोबर
- 94) यांपैकी कोणत्या गोष्टीपासून बायोगॅस निर्माण करता येतो ?
 a) शेण   b) जुनी खेळणी   c) मोडकी खुर्ची   d) खरकटे अन्न
- 95) यांपैकी कोणता कचरा खतनिर्मितीसाठी वापरता येतो ?
 a) बॅडमिंटनची जुनी रॅकेट   b) दुधाच्या रिकाम्या पिशव्या
 c) निर्माल्य   d) जुन्या सीडी
- 96) यांपैकी सुका कचरा कोणता ?
 a) फाटकी पुस्तके   b) निर्माल्य
 c) मोसंबीच्या साली   d) शिळे अन्न
- 97) अजैविक घटक .....
- a) वनस्पती   b) प्राणी   c) सूर्य   d) मानव
- 98) फुलाचा ..... भाग ज्याचे फळ बनते
 a) परागकण   b) दलपुंज   c) कुक्षी   d) अंडाशय
- 99) पाण्यामार्फत बीजप्रसार होणारी वनस्पती
 a) भेंडी   b) रुई   c) नारळ   d) आघाडा

- 100) स्वतःचे अन्न बनवणारे
 a) प्राणी   b) वनस्पती   c) पक्षी   d) मानव
- 101) मेंदूचा सर्वात मोठा भाग म्हणजे .....
 a) अनुमस्तिष्क   b) प्रमस्तिष्क   c) मस्तिष्कपुष्क   d) मज्जारज्जू
- 102) .....ला मेंदूचे खोड समजतात
 a) प्रमस्तिष्क   b) चेतातंतू   c) मस्तिष्कपुष्क   d) मज्जारज्जू
- 103) शरीराचे सर्वात मोठे ज्ञानेंद्रिय ..... आहे.
 a) डोळे   b) कान   c) त्वचा   d) नाक
- 104) ..... मुळे चव कळते
 a) त्वचा   b) जीभ   c) डोळे   d) प्रमस्तिष्क
- 105) चांगल्या दृष्टीसाठी ..... आवश्यक असते
 a) जीवनसत्त्व C   b) जीवनसत्त्व B   c) जीवनसत्त्व A   d) जीवनसत्त्व D
- 106) खाण्यास योग्य तृणधान्य .....
 a) वाल   b) भात   c) पापडी   d) कडवेवाल
- 107) खाण्यास योग्य डाळ .....
 a) उडीदडाळ   b) भात   c) गहू   d) मिलेट (नाचणी)
- 108) खाण्यास योग्य फूल .....
 a) मोगरा   b) अबोली   c) फलावर   d) निशीगंध
- 109) घरबांधणीसाठी उत्तम लाकूड .....
 a) कडुलिंब   b) साग   c) चंदन   d) परसर्पिंपळ
- 110) प्रथिनांच्या कमतरतेमुळे ..... हा विकार होतो
 a) मॅरॅस्मस   b) रातांधळेपणा   c) कुपोषण   d) बेरीबेरी

- 100) Primary producers of food .....
- a) animals   b) plants   c) birds   d) human beings
- 101) ..... is the largest part of the brain.
- a) Cerebellum   b) Cerebrum
c) Medulla oblongata   d) Spinal cord
- 102) ..... is known as the brain stem.
- a) Cerebrum   b) Neuron
c) Medulla oblongata   d) Spinal cord
- 103) The largest sense organ of our body is .....
- a) eyes   b) ears   c) skin   d) nose
- 104) ..... is the organ of taste
- a) Skin   b) Tongue   c) Eyes   d) Cerebrum
- 105) ..... is necessary for good vision.
- a) Vitamin C   b) Vitamin B   c) Vitamin A   d) Vitamin D
- 106) An edible cereal is .....
- a) Motchai   b) Paddy   c) Broad beans   d) Field beans
- 107) An edible pulse is .....
- a) Blackgram   b) Paddy   c) Wheat   d) Millet
- 108) An edible flower is .....
- a) Mogra   b) Crossandra   c) Cauliflower   d) Tube rose
- 109) Good quality trees used for building houses .....
- a) Neem   b) Teak   c) Vagal   d) Poovarasu
- 110) Disease caused due to proteins deficiency is .....
- a) Marasmus   b) night blindness   c) malnutrition   d) beriberi

- 111) 'क' जीवनसत्त्वाच्या अभावामुळे ..... विकार होतो
 a) स्कर्व्ही   b) मुडदूस   c) बेरीबेरी   d) रातांधळेपणा
- 112) ..... हा मिश्राहारी आहे.
 a) कावळा   b) बकरी   c) वाघ   d) सिंह
- 113) दुधामध्ये ..... जास्त प्रमाणात असते
 a) कॉल्शिअम   b) लोह   c) आयोडीन   d) फॉस्फरस
- 114) शारीरिक क्रियामध्ये सुसूत्रता ..... मुळे राखली जाते.
 a) प्रथिनां   b) खनिजां   c) विकरां   d) स्टार्च
- 115) ..... मुळे हाडांना बळकटी प्राप्त होते.
 a) कॉल्शिअम   b) लोह   c) फॉस्फरस   d) फ्लुरीन
- 116) ..... हे मृतोपजीवी आहे.
 a) युग्लीना   b) कवक   c) अमीबा   d) हायड्रा
- 117) पंडुरोग हा ..... च्या अभावामुळे होतो
 a) लोह   b) प्रथिने   c) पिष्टमय   d) जीवनसत्त्व
- 118) सूर्यप्रकाशामुळे त्वचेखाली ..... ची निर्मिती होते
 a) जीवनसत्त्व ब   b) जीवनसत्त्व ड   c) जीवनसत्त्व क   d) जीवनसत्त्व अ
- 119) मुडदूस हा विकार ..... च्या अभावामुळे होतो
 a) जीवनसत्त्व अ   b) जीवनसत्त्व ड   c) जीवनसत्त्व ब   d) जीवनसत्त्व क

- 111) Deficiency of Vitamin C causes .....
- a) Scurvy   b) Rickets   c) Beriberi   d) Night blindness
- 112) ..... is an omnivore.
- a) Crow   b) Goat   c) Tiger   d) Lion
- 113) Milk is rich in .....
- a) Calcium   b) Iron   c) Iodine   d) Phosphorus
- 114) ..... regulate the physiological activities.
- a) Protein   b) Minerals   c) Enzymes   d) Starch
- 115) ..... is used to strengthen the bone.
- a) Calcium   b) Iron   c) Phosphorus   d) Fluorine
- 116) ..... is saprophytic in nutrition.
- a) Euglena   b) Mushroom   c) Amoeba   d) Hydra
- 117) Anaemia is caused due to deficiency of .....
- a) Iron   b) Protein   c) Carbohydrates   d) Vitamins
- 118) ..... is synthesized in skin with the help of sunlight.
- a) Vitamin B   b) Vitamin D   c) Vitamin C   d) Vitamin A
- 119) Rickets is a ..... deficiency disease.
- a) Vitamin A   b) Vitamin D   c) Vitamin B   d) Vitamin C

गणित STAGE - I

- 1) 41, 43, 45, 47, 49 या मूळ संख्यांची बेरीज किती ?
a) 244   b) 225   c) 184   d) 183
- 2) $(5x + 2)$ ही विषम संख्या आहे. पुढची विषम संख्या कोणती ?
a) $5x+1$ b) $5x+2$ c) $5x+3$ d) $5x+4$
- 3) 71 पासून 80 पर्यंत सम संख्यांची बेरीज किती ?
a) 370   b) 380   c) 390   d) यापैकी काहीही नाही.
- 4) सर्वात लहान नैसर्गिक संख्या कोणती
a) 1   b) 0   c) -1   d) यापैकी काहीही नाही.
- 5) 1 ते 50 मध्ये मूळ संख्या किती आहेत ?
a) 13   b) 14   c) 15   d) 16
- 6) 1 ते 10 मधील विषम संख्यांची बेरीज किती ?
a) 21   b) 23   c) 25   d) 27
- 7) 1 ते 10 मधील मूळ संख्यांची बेरीज किती ?
a) 16   b) 17   c) 18   d) 25
- 8) सर्वात लहान पूर्णांक संख्या कोणती ?
a) 1   b) 0   c) -1   d) यापैकी काहीही नाही.
- 9) कुठला अंक मूळ संख्येच्या एकक स्थानी नसतो ?
a) 0   b) 1   c) 3   d) 9
- 10) 1 ते 100 मधील किती संख्यांमध्ये शून्य नसते ?
a) 89   b) 90   c) 91   d) 88

MATHEMATICS STAGE - I

- 1) 41, 43, 45, 47, 49 What is the sum of prime numbers?
a) 244   b) 225   c) 184   d) 183
- 2) $(5x+2)$ is an odd number. What will be the next odd number?
a) $5x+1$ b) $5x+2$ c) $5x+3$ d) $5x+4$
- 3) What is the sum of even numbers from 71 to 80?
a) 370   b) 380   c) 390   d) None of the above.
- 4) Which is the smallest natural number?
a) 1   b) 0   c) -1   d) None of the above.
- 5) How many prime numbers in between 1 to 50?
a) 13   b) 14   c) 15   d) 16
- 6) What is the sum of odd numbers in between 1 to 10?
a) 21   b) 23   c) 25   d) 27
- 7) What is the sum of prime numbers in between 1 to 10?
a) 16   b) 17   c) 18   d) 25
- 8) Which is the smallest whole number?
a) 1   b) 0   c) -1   d) None of the above
- 9) Which digit will not be at the unit place of prime number?
a) 0   b) 1   c) 3   d) 9
- 10) How many numbers between 1 to 100 doesn't have zero?
a) 89   b) 90   c) 91   d) 88

11) $X - 409 = 101$; $X = ?$

- a) 501   b) 510   c) 509   d) 500

12) प्राजक्ता आणि स्मिताचे वय अनुक्रमे 25 व 22 वर्षे आहे. दहा वर्षांनी त्यांच्या वयाची बेरीज काय असेल?

- a) 47   b) 57   c) 67   d) 76

13) A, B, C ची किंमत काढा.

$$\begin{array}{r} A B C \\ + A B C \\ + A B C \\ \hline C C C \end{array}$$

- a) $A=2, B=7, C=5$ b) $A=1, B=8, C=5$
c) $A=2, B=8, C=5$ d) $A=5, B=3, C=5$

14) खालील वजाबाकीत A, B, C ची किंमत काढा.

$$\begin{array}{r} A 6 5 \\ - 1 2 B \\ \hline 3 C 6 \end{array}$$

- a) $A=3, B=9, C=4$ b) $A=4, B=9, C=3$
c) $A=4, B=3, C=9$ d) $A=9, B=9, C=4$

15) एका शाळेत 1600 विद्यार्थी आहेत. त्यापैकी 643 मुले आहेत, तर मुलींची संख्या किती?

- a) 857   b) 757   c) 597   d) 957

16) जर $14 \times 15 = 210$ तर $140 \times 150 = ?$

- a) 2100   b) 2, 10,000   c) 21,000   d) 21, 00,000

11) $X - 409 = 101$. Find X.

- a) 501   b) 510   c) 509   d) 500

12) Prajakta and Smita's today's ages are 25 and 22 years respectively. What will be the sum of their ages after ten years?

- a) 47   b) 57   c) 67   d) 76

13) Find A, B, C in the following sum.

$$\begin{array}{r} A B C \\ + A B C \\ + A B C \\ \hline \end{array}$$

C C C

- a) A=2, B=7, C=5   b) A=1, B=8, C=5
c) A=2, B=8, C=5   d) A=5, B=3, C=5

14) Find A, B, C in the following subtraction?

$$\begin{array}{r} A 6 5 \\ - 1 2 B \\ \hline \end{array}$$

3 C 6

- a) A=3, B=9, C=4   b) A=4, B=9, C=3
c) A=4, B=3, C=9   d) A=9, B=9, C=4

15) In a school there are 1600 students out of them 643 are boys. How many girls in the school?

- a) 857   b) 757   c) 597   d) 957

16) If $14 \times 15 = 210$ then $140 \times 150 = ?$

- a) 2100   b) 2, 10,000   c) 21,000   d) 21, 00,000

17) सर्वात मोठी तीन अंकी संख्या आणि सर्वात लहान तीन अंकी संख्या यांचा गुणाकार लिहा.

- a) 9990   b) 99,900   c) 9, 99,900   d) यापैकी काहीही नाही

18) $25 \times 2600 = ?$

- a) 6500   b) 65000   c) 650000   d) यापैकी काहीही नाही.

19) जर 35 विद्यार्थ्यांसाठी 3535 रु. खर्च येतो तर प्रत्येक विद्यार्थ्यावर किती खर्च झाला ?

- a) 100   b) 101   c) 110   d) 111

20) $21210 / 15 = ?$

- a) 1414   b) 1441   c) 1411   d) 1444

21) 27 व 33 च्या बेरीज व वजाबाकीचा गुणाकार लिहा ?

- a) 306   b) 360   c) 330   d) यापैकी काहीही नाही

22) $Y = ?$

$$\begin{array}{r} 11Y \\ \times 1Y \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} Y7Y \\ + 11Y0 \\ \hline \end{array}$$

$$172Y$$

- a) 0   b) 1   c) 3   d) 5

23) सहा लाख दोन हजार पाचशे नऊ ही संख्या अंकात लिहा.

- a) 6259   b) 6020509   c) 602509   d) 620590

24) 34579 या संख्येत किती शतके आहेत ?

- a) 57   b) 345   c) 34   d) 579

25) $523 + 36 + 64 = \dots\dots$

- a) 1423   b) 794   c) 623   d) 764

- 17) What is the multiplication of biggest three digit number & smallest three digit number?
 a) 9990   b) 99,900   c) 9, 99,900   d) None of the above
- 18) $25 \times 2600 = ?$
 a) 6500   b) 65000   c) 650000   d) None of the above
- 19) If the expenditure on 35 students is Rs.3535. What will be the expenditure of each student?
 a) 100   b) 101   c) 110   d) 111
- 20) $21210 \div 15 = ?$
 a) 1414   b) 1441   c) 1411   d) 1444
- 21) What is the multiplication of sum and difference of 27 & 33?
 a) 306   b) 360   c) 330   d) None of these
- 22) Find Y?
- $$\begin{array}{r}
 11Y \\
 \times 1Y \\
 \hline
 Y7Y \\
 + 11Y0 \\
 \hline
 172Y
 \end{array}$$
- a) 0   b) 1   c) 3   d) 5
- 23) Write the number six lakh two thousand five hundred nine using numerals.
 a) 6259   b) 6020509   c) 602509   d) 620590
- 24) How many hundreds are there in the number 34579?
 a) 57   b) 345   c) 34   d) 579
- 25) $523 + 36 + 64 = \dots\dots$
 a) 1423   b) 794   c) 623   d) 764

- 26) $657 + 13 - 20 = \dots\dots$
 a) 664   b) 650   c) 757   d) 534
- 27) 4, 6, 0 आणि 8 हे चार अंक एकदाच वापरून तयार होणाऱ्या लहानात लहान संख्येत सहस्र स्थानी कोणता अंक असेल?
 a) 0   b) 4   c) 6   d) 8
- 28) $612 \div 6 = \dots\dots$
 a) 102   b) 12   c) 1002   d) 92
- 29) $23 \times 23 = \dots\dots$
 a) 646   b) 529   c) 496   d) 469
- 30) $3049 \times 69 = \dots\dots$
 a) 210381   b) 213981   c) 209381   d) 328704
- 31) $42375 \times 307 = \dots\dots$
 a) 16088425   b) 42759125   c) 13009125   d) 30947025
- 32) 11 जुलैला रविवार होता, तर शेवटच्या रविवारी कोणती तारीख असेल?
 a) 4 जुलै   b) 25 जुलै   c) 30 जुलै   d) 18 जुलै
- 33) 3, 1, 0, 5 हे चार अंक एकदाच वापरून तयार होणारी लहानात लहान 4 अंकी संख्या .....
 a) 0315   b) 1035   c) 3150   d) 3051
- 34) 5,2,3,8,4 हे अंक वापरून तयार होणारी मोठ्यात मोठी सहा अंकी संख्या .....
 a) 852430   b) 885432   c) 855432   d) 858432
- 35) चौरसाची बाजू 19 एकक असेल तर त्याचे क्षेत्रफळ = ...
 a) 361 चौरस एकक   b) 441 चौरस एकक
 c) 341 चौरस एकक   d) 331 चौरस एकक
- 36) $9 \times 10000 + 4 \times 1000 + 5 \times 100 + 0 \times 10 + 7$ खालीलपैकी कोणती संख्या दर्शवते?
 a) 94507   b) 94570   c) 9140507   d) 9457
- 37) घड्याळात 8 वा. 30 मि. झाले असताना घड्याळाचा मोठा काटा कोणत्या अंकावर असेल?
 a) 8   b) 3   c) 6   d) 2

26) $657 + 13 - 20 = \dots\dots$

- a) 664   b) 650   c) 757   d) 534

27) Which digit will be there at the thousand's place in the smallest number using the digits 4, 6, 0 and 8 once each?

- a) 0   b) 4   c) 6   d) 8

28) $612 \div 6 = \dots\dots$

- a) 102   b) 12   c) 1002   d) 92

29) $23 \times 23 = \dots\dots$

- a) 646   b) 529   c) 496   d) 469

30) $3049 \times 69 = \dots\dots$

- a) 210381   b) 213981   c) 209381   d) 328704

31) $42375 \times 307 = \dots\dots$

- a) 16088425   b) 42759125   c) 13009125   d) 30947025

32) 11th July was Sunday. What would be the date of last Sunday?

- a) 4th July   b) 25th July   c) 30th July   d) 18th July

33) Smallest 4 digit number using digits 3,1,0,5 only once is .....

- a) 0315   b) 1035   c) 3150   d) 3051

34) Find Greatest 6 digit number using digits 5, 2,3,8,4.

- a) 852430   b) 885432   c) 855432   d) 858432

35) Side of square is 19 unit then its area = ...

- a) 361 sq. unit   b) 441sq. unit   c) 341sq. unit   d) 331sq. unit

36) Which number represents $9 \times 10000 + 4 \times 1000 + 5 \times 100 + 0 \times 10 + 7$.

- a) 94507   b) 94570   c) 9140507   d) 9457

37) A clock shows 8 hours 30 minute. On which number will be the big hand?

- a) 8   b) 3   c) 6   d) 2

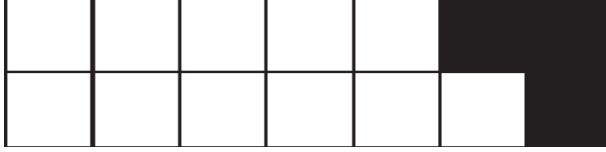
38) 8 पर्यंत किती पूर्ण संख्या आहेत ?

- a) 8   b) 9   c) 7   d) अनंत

39) XXIX, ही संख्या अंकात लिहा.

- a) 14   b) 21   c) 29   d) 31

40) आकृतीतील काळा भाग ..... आहे.

- a) $\frac{3}{14}$ b) $\frac{14}{3}$ c) $\frac{3}{11}$ d) $\frac{11}{3}$

41) जर एखाद्या संख्येला 6 ने भागले तर बाकी ..... उरेल.

- a) 0 ते 6 मध्ये   b) 6 पेक्षा जास्त
c) 6 पेक्षा कमी   d) 6 किंवा 6 पेक्षा कमी

42) खालीलपैकी बरोबर विधान ओळखा.

- a) प्रत्येक पूर्ण संख्या ही परिमेय संख्या असतेच.
b) $\frac{15}{0}$ परिमेय संख्या आहे.
c) $-5\frac{3}{4} = 5 + \frac{3}{4}$
d) 0 ही सर्वांत लहान परिमेय संख्या आहे.

43) खालीलपैकी चुकीचे विधान कोणते ?

- a) नैसर्गिक संख्या ह्या मोज संख्या असतात.
b) प्रत्येक परिमेय संख्या संख्यारेषेवर दर्शविता येते.
c) प्रत्येक परिमेय संख्या ही धन छेदाने दर्शविता येते.
d) प्रत्येक परिमेय संख्या ही पूर्ण संख्या असते

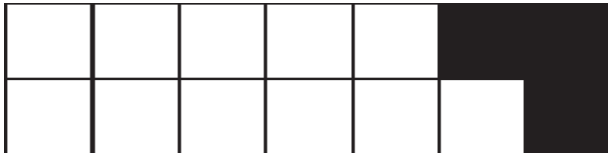
38) How many Whole numbers are up to 8?

- a) 8   b) 9   c) 7   d) Infinite

39) Write the no. XXIX, using the regular numerals.

- a) 14   b) 21   c) 29   d) 31

40) The shaded region in the figure is .....

- a) $\frac{3}{14}$ b) $\frac{14}{3}$ c) $\frac{3}{11}$ d) $\frac{11}{3}$

41) If a number is divided by 6 then remainder is .....

- a) Between 0 to 6   b) Greater than 6
c) Less than 6   d) Less than or equal to 6

42) State True statement of the following.

a) Every Whole number is a rational number.

b) $\frac{15}{0}$ is a rational number.

c) $-5\frac{3}{4} = 5 + \frac{3}{4}$

d) 0 is the smallest Rational number.

43) State false statement of the following.

a) Natural numbers are counting numbers.

b) Every Rational number can be represented on a number line.

c) Every Rational number can be represented with a positive denominator

d) Every Rational number is an integer.

44) $-\frac{15}{4}$ हा अपूर्णांक ज्या दोन क्रमागत पूर्ण संख्यांमध्ये आहे त्या संख्या .....

- a) -3, -4   b) -2, -4   c) -1, -3   d) -3, 4

45) 2.367 या संख्येतील कोणत्या अंकाची स्थानिक किंमत सर्वात जास्त आहे?

- a) 7   b) 6   c) 3   d) 2

46) दिनदर्शिकेतल्या जुलै महिन्याचा क्रमांक लिहा.

- a) 6 वा   b) 7 वा   c) 8 वा   d) 9 वा

47) Y हा X पेक्षा मोठा आहे. हे गणिती भाषेत लिहा.

- a) $X > Y$ b) $X < Y$ c) $X = Y$ d) $\frac{X}{Y}$

48) 5 आणि -10 मध्ये काय संबंध आहे?

- a) $5 \neq -10$ b) $5 \neq -10$ c) $5 = -10$ d) $5 < -10$

49) 647312 या संख्येतील 6 ची स्थानिक किंमत .....

- a) 1000000   b) 600000   c) 100000   d) 6000000

50) 1 लाखमध्ये किती शतके येतात?

- a) 10   b) 100   c) 1000   d) 200

51) 124680 संख्येच्या लगतची आधीची संख्या कोणती ?

- a) 124679   b) 124599   c) 124681   d) 123680

52) $2.53 - 1.17 + 3.47 - 3.83 = \dots\dots$

- a) 1   b) 10   c) 100   d) 1000

53) $8.7 \times 0.87 + 2.3 + 18.8 = \dots\dots$

- a) 28.669   b) 2.8669   c) 28669   d) 286.69

44) Write the consecutive integers between which the rational number $-\frac{15}{4}$ lies.

- a) -3, -4   b) -2, -4   c) -1, -3   d) -3, 4

45) The place value of which digit in number 2.367 is greatest.

- a) 7   b) 6   c) 3   d) 2

46) Write the rank of the month July in the calendar year.

- a) 6th   b) 7th   c) 8th   d) 9th

47) Y is greater than X. Write this using the mathematical sign.

- a) $X > Y$ b) $X < Y$ c) $X = Y$ d) $\frac{X}{Y}$

48) What is relation between 5 and -10?

- a) $5 \neq -10$ b) $5 \neq -10$ c) $5 = -10$ d) $5 < -10$

49) The place value of 6 in 647312 is .....

- a) 1 000000   b) 600000   c) 100000   d) 6000000

50) How many hundred make a lakh?

- a) 10   b) 100   c) 1000   d) 200

51) Write the number coming just before the number 124680.

- a) 124679   b) 124599   c) 124681   d) 123680

52) $2.53 - 1.17 + 3.47 - 3.83 = \dots\dots$

- a) 1   b) 10   c) 100   d) 1000

53) $8.7 \times 0.87 + 2.3 + 18.8 = \dots\dots$

- a) 28.669   b) 2.8669   c) 28669   d) 286.69

54) 250 ग्रॅम = ... किलोग्रॅम ?

- a) $\frac{1}{2}$ किलोग्रॅम   b) $\frac{1}{4}$ किलोग्रॅम   c) $\frac{2}{5}$ किलोग्रॅम   d) $\frac{5}{2}$ किलोग्रॅम

55) $\frac{(1.5)^2 \times 4.9 \times 3.6}{0.6 \times 0.5 \times 0.07} = \dots\dots$

- a) 4.5   b) 0.45   c) 45   d) 0.045

56) $98 \div 7 - 13 \times 1 + 7 = \dots\dots$

- a) 8   b) 20   c) 98   d) 49

57) समभुज त्रिकोणाची परिमिती 18 से.मी. आहे, तर त्याच्या बाजूची लांबी किती ?

- a) 6 से.मी.   b) 9 से.मी.   c) 2 से.मी.   d) 7 से.मी.

58) $13.75 \times 2 = 27.5 \therefore 1.375 \times 0.002 = \dots\dots$

- a) 2.75   b) 0.00275   c) 27.5000   d) 0.000275

59) खालीलपैकी कोणती पूर्ण संख्या नाही ?

- a) $-16 + 0$ b) 13.05   c) $110 - 59$ d) $27 \div 9$

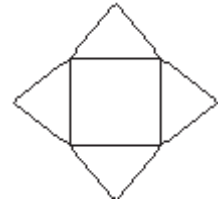
60) 10 चा $\frac{1}{5} + 12$ चा $\frac{1}{4} + 20$ चा $\frac{1}{5} + 15$ चा $\frac{1}{3} = \dots\dots$

- a) 14   b) 12   c) 13   d) 16

61) बाजू 4 सें.मी. असलेल्या चौरसाच्या प्रत्येक बाजूवर

समभुज त्रिकोण काढला आहे. तर त्या आकृतीची परिमिती काढा.

- a) 32 सें.मी.   b) 48 सें.मी.   c) 64 सें.मी.   d) 96 सें.मी.

62) $\frac{7}{21}$ आणि $\frac{7}{3}$ चे समान छेद असलेल्या अपूर्णाकात रूपांतर करा.

- a) $\frac{7}{21}, \frac{9}{21}$ b) $\frac{7}{21}, \frac{3}{21}$ c) $\frac{49}{147}, \frac{3}{147}$ d) $\frac{7}{147}, \frac{9}{147}$

54) 250 gram = ... kilogram?

- a) $\frac{1}{2}$ kg   b) $\frac{1}{4}$ kg   c) $\frac{2}{5}$ kg   d) $\frac{5}{2}$ kg

55) $\frac{(1.5)^2 \times 4.9 \times 3.6}{0.6 \times 0.5 \times 0.07} = \dots\dots$

- a) 4.5   b) 0.45   c) 45   d) 0.045

56) $98 \div 7 - 13 \times 1 + 7 = \dots\dots$

- a) 8   b) 20   c) 98   d) 49

57) Perimeter of equilateral triangle is 18 cm. What is the length of its side?

- a) 6 cm   b) 9 cm   c) 2 cm   d) 7 cm

58) $13.75 \times 2 = 27.5 \therefore 1.375 \times 0.002 = \dots\dots$

- a) 2.75   b) 0.00275   c) 27.5000   d) 0.000275

59) Which one of the following is not an integer?

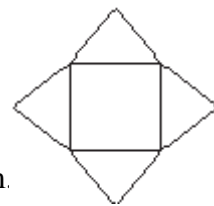
- a) $-16 + 0$ b) 13.05   c) $110 - 59$ d) $27 \div 9$

60) $\frac{1}{5}$ of 10 + $\frac{1}{4}$ of 12 + $\frac{1}{5}$ of 20 + $\frac{1}{3}$ of 15 = ...

- a) 14   b) 12   c) 13   d) 16

61) Equilateral triangles are drawn on each side of square of side 4 cm. Find the perimeter of the figure.

- a) 32 cm.   b) 48 cm.   c) 64 cm.   d) 96 cm.

62) Convert $\frac{7}{21}$ and $\frac{7}{3}$ in to fractions of equal denominator.

- a) $\frac{7}{21}, \frac{9}{21}$ b) $\frac{7}{21}, \frac{3}{21}$ c) $\frac{49}{147}, \frac{3}{147}$ d) $\frac{7}{147}, \frac{9}{147}$

63) $\frac{14}{26}$ चा समतुल्य अपूर्णांक .....

- a) $\frac{3.5}{6.5}$ b) $\frac{14}{52}$ c) $\frac{20}{26}$ d) $\frac{70}{120}$

64) घड्याळात 9 वाजता दोन काट्यांमध्ये कोणत्या प्रकारचा कोन असतो ?

- a) लघुकोन   b) काटकोन   c) विशाल कोन   d) रेषीय कोन

65) 1 आगगाडी 13 तासांत 1170 किमी अंतर जाते, तर 1 तासात किती अंतर जाईल ?

- a) 170 किमी   b) 90 किमी   c) 70 किमी   d) 130 किमी

66) खालीलपैकी कोणत्या संख्येला 8 ने भाग जातो ?

- a) 5984   b) 5884   c) 5932   d) 5626

67) भाज्य 4575 आणि भाजक 15 असेल तर भागाकार आणि बाकी किती ?

- a) 35,0   b) 305,0   c) 304,15   d) 35,15

68) बाजू 5 सें.मी., 6 सें.मी. आणि 6 सें.मी. असलेल्या त्रिकोणाचा प्रकार कोणता ?

- a) समभुज त्रिकोण   b) विषमभुज त्रिकोण
c) समद्विभुज त्रिकोण   d) काटकोन त्रिकोण

69) $\frac{17}{7}$ छेदाधिक अपूर्णाकाचे पूर्णांकयुक्त अपूर्णांक रूपांतर करा.

- a) $7\frac{1}{7}$ b) $2\frac{3}{7}$ c) $17\frac{1}{7}$ d) $1\frac{10}{7}$

63) Equivalent Fraction of $\frac{14}{26}$ is .....

- a) $\frac{3.5}{6.5}$ b) $\frac{14}{52}$ c) $\frac{20}{26}$ d) $\frac{70}{120}$

64) Which type of angle is between the two hands of a clock at 9?

- a) Acute angle   b) Right angle   c) Obtuse angle   d) Straight angle

65) A train covers the distance of 1170 km in 13 hrs. How much distance will it cover in 1 hr?

- a) 170 km   b) 90 km   c) 70 km   d) 130 km

66) Which of the following number is divisible by 8 ?

- a) 5984   b) 5884   c) 5932   d) 5626

67) Dividend is 4575 and divisor is 15. Write the quotient and remainder.

- a) 35,0   b) 305,0   c) 304,15   d) 35,15

68) Which is the type of triangle having sides as 5cm, 6cm and 6cm?

- a) Equilateral triangle   b) Scalene triangle
c) Isosceles triangle   d) Right angled triangle

69) Change the improper fraction $\frac{17}{7}$ into a mixed fraction.

- a) $7\frac{1}{7}$ b) $2\frac{3}{7}$ c) $17\frac{1}{7}$ d) $1\frac{10}{7}$

70) दोन लाख तीन हजार एक, चौदा हजार सत्तर, पाच हजार एक्कावन यांची बेरीज ...

- a) 222122   b) 222125   c) 2275126   d) 232124

71) मोठ्यात मोठी चार अंकी संख्या आणि लहानात लहान पाच अंकी संख्येची बेरीज .....

- a) 20000   b) 19999   c) 18999   d) 19888

72) 32578 या संख्येत कोणती संख्या मिळवल्यावर आपल्याला 103142 ही संख्या मिळेल?

- a) 70520   b) 70536   c) 70564   d) 71564

73) 213 मिनिटांचे तास आणि मिनिटांत रूपांतर करा.

- a) 3 तास 33 मिनिटे   b) 3.33 तास
c) 3 तास 43 मिनिटे   d) 3 तास 23 मिनिटे

74) 1 ते 30 मध्ये एकूण किती मूळ संख्या आहेत?

- a) 12   b) 10   c) 15   d) 30

75) भाज्य 204 आणि भाजक 14 असेल तर अनुक्रमे भागाकार व बाकी

- a) 11 आणि 13   b) 14 तास 8
c) 13 आणि 2   d) 13 आणि 16

76) $5.14 + 39.2 = \dots\dots\dots$

- a) 44.16   b) 44.34
c) 8.97   d) 90.6

77) जर एका रांगेत 17 मुली असतील तर 9 रांगांत मिळून किती मुली असतील?

- a) 93   b) 102   c) 153   d) 136

70) An addition of Two lakh Three thousand and one ; Fourteen thousand and seventy;
Five thousand and fifty one.

- a) 222122   b) 222125   c) 2275126   d) 232124

71) Sum of largest four digit number and the smallest five digit number is .....

- a) 20000   b) 19999   c) 18999   d) 19888

72) What number should be added to 32578 to make it 103142?

- a) 70520   b) 70536   c) 70564   d) 71564

73) Convert 213 min in hours and min.

- a) 3 hours 33 minute   b) 3.33 hours
c) 3 hours 43 min   d) 3 hours 23 min

74) Find the number of prime numbers from 1 to 30

- a) 12   b) 10   c) 15   d) 30

75) Dividend is 204 and divisor is 14. Write the quotient and remainder.

- a) 11 and 13   b) 14 and 8
c) 13 and 2   d) 13 and 16

76) $5.14 + 39.2 = \dots\dots\dots$

- a) 44.16   b) 44.34
c) 8.97   d) 90.6

77) How many girls are there in 9 rows of 17 girls in each row?

- a) 93   b) 102   c) 153   d) 136

78) 4 तास 27 मिनिटे - 3 तास 49 मिनिटे

- a) 1 तास 22 मिनिटे   b) 38 मिनिटे
c) 1 तास 38 मिनिटे   d) 78 मिनिटे

79) 8263 आणि 9152 ह्या दोन संख्यांची बेरीज व वजाबाकी मधील फरक .....

- a) 16562   b) 15626   c) 16652   d) 16526

80) बाजू 5, 6 आणि 7 असलेल्या त्रिकोणाचा प्रकार कोणता ?

- a) समभुज त्रिकोण   b) विषमभुज त्रिकोण
c) समद्विभुज त्रिकोण   d) काटकोन त्रिकोण

81) $70 - 8 \times 2 + 5 \times 2 + 3 - 40 = \dots\dots\dots$

- a) 27   b) 2130   c) 9   d) 15

82) 10 मी. लांबीच्या कापडाचे दोन भाग केले. त्यातील एकाची लांबी 5 मी. 70 सेमी आहे. तर दुसऱ्या भागाची लांबी किती ?

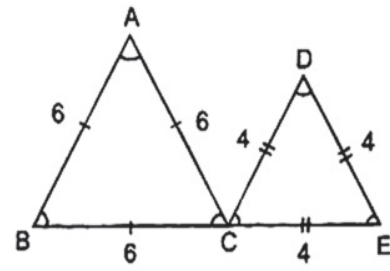
- a) 5 मी 70 सेमी   b) 5 मी 30 सेमी
c) 4 मी 30 सेमी   d) 4 मी 70 सेमी

83) शेजारील आकृतीत $\triangle ABC$ ची परिमिती किती ?

- a) 18   b) 22
c) 17   d) 25

84) शेजारील आकृतीत $m \angle ACD = ?$

- a) 120° b) 40°
c) 80° d) 60°

$\triangle ABC$ हा समभुज त्रिकोण आहे. (बाजू = 6 सेमी)

$\triangle CDE$ हा समभुज त्रिकोण आहे. (बाजू = 4 सेमी)

प्रश्न क्रमांक 83 - 84 - 85 साठी

85) या पूर्ण आकृतीला तारेचे 3 वेढे घालण्यास किती सेमी तार लागेल ?

- a) 120   b) 90   c) 30   d) 60

78) 4 hrs.27 min - 3 hrs.49 min = ...

- a) 1hr 22 min   b) 38 min   c) 1hr 38 min   d) 78 min

79) By how much is the sum of 8263 and 9152 greater than their difference?

- a) 16562   b) 15626   c) 16652   d) 16526

80) Which is the type of triangle having sides as 5cm, 6cm and 7cm?

- a) Equilateral triangle   b) Scalene triangle
c) Isosceles triangle   d) Right angled triangle

81) $70 - 80 \times 2 + 5 \times 2 + 3 - 40 = \dots\dots\dots$

- a) 27   b) 2130   c) 9   d) 15

82) A cloth 10mts. In length was divided in two pieces. If one piece is 5 meter 70 cm in length, find the length of the other.

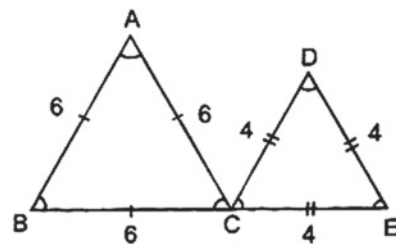
- a) 5 m 70 cm   b) 5 m 30 cm   c) 4 m 30 cm   d) 4 m 70 cm

83) In adjacent figure which is perimeter of $\triangle ABC$?

- a) 18   b) 22
c) 17   d) 25

84) In adjacent figure, $m\angle ACD = ?$

- a) 120° b) 40°
c) 80° d) 60°

$\triangle ABC$ is an equilateral triangle. (side = 6 cm.)

$\triangle CDE$ is an equilateral triangle. (side = 4 cm.)

(for questions 83-84-85)

85) If 3 rounds of wire is to be fenced around the entire diagram, what is the length of wire required?

- a) 120   b) 90   c) 30   d) 60

86) दोन लाख अकरा हजार अकरा (अंकात लिहा)

- a) 21111   b) 211011   c) 201111   d) 201011

87) दहा हजार दहा (अंकात लिहा)

- a) 1000010   b) 10010   c) 1010   d) 10001

88) तीन लाख चोपन्न हजार चौऱ्याण्णव (अंकात लिहा)

- a) 354094   b) 35494   c) 3540094   d) 305494

89) ऐंशी हजार एकवीस (अंकात लिहा)

- a) 80221   b) 80201   c) 80021   d) 80210

90) सात लाख सत्याहत्तर हजार सातशे चोपन्न (अंकात लिहा)

- a) 707754   b) 77754   c) 707054   d) 777754

91) 60,6,660 संख्येचे विस्तृतीकरण कोणते ?

- a) $600000+60+6000+6$ b) $600+6+60000$
c) $6000+60+60000+600$ d) $60+6000+600000+600$

92) 19754 संख्येचे विस्तृतीकरण कोणते ?

- a) $9000+4+10000+50+700$ b) $10000+7000+900+50+4$
c) $1000+70000+50+900+4$ d) $10000+500+9000+70+4$

93) 40 ते 50 मधील विषम अंकांची बेरीज किती होईल ?

- a) 45   b) 135   c) 225   d) 315

94) दोन अंकी लघूत्तम आणि महत्तम विषम अंकांमधील फरक किती ?

- a) 86   b) 88   c) 89   d) 90

95) 72 ही संख्या दोन सम संख्यांच्या गुणाकारात किती प्रकारे लिहिता येईल ?

- a) 4   b) 3   c) 2   d) 1

- 86) Two lakh eleven thousand and eleven (Write in digits)
- a) 21111   b) 211011   c) 201111   d) 201011
- 87) Ten thousand and ten (Write in digits)
- a) 1000010   b) 10010   c) 1010   d) 10001
- 88) Three lakh fifty four thousand and ninety four (Write in digits)
- a) 354094   b) 35494   c) 3540094   d) 305494
- 89) Eighty thousand and twenty one (Write in digits)
- a) 80221   b) 80201   c) 80021   d) 80210
- 90) Seven lakh seventy seven thousand seven hundred and fifty four (Write in digits)
- a) 707754   b) 77754   c) 707054   d) 777754
- 91) What is expanded form of 60,6,660?
- a) $600000+60+6000+6$ b) $600+6+60000$
c) $6000+60+60000+600$ d) $60+6000+600000+600$
- 92) What is expanded form of 19754?
- a) $9000+4+10000+50+700$ b) $10000+7000+900+50+4$
c) $1000+70000+50+900+4$ d) $10000+500+9000+70+4$
- 93) What is the sum of the odd numbers between 40 to 50?
- a) 45   b) 135   c) 225   d) 315
- 94) What is the difference between the two digit smallest and the greatest odd number?
- a) 86   b) 88   c) 89   d) 90
- 95) In how many ways can we express 72 as the product of two even numbers?
- a) 4   b) 3   c) 2   d) 1

बुद्धिमत्ता चाचणी STAGE - I

Q. (1-6) खालील पदावलीत सुयोग्य होईल असा पर्याय निवडा.

1) AN, DQ, GT, JW, ?

- a) MZ   b) CQ   c) ES   d) HV

2) BDF, LNP, RTV, UWY, ?

- a) DFH   b) IJL   c) ONL   d) SQO

3) DW, FU, HS, JQ, ?

- a) PK   b) BZ   c) LO   d) AY

4) ACF, CEH, EGJ, GIL, ?

- a) MNQ   b) IGD   c) ILN   d) IKN

5) C, D, G, H, K, L, ?, ?

- a) MN   b) SR   c) OP   d) PQ

6) BD, FH, JL, NP, ?

- a) QS   b) RT   c) QT   d) PR

* विजोड गट ओळखा.

7) a) CBA   b) IHG   c) MNO   d) RQP

8) a) BACD   b) EDFG   c) VWXY   d) HGIJ

9) a) LKM   b) FEG   c) UTV   d) WXY

10) a) IHH   b) RQQ   c) STS   d) UTT

11) a) 3(22)7   b) 1(4)3   c) 2 (13)6   d) 5(29)6

12) a) 4(36)2   b) 10(102)1   c) 6(121)5   d) 3(49)4

13) a) 8(39)5   b) 12(66)10   c) 9(45)6   d) 5(17)2

MENTAL ABILITY STAGE - I

Q. (1-6) Direction : Find one term from the four alternatives that would fit into the series.

1) AN, DQ, GT, JW, ?

- a) MZ   b) CQ   c) ES   d) HV

2) BDF, LNP, RTV, UWY, ?

- a) DFH   b) IJL   c) ONL   d) SQO

3) DW, FU, HS, JQ, ?

- a) PK   b) BZ   c) LO   d) AY

4) ACF, CEH, EGJ, GIL, ?

- a) MNQ   b) IGD   c) ILN   d) IKN

5) C, D, G, H, K, L, ?, ?

- a) MN   b) SR   c) OP   d) PQ

6) BD, FH, JL, NP, ?

- a) QS   b) RT   c) QT   d) PR

Direction :- Find the odd group

7) a) CBA   b) IHG   c) MNO   d) RQP

8) a) BACD   b) EDFG   c) VWXY   d) HGIJ

9) a) LKM   b) FEG   c) UTV   d) WXY

10) a) IHH   b) RQQ   c) STS   d) UTT

11) a) 3(22)7   b) 1(4)3   c) 2 (13)6   d) 5(29)6

12) a) 4(36)2   b) 10(102)1   c) 6(121)5   d) 3(49)4

13) a) 8(39)5   b) 12(66)10   c) 9(45)6   d) 5(17)2

- 14) a) FDI   b) RPT   c) KIN   d) PNS
- 15) a) EGIL   b) OQSV   c) ACGN   d) SUWZ
- 16) a) GJRS   b) PSJI   c) WZCB   d) QTIH
- 17) a) 180   b) 127   c) 280   d) 361
- 18) a) 27   b) 34   c) 43   d) 62
- 19) a) 45   b) 72   c) 33   d) 27
- 20) a) 1518   b) 2310   c) 1450   d) 1705

* पहिल्या व दुसऱ्या पदांमध्ये एक विशिष्ट संबंध आहे आणि तोच तिसऱ्या व चौथ्या पदात आहे, तर दिलेल्या पर्यायातून चौथे पद काढा.

21) ADG: I:: PSV:?

- a) X   b) P   c) D   d) E

22) CBA: DEF::IHG:?

- a) JMP   b) JKL   c) WYZ   d) VUW

23) TUW: WXY::RSU:?

- a) UVW   b) UVX   c) WXZ   d) VWX

24) EDF:GII::KJL:?

- a) MMO   b) NOO   c) MOO   d) OOP

25) LMN: MNO::?: XYZ

- a) XYA   b) WXY   c) XYW   d) ZYX

26) EAKR: FBLS:: JOVN : ?

- a) KPWO   b) KRXP   c) LRVP   d) KRWO

27) HP: KS:: FT : ?

- a) VG   b) GV   c) UG   d) GU

- 14) a) FDI   b) RPT   c) KIN   d) PNS
- 15) a) EGIL   b) OQSV   c) ACGN   d) SUWZ
- 16) a) GJRS   b) PSJI   c) WZCB   d) QTIH
- 17) a) 180   b) 127   c) 280   d) 361
- 18) a) 27   b) 34   c) 43   d) 62
- 19) a) 45   b) 72   c) 33   d) 27
- 20) a) 1518   b) 2310   c) 1450   d) 1705

• Direction: - The first and second terms are so related that the same relationship holds good between the third and the fourth term. Find the 4th term using same relation.

21) ADG: IKM:: PSV:?

- a) X   b) P   c) D   d) E

22) CBA: DEF::IHG:?

- a) JMP   b) JKL   c) WYZ   d) VUW

23) TUV: WXY::RSU:?

- a) UVW   b) UVX   c) WXZ   d) VWX

24) EDF:GII::KJL:?

- a) MMO   b) NOO   c) MOO   d) OOP

25) LMN: MNO::?: XYZ

- a) XYA   b) WXY   c) XYW   d) ZYX

26) EAKR: FBLS:: JOVN : ?

- a) KPWO   b) KRXP   c) LRVP   d) KRWO

27) HP: KS:: FT : ?

- a) VG   b) GV   c) UG   d) GU

28) C : I :: B : ?

- a) E   b) H   c) L   d) D

29) HMOW : XPNI :: FUJY : ?

- a) GVKZ   b) HUJN   c) ZKVG   d) ZKUH

30) BG : N :: EC : ?

- a) W   b) H   c) O   d) P

31) HC : X :: ? : Y

- a) GB   b) EE   c) ID   d) JB

32) DFG : Q :: BEM : ?

- a) S   b) T   c) Y   d) W

33) 2:9 :: ? : 49

- a) 25   b) 11   c) 7   d) 6

34) 4:9 :: 16:?

- a) 25   b) 20   c) 10   d) 16

35) 1:4 :: 5:?

- a) 38   b) 36   c) 25   d) 24

36) 3:16 :: 9:?

- a) 48   b) 256   c) 100   d) 36

37) 4:60 :: 5: ?

- a) 120   b) 115   c) 130   d) 72

38) 4738 : 3478 :: 5962 : ?

- a) 6592   b) 6952   c) 5629   d) 9562

28) C:I :: B : ?

- a) E   b) H   c) L   d) D

29) HMOW: XPNI:: FUJY : ?

- a) GVKZ   b) HUJN   c) ZKVG   d) ZKUH

30) BG : N :: EC : ?

- a) W   b) H   c) O   d) P

31) HC: X :: ? : Y

- a) GB   b) EE   c) ID   d) JB

32) DFG: Q:: BEM: ?

- a) S   b) T   c) Y   d) W

33) 2:9:: ? : 49

- a) 25   b) 11   c) 7   d) 6

34) 4:9:: 16:?

- a) 25   b) 20   c) 10   d) 16

35) 1:4:: 5:?

- a) 38   b) 36   c) 25   d) 24

36) 3:16:: 9:?

- a) 48   b) 256   c) 100   d) 36

37) 4:60::5: ?

- a) 120   b) 115   c) 130   d) 72

38) 4738: 3478:: 5962: ?

- a) 6592   b) 6952   c) 5629   d) 9562

39) 75: 132:: 86 : ?

- a) 154   b) 149   c) 164   d) 144

40) 47: 22:: 68: ?

- a) 42   b) 30   c) 38   d) 28

41) पंखा : पाती :: चाक : ?

- a) गोलाकार   b) मोटार   c) आरी   d) हलणे

42) व्हिडिओ : कॅसेट :: कॉम्प्युटर : ?

- a) चक्रे   b) नोंदणे
c) दस्तऐवज संग्राहक   d) तबकडी

43) स्पर्धा : विजय :: परीक्षा : ?

- a) लिहिणे   b) आढळणे   c) यश   d) प्रयत्न

44) पर्वत : दरी :: शत्रू : ?

- a) निष्ठुर   b) परका   c) देश   d) मित्र

45) वनस्पती : जंगल :: सैनिक : ?

- a) युद्ध   b) फौज   c) बंदुक   d) जनरल

46) पाणी : पोहणे :: ?

- a) चरणे : गवत   b) आराखडा : अंमलबजावणी
c) क्रीडांगण : खेळ   d) पूर : नुकसान

47) काम : शिस्त :: ?

- a) बँक : पैसा   b) राष्ट्रीयत्व : नागरिकत्व
c) नोकरी : योग्यता   d) उपस्थिती : उपस्थिती पत्रक

39) 75 : 132 :: 86 : ?

- a) 154   b) 149   c) 164   d) 144

40) 47 : 22 :: 68 : ?

- a) 42   b) 30   c) 38   d) 28

41) Fan : Wings :: Wheel : ?

- a) Round   b) Cars   c) Spokes   d) Moves

42) Video : Cassette :: Computer : ?

- a) Reels   b) Recording   c) Files   d) Floppy

43) Match : Win :: Examination : ?

- a) Write   b) Appear   c) Success   d) Attempt

44) Mountain : valley :: Enemy : ?

- a) Cruel   b) Stranger   c) Country   d) Friend

45) Tree : Forest :: Soldier : ?

- a) Battle   b) Army   c) Gun   d) General

46) Water : Swim :: ?

- a) Graze : Grass   b) Plan : Implement
c) Ground : Play   d) Flood : Damage

47) Work : Discipline :: ?

- a) Bank : Money   b) Nationality : Citizenship
c) Service : Qualification   d) Attendance : Register

48) पत्रकार : बातमी :: ?

a) मधमाशी : मध

b) वाहक : प्रवासी

c) रोटीवाला : रोटी

d) प्रकाशक : पुस्तक

49) फुफ्फुस : माणूस : कला : ?

a) गाय

b) कोंबडी

c) मोर

d) मासा

50) कुत्रा : रेबिज :: डास : ?

a) प्लेग

b) क्षय

c) मलेरिया

d) टायफाईड

48) Journalist: News items::?

a) Bee: Honey

b) Conductor: Traveller

c) Baker: Bread

d) Publisher: Book

49) Lung: Man::Gill:?

a) Cow

b) Hen

c) Peacock

d) Fish

50) Dog: Rabies:: Mosquito : ?

a) Plague

b) Tuberculosis

c) Malaria

d) Typhoid

STAGE - I - General Science - Answers

Q. No.	Ans	Q. No.	Ans	Q. No.	Ans	Q. No.	Ans
1	c	31	a	61	d	91	c
2	b	32	b	62	a	92	d
3	a	33	c	63	c	93	c
4	c	34	a	64	d	94	a
5	b	35	b	65	b	95	c
6	a	36	c	66	d	96	a
7	b	37	c	67	c	97	c
8	a	38	a	68	b	98	d
9	a	39	b	69	b	99	c
10	d	40	b	70	a	100	b
11	d	41	d	71	d	101	a
12	d	42	d	72	a	102	b
13	b	43	c	73	a	103	c
14	c	44	a	74	c	104	b
15	b	45	d	75	c	105	c
16	a	46	d	76	c	106	b
17	c	47	b	77	c	107	a
18	c	48	c	78	c	108	c
19	d	49	d	79	d	109	b
20	d	50	c	80	c	110	a
21	b	51	c	81	d	111	a
22	c	52	b	82	a	112	a
23	d	53	b	83	c	113	a
24	c	54	b	84	c	114	c
25	d	55	b	85	c	115	a
26	d	56	c	86	b	116	b
27	b	57	c	87	b	117	a
28	c	58	c	88	c	118	b
29	a	59	b	89	a	119	b
30	d	60	c	90	b		

STAGE - I - Mathematics - Answers							
Q. No.	Ans	Q. No.	Ans	Q. No.	Ans	Q. No.	Ans
1	b	25	c	49	c	73	a
2	d	26	c	50	b	74	b
3	b	27	c	51	a	75	b
4	a	28	a	52	a	76	b
5	c	29	b	53	a	77	c
6	c	30	a	54	b	78	b
7	b	31	c	55	c	79	d
8	d	32	b	56	a	80	b
9	a	33	c	57	a	81	a
10	c	34	b	58	b	82	c
11	b	35	a	59	b	83	a
12	c	36	a	60	a	84	d
13	b	37	c	61	b	85	b
14	b	38	b	62	a	86	b
15	d	39	c	63	a	87	b
16	c	40	a	64	b	88	c
17	b	41	a	65	b	89	c
18	b	42	a	66	a	90	d
19	b	43	d	67	b	91	a
20	a	44	a	68	c	92	a
21	b	45	d	69	b	93	c
22	d	46	b	70	a	94	b
23	c	47	b	71	b	95	b
24	b	48	a	72	c		

STAGE - I - Mental Ability - Answers							
Q. No.	Ans	Q. No.	Ans	Q. No.	Ans	Q. No.	Ans
1	a	11	d	21	a	31	b
2	a	12	b	22	b	32	b
3	c	13	d	23	a	33	d
4	d	14	b	24	c	34	a
5	c	15	c	25	b	35	b
6	b	16	a	26	a	36	c
7	c	17	a	27	d	37	a
8	c	18	a	28	b	38	a
9	d	19	c	29	c	39	a
10	c	20	a	30	c	40	d
						41	c
						42	d
						43	c
						44	d
						45	b
						46	c
						47	c
						48	a
						49	d
						50	c

STAGE - II

सामान्यविज्ञान STAGE - II

- 1) डोंगर उतारावर बांधलेल्या तालींमुळे जमिनीची धूप .....
- a) वाढते   b) मदत करते   c) कमी होते   d) थांबते
- 2) ऊन, वारा व पाऊस यांच्यामुळे खडक, दगड व मुरूम यांची झीज होऊन त्यांचे बारीक कण होऊन त्याची जमिनीवर ..... तयार होते.
- a) माती   b) जमिनीची धूप
c) वाळू   d) गोटे (गुळगुळीत वाटोळे दगड)
- 3) ..... मुळे जमिनीची धूप टाळता येते.
- a) डोंगर उतारावर जनावरांना चरू देऊ नये.
b) उघड्या जमिनीवर गवत आणि वृक्ष वाढवावेत.
c) शेताभोवती वृक्ष व झुडपे लावावीत.
d) वरीलपैकी सर्व पर्याय बरोबर
- 4) उतारावरील शेतजमिनीच्या क्षेत्राचे लहान लहान सपाट भाग पाडावेत. अशा भागांना .....
- म्हणतात.
- a) बांध   b) ताली - ओटे   c) खंदक   d) खळगा
- 5) जमिनीवरील माती कमी होण्याचा काय परिणाम दिसून येतो ?
- a) जमिनीची धूप होणे.   b) जमिनीची सुपीकता कमी होते.
c) निसर्गाचा समतोल बिघडतो.   d) वरीलपैकी सर्व पर्याय बरोबर
- 6) महर्षी कणादांचे जन्मक्षेत्र ..... राज्यात आहे.
- a) आंध्र प्रदेश   b) गुजरात   c) मध्य प्रदेश   d) केरळ

SCIENCE STAGE - II

1) Building bunds across the slopes ..... soil erosion.

- a) increases   b) favours   c) reduces   d) stops

2) The action of the Sun, rain and wind wears down rocks and stones which later is converted into .....

- a) soil   b) eroded soil   c) sand   d) pebbles

3) Soil erosion can be prevented by .....

- a) avoiding grazing of animals on sloping land.
b) growing grass, trees on open stretches
c) planting trees, bushes around the fields
d) all of the above

4) A single stretch of sloping agricultural land is divided into smaller plots of flat land called .....

- a) embankment   b) terraces   c) trenches   d) pits

5) What is the effect of reduction of the soil cover on the land?

- a) soil is eroded   b) fertility of the land is reduced
c) disturbance in ecosystem   d) all of the above

6) The birth place of Maharshi Kanaad is in the state.....

- a) Andhra Pradesh   b) Gujrat
c) Madhya Pradesh   d) Kerala

7) पदार्थांचे वस्तुमान म्हणजे .....

- a) त्यातील सूक्ष्म कणांचे वजन   b) त्यातील द्रव्यसाठा
c) त्यातील द्रव्यसाठ्याने व्यापलेली जागा   d) त्यांच्या भागांची विशिष्ट रचना

8) द्रव्याचा महत्त्वाचा गुणधर्म सांगा.

- a) तो धन आणि चुंबकीय असतो.
b) तो वायूरूप असून त्याला वस्तुमान नसते.
c) तो आकाराने मोठा व त्याला वजन असते.
d) त्याला वस्तुमान असते व तो जागा व्यापतो.

9) वस्तू कशाच्या बनलेल्या असतात ?

- a) रंग   b) वस्तुमान   c) द्रव्य   d) द्रव

10) पदार्थ द्रव्यात विरघळतो म्हणजे काय होते ?

- a) तो घनरूप होऊन तळाशी साठतो.
b) त्याचा रंग निघून जातो.
c) त्याच्या गुठळ्या झालेल्या दिसतात.
d) त्याचे कण सुटे होऊन द्रव्यात सगळीकडे पसरतात.

11) गटात न बसणारा शब्द ओळखा

- a) प्लॉस्टिक   b) अॅक्रॅलिक   c) रबर   d) तांबे

12) कचऱ्यांतील लोखंडी वस्तू सहज वेगळ्या करता येतात, कारण लोखंड ..... आहे.

- a) पुनर्वापर करू न शकणारा पदार्थ   b) चुंबकीय पदार्थ
c) उष्णतेचा सुवाहक   d) विद्युत वाहक

7) The mass of a substance is .....

- a) the weight of the particles in it
- b) the quantity of matter in a substance
- c) the space occupied by matter
- d) the structure of the substance

8) The important properties of matter are .....

- a) it is solid and magnetic
- b) it is gas and has no mass
- c) it is a big particle and has higher weight
- d) it occupies space and has mass

9) Objects are made up of .....

- a) colours
- b) mass
- c) matter
- d) substances

10) What happens when a substance dissolves in a liquid?

- a) It solidifies and settles at the bottom
- b) Its colour disappears
- c) It forms clots in the liquid which we can see
- d) Its particles separate from it and spread throughout the liquid

11) Find the odd man out

- a) plastic
- b) acrylic
- c) rubber
- d) copper

12) Iron objects of different sizes can be separated from trash because iron is .....

- a) not recyclable
- b) magnetic substance
- c) good conductor of heat
- d) good conductor of electricity

13) शिजवण्यासाठी वापरात येणारी भांडी धातूची बनवलेली असतात, कारण धातू .....

- a) उष्णतेचा सुवाहक   b) चुंबकीय   c) विजेचे दुर्वाहक   d) रंगीत

14) खालीलपैकी वेगळा गुणधर्म असणारा घटक ओळखा.

- a) लोह   b) कोबाल्ट   c) निकेल   d) जस्त

15) विजेची बटणे प्लॅस्टिकची बनलेली असतात, कारण

- a) ते स्वस्त असते.   b) ते आकर्षक दिसते
c) ते विजेचे झटका रोखते   d) ते इतरापेक्षा जास्त टिकाऊ असते.

16) खालीलपैकी मानवनिर्मित बदल कोणता ?

- a) दूध नासणे   b) दुधाचे आईस्क्रीम बनवणे
c) लोखंड गंजणे   d) फळे पिकणे

17) सावकाश होणारा बदल ओळखा.

- a) आगकाडी पेट घेणे   b) दुधाचे दही बनणे
c) स्फोटक पदार्थांची क्रिया   d) फटाके पेटणे

18) पुन्हा पुन्हा उलट-सुलट क्रमाने होऊ शकणाऱ्या बदलांना ..... बदल म्हणतात.

- a) कायमचे   b) अपरिवर्तनीय   c) परिवर्तनीय   d) जलद

19) जळणाऱ्या अगरबत्तीचे राखेत रूपांतर होते. हा ..... बदल आहे.

- a) अपरिवर्तनीय   b) तात्पुरता   c) जलद   d) आवर्ती

- 13) Cooking utensils are made up of metals because metals are .....
- a) good conductor of heat
  - b) magnetic
  - c) bad conductor of electricity
  - d) colourful
- 14) Which of the following is different than others in properties?
- a) Iron
  - b) Cobalt
  - c) Nickel
  - d) Zinc
- 15) Electrical switches are made of plastic because .....
- a) plastic is cheaper
  - b) it is attractive
  - c) it avoids the danger of a shock
  - d) it is more durable than any other material
- 16) Which of the following is a man made change ?
- a) curding of milk
  - b) ice cream from milk
  - c) rusting of iron
  - d) ripening of fruits
- 17) Identify the slow change
- a) a matchstick catches fire
  - b) milk to yogurt
  - c) action of explosive
  - d) firing of crackers
- 18) The changes that can be made back and forth again and again are called ..... changes.
- a) permanent
  - b) irreversible
  - c) reversible
  - d) fast
- 19) Burning icense stick forms ash. This is a ..... type of change.
- a) irreversible
  - b) temporary
  - c) fast
  - d) periodic

- 20) ठराविक कालावधीनंतर पुन्हा पुन्हा घडून येणाऱ्या बदलांना ..... बदल म्हणतात.
 a) परिवर्तनीय   b) बदलणारे   c) आवर्ती   d) हलणारे
- 21) ..... हा आवर्ती बदल आहे.
 a) भूकंप   b) वादळ   c) त्सुनामी   d) पक्ष्यांचे स्थलांतर
- 22) मीठ तयार होताना कोणता भौतिक बदल घडतो?
 a) संघनन   b) बाष्पीभवन   c) उकळणे/उत्कलन   d) भाजणे
- 23) थंडीच्या सुरुवातीला पानांवर द्रवबिंदू दिसतात. हा ..... चा परिणाम होय.
 a) बाष्पीभवन   b) ढगांची निर्मिती   c) रासायनिक बदल   d) संघनन
- 24) हिवाळ्यात खोबरेल तेल गोठते. हा ..... बदल होय.
 a) रासायनिक   b) कायमचा   c) अपरिवर्तनीय   d) भौतिक
- 25) ..... होताना नवीन पदार्थाची निर्मिती होत नाही.
 a) उकळणे/उत्कलन, बाष्पीभवन   b) विरघळणे, संघनन
 c) विलयन   d) वरीलपैकी सर्व पर्याय बरोबर
- 26) उष्णतेमुळे द्रवपदार्थाचे वाफेत रूपांतर : बाष्पीभवन :: वाफ थंड केल्यास तिचे द्रवपदार्थात रूपांतर :
 a) विलयन   b) उकळणे/उत्कलन   c) संघनन   d) विरघळणे
- 27) वाळू व धुण्याचा सोडा योग्य प्रमाणात मिसळून वितळवले तर मिळते.
 a) काच   b) प्लॉस्टिक   c) रबर   d) कोळसा

- 20) The things happening again and again, after fixed interval of time is called ..... change.
- a) reversible   b) changeable   c) periodic   d) movable
- 21) ..... is the periodic change.
- a) Earthquake   b) Storm   c) Tsunamis   d) Migration of birds
- 22) Which important physical event occurs during salt formation?
- a) condensation   b) evaporation   c) boiling   d) burning
- 23) You see dew drops in early winter on the leaves. This is the effect of .....
- a) evaporation   b) cloud formation   c) chemical change   d) condensation
- 24) Coconut oil freezes in winter. This is a ..... change.
- a) chemical   b) permanent   c) irreversible   d) physical
- 25) No new substance is formed during .....
- a) boiling, evaporation   b) dissolving, condensation
c) melting   d) all of the above
- 26) The changing of liquid into its vapour due to heat : evaporation :: Formation of liquid on the cooling of its vapour : .....
- a) melting   b) boiling   c) condensation   d) dissolving
- 27) If sand and washing soda are mixed in a certain proportion and melted, we get .....
- a) glass   b) plastic   c) rubber   d) coal

- 28) जळणे हा रासायनिक बदल आहे. कारण .....
- a) धुराचे रूपांतर राखेत होते.   b) धूर, राख व वायू तयार होते.
c) तो उष्णता व प्रकाश देतो.   d) आधीचा पदार्थ शिल्लक राहत नाही.
- 29) क्षरण व ज्वलन यात काय समानता आहे?
- a) दोघांमध्येही विटकरी रंगाचा थर तयार होतो.
b) दोन्ही उपयोगी बदल आहेत.
c) दोन्ही रासायनिक बदल आहेत.
d) दोन्ही एकाच प्रकारच्या कच्च्या मालावर प्रक्रिया करतात.
- 30) हल्ली दीर्घकाळ टिकणाऱ्या नवीन लेप पद्धतीस ..... म्हणतात.
- a) रंग देणे   b) पावडर कोटिंग
c) जस्ताचा पातळ लेप   d) टीनचा लेप
- 31) हवेशी संपर्क झाल्यास धातूचे हळूहळू क्षरण होते कारण .....
- a) वायू व दमट हवा   b) सूर्यप्रकाश व हवा
c) हवा व उच्च तापमान   d) इतर क्षरण पावलेला धातूचा संपर्क
- 32) खालीलपैकी कोणता नैसर्गिक साधनसंपत्तींचा स्रोत आहे?
- a) पवनचक्की   b) जलविद्युत केन्द्र   c) खनिजे   d) अणुवीज केन्द्र
- 33) विविध प्रकारची स्वयंपाकाची भांडी, पाण्याची भांडी तयार करण्यासाठी खालीलपैकी कशाचा वापर करतात?
- a) खनिजे   b) खडक   c) माती   d) लाकूड
- 34) सुंदर आणि नाजूक किटल्या, कपबश्या, सट (बाऊल्स) करण्यासाठी ..... चा वापर करतात.
- a) चिनीमाती   b) मुलतानी माती
c) साधी माती   d) दगडाची वस्त्रगाळ पूड

28) Burning is a chemical change because .....

- a) smoke changes to ash
- b) smoke, ash and gases are produced
- c) it gives heat and light
- d) the original substances cannot be regained

29) What is common between corrosion and combustion?

- a) both form reddish layer
- b) both are useful changes
- c) both are chemical changes
- d) both work on same raw materials

30) The new long lasting method of coating is .....

- a) oil painting
- b) powder coating
- c) coating of zinc
- d) coating of tin

31) Metals get slowly corroded when exposed to air due to the action of .....

- a) gases and moisture
- b) sunlight and wind
- c) wind and high temperature
- d) other corroded metal

32) Which of the following is a natural resource?

- a) Wind mill
- b) Hydro-electric power plant
- c) Minerals
- d) Nuclear power plant

33) Which of the following is used to make various kinds of utensils, pots & pitchers?

- a) Minerals
- b) Rocks
- c) Soil
- d) Wood

34) ..... is used for making ornamental articles like cups, jars & pots.

- a) China clay
- b) Multani Clay
- c) Normal soil
- d) Crushed stone

- 35) ..... मधून आपल्याला खनिज पदार्थ मिळतात.
 a) महासागरां   b) नद्यां   c) वनस्पतीं   d) खाणीं
- 36) घरगुती भांडी, यंत्रे, हत्यारे तयार करण्यासाठी ..... चा वापर करतात.
 a) प्लॅस्टिक   b) धातू   c) लाकूड   d) रबर
- 37) समुद्राच्या पाण्याचा ..... उपयोग केला जातो.
 a) पिण्याच्या पाण्यासाठी   b) पाटातून शेतीला देण्यासाठी
 c) मीठ तयार करण्यासाठी   d) स्वयंपाकासाठी गरम पाणी मिळवण्यासाठी
- 38) ..... हा पाण्याचा नैसर्गिक स्रोत आहे.
 a) धरण   b) विहीर   c) कॅनॉल   d) पाऊस
- 39) धरण बांधण्यासाठी ..... मध्ये मोठी व मजबूत भिंत बांधावी लागते.
 a) समुद्र   b) नदी   c) महासागर   d) सरोवर
- 40) हवा प्रामुख्याने ..... या दोन वायूंचे मिश्रण आहे.
 a) नायट्रोजन व कार्बन-डाय-ऑक्साईड   b) पाण्याचे बाष्प व ऑक्सिजन
 c) कार्बन-डाय-ऑक्साईड व ऑक्सिजन   d) नायट्रोजन व ऑक्सिजन
- 41) ..... साठी ऑक्सिजनची गरज नसते.
 a) श्वसन   b) ज्वलन
 c) वनस्पतींना अन्न तयार करण्यासाठी   d) गॅसवेल्व्हिंग
- 42) ..... यासारख्या झाडांपासून मिळणारे लाकूड इमारतींच्या कामासाठी वापरले जाते.
 a) साग, बाभूळ   b) बेहडा, शिसम   c) शेवरी, लिंब   d) ताग, बाभूळ

35) Minerals are the materials, we get from.....

- a) Ocean   b) River   c) Plants   d) Mines

36) Many tools, machines & utensils used in our homes are made from .....

- a) Plastic   b) Metals   c) Wood   d) Rubber

37) ..... is useful thing that we get from the sea.

- a) Drinking water   b) Water for irrigation
c) Salt   d) Hot water for cooking

38) ..... is natural source of the water.

- a) Dam   b) Well   c) Canal   d) Rain

39) To build a dam, huge & strong wall is built in the .....

- a) Sea   b) River   c) Ocean   d) Lake

40) Air is mixture of mainly two gases .....

- a) Nitrogen & carbon dioxide   b) Water vapor & oxygen
c) Carbon dioxide & oxygen   d) Nitrogen & oxygen

41) Oxygen is not required for .....

- a) Respiration   b) Burning
c) Plants to make their food.   d) Gas welding.

42) The wood we get from trees like ..... is used as timber in construction of houses.

- a) Teak, babul   b) Behada, shisam
c) Sivari, neem   d) Jute, babul

- 43) ..... ही औषधी वनस्पती आहे.
 a) सुबाभूळ   b) शतावरी   c) शिसम   d) वड
- 44) शेतजमिनीचा वरचा मातीचा थर वाहून गेल्यास जमिनीचा कस .....
 a) वाढतो
 b) तितकाच राहतो
 c) कमी होतो
 d) तेथील जमिनीच्या परिस्थितीवर अवलंबून असतो.
- 45) खडकांपासून 2.5 सें.मी. जाडीचा मातीचा थर तयार होण्यास सुमारे..... इतका काळ लागतो.
 a) 1 वर्ष   b) 10 वर्षे   c) 100 वर्षे   d) 1000 वर्षे
- 46) डोंगराळ प्रदेशात शेतीसाठी जमिनीचे छोटे छोटे व सपाट तुकडे केलेले आढळतात. त्यांना ..... असे म्हणतात.
 a) काही विशेष नाव नाही   b) ओटे
 c) पायऱ्या   d) उतार
- 47) ..... जमिनीची धूप होणे वाढते.
 a) वनीकरण वाढवल्याने   b) पडीक जमिनीत गवत वाढवल्याने
 c) गवत खाणारे प्राणी कमी केल्याने   d) वृक्ष तोड वाढवल्याने
- 48) खालील दिलेल्या प्रक्रिया वापरून गाळलेल्या जागा भरा.
 स्थायू .....   द्रव .....   वायू
 ────────────>   ────────────>
- a) वितळणे, वाफ होणे   b) संप्लवन, गोठणे
 c) स्थायूभवन, वितळणे   d) वाफ होणे, वितळणे
- 49) पाणी असलेल्या ग्लासच्या थंड भागावर पाण्याचे छोटे थेंब साचतात कारण की .....
 a) गाळण   b) संघनन   c) बाष्पीभवन   d) संप्लवन

43) Which of the following is the medicinal plant?

- a) Subabul   b) Shatawari   c) Shisam   d) Banyan

44) When the top layer soil of agricultural land flows away, the fertility of the land .....

- a) Increase   b) Remains same
c) Reduces   d) Depends on soil condition

45) How much time is required to form a 2.5 cm thick layer of soil from rocks?

- a) About 1 year   b) About 10 years
c) About 100 years   d) About 1000 years

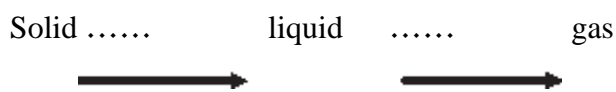
46) In hilly areas, stretch of land is divided into smaller plots of flat land called as .....

- a) No special name   b) Terraces   c) Steps   d) Slope

47) Soil erosion increase with .....

- a) Increase in plantation.   b) Growing grass on open stretches.
c) Decrease in grazing animals.   d) Increase in cutting of trees.

48) Fill in the blanks with appropriate processes given below.

- a) melting, vaporization   b) sublimation, freezing
c) solidification, melting   d) vaporization, melting

49) Water droplets gathered on the cooler surface of glass, containing water are due to ....

- a) filtration   b) condensation   c) evaporation   d) sublimation

- 50) अन्न शिजवताना त्यावर झाकण का ठेवावे ?
- a) ऊर्जेची बचत होते.   b) शिजणारे अन्न दिसत नाही
c) जीवनसत्त्वात वाढ होते   d) आजूबाजूचा कचरा अन्नात पडत नाही
- 51) खालीलपैकी कोणत्या भाज्या धुताना त्यात मीठ घालावे.
- a) कोबी, फ्लॉवर   b) गाजर, मुळा   c) पालक, मेथी   d) कांदे, बटाटे
- 52) यांपैकी निर्धोक अन्न कोणते ?
- a) हातगाडीवरचा वडापाव   b) फेरीवाल्याकडचे भाजलेले कणीस
c) डब्यातील पोळीभाजी   d) रस्त्यावरची पाणीपुरी
- 53) रस्ता ओलांडताना पादचाऱ्यांसाठीच्या सिग्रलचा कोणता रंग झाला पाहिजे ?
- a) तांबडा   b) पिवळा   c) हिरवा   d) निळा
- 54) रस्ता ओलांडताना आधी .... कडे पाहावे व नंतर ..... कडे पाहावे. त्यानंतर रस्ता ओलांडावा.
- a) डावी, उजवी   b) मध्ये, बाजूला
c) उजवी, डावी   d) समोर, मागे
- 55) हिवाळ्यात अधिक उष्णता मिळावी यासाठी ..... या सणाला तीळ खाल्ले जातात.
- a) दिवाळी   b) दसरा   c) मकरसंक्रांत   d) होळी
- 56) वनस्पतींची ..... जमिनीतच वाढतात व क्षार-पाण्याचे शोषण करतात.
- a) खोडे   b) पाने   c) फुले   d) मुळे
- 57) रताळे आणि बटाटे यांतील महत्त्वाचा फरक कोणता ?
- a) बटाटा हे मूळ आहे, तर रताळे हे खोड आहे. यांच्या चवीत फरक असतो.
b) बटाट्यामध्ये स्टार्च, तर रताळ्यात स्निग्ध पदार्थ जास्त असतात.
c) रताळे हे मूळ आहे, तर बटाटा हे खोड आहे.
d) बटाट्यामध्ये पिष्टमय पदार्थ तर रताळ्यात स्टार्च जास्त असते.

- 50) Why should the lid be placed on the vessel containing vegetable when they are being cooked ?
- a) it saves the energy
  - b) so that we cannot see cooking of food
  - c) the content of vitamins increase in it
  - d) so that the dirt will not enter the vessel
- 51) In which vegetable should salt be added at the time of washing?
- a) cabbage-cauliflower
  - b) carrot-radish
  - c) spinach-fenugreek
  - d) onion-potato
- 52) Which among the following is a safe food ?
- a) vada-pav from the roadside vender
  - b) roasted corn from a hawker
  - c) home made chapatti and vegetables
  - d) panipuri from a vendor in the park
- 53) What should be the colour of traffic signal when we cross the road ?
- a) red
  - b) yellow
  - c) green
  - d) blue
- 54) While crossing the road first look to your ..... and then to your .....
- a) left, right
  - b) middle, side
  - c) right, left
  - d) front, back
- 55) In which of the following festival is sesame consumed in order to produce heat in the body ?
- a) Diwali
  - b) Dassera
  - c) Makarsankrant
  - d) Holi
- 56) The ..... of plants grow in the soil and absorb minerals and water
- a) stems
  - b) leaves
  - c) flowers
  - d) roots
- 57) What is the important difference between sweet potato and potato ?
- a) potato is a root while sweet potato is a stem
  - b) potato is rich in starch while sweet potato is rich in fats
  - c) sweet potato is a root while potato is a stem
  - d) potato contains more sugar while sweet potato contains more starch

- 58) खालीलपैकी कोणत्या वनस्पतीचा बीजप्रसार पक्ष्यांच्या विष्टेवाटे होतो ?
 a) वड   b) नारळ   c) एरंडेल   d) कमळ
- 59) खालीलपैकी कोणत्या फळावर तंतुमय आवरण असते ?
 a) पपई   b) नारळ   c) फणस   d) आंबा
- 60) मासे पोहण्यासाठी कशाचा उपयोग करतात ?
 a) खवले   b) कल्ले   c) पर   d) पंख
- 61) लाखेच्या किड्याची ..... उपयुक्त असते.
 a) विष्ठा   b) लाळ   c) रक्त   d) रस
- 62) पशुवैद्य म्हणजे कोण ?
 a) दूध काढणारे   b) प्राण्यांचे डॉक्टर
 c) प्राण्यांचा वध करणारे   d) लोकर काढणारे
- 63) गोवर - कांजिण्या अशांसारख्या रोगांनी आजारी असताना शाळेत का जाऊ नये ?
 a) दुसऱ्या मुलांना संसर्ग होईल म्हणून
 b) अभ्यास करता येणार नाही म्हणून
 c) डॉक्टर सांगतात म्हणून
 d) लवकर बरे वाटणार नाही म्हणून
- 64) उद्यानात फुलझाडे का लावतात ?
 a) तोडण्यासाठी   b) पूजेसाठी
 c) वासासाठी   d) परिसराचे सौंदर्य वाढावे म्हणून
- 65) आकाशवाणी म्हणजे .....
 a) आकाशातून बोलणे   b) रेडिओ
 c) विमान प्रवास   d) देवाचे बोलणे

- 58) Which of the following plant has dispersal of seeds by the dropping of birds ?
a) banyan   b) coconut   c) castor   d) lotus
- 59) Which of the following fruit have fibrous covering?
a) papaya   b) coconut   c) jackfruit   d) mango
- 60) Which part of the body are used by the fishes for swimming?
a) scales   b) gills   c) fins   d) wings
- 61) The ..... of the lac insect is useful
a) excreta   b) saliva   c) blood   d) juice
- 62) Who are veterinarians?
a) milkman   b) animal doctors
c) butchers   d) persons who take the wool
- 63) Why should we not go to school when we are sick with measles ?
a) because it is a contagious disease and the other students may get the infection
b) because we cannot study in the class
c) because doctors advice
d) because we will not get well soon
- 64) Why are flowering plants grown in the public parks and gardens ?
a) To pluck the flowers
b) To get the flowers for worshipping
c) For fragrance
d) To increase the beauty of surrounding
- 65) Akashwani means .....
a) to talk from the sky   b) radio
c) air travel   d) god's speech

- 66) खालीलपैकी कोणत्या साधनामुळे आपणास सर्वात जलद संदेश मिळेल ?
 a) टपाल   b) दूरध्वनी   c) तार   d) रजिस्टर पत्र
- 67) चंद्रावर पोहोचण्यासाठी केवळ ..... हेच वाहतुकीचे साधन आवश्यक आहे.
 a) विमान   b) जंबो जेट   c) अंतराळयान   d) उपग्रह
- 68) दगडी कोळसा या इंधनाचा वापर काही प्रकारच्या ..... होतो.
 a) आगगाड्यांत   b) विमानात   c) बसमध्ये   d) मोटारीत
- 69) कशाचा शोध लागल्यावर निरनिराळ्या वाहनांचा वापर होऊ लागला ?
 a) पेट्रोलचा   b) कोळशाचा   c) चाकाचा   d) रस्त्याचा
- 70) अवर्षण पडल्यास शेतजमीन कशी दिसते ?
 a) हिरवीगार   b) जमिनीला भेगा पडतात
 c) काळीशार   d) लालभडक
- 71) महापूर ओसरला की सगळीकडे
 a) हिरवेगार होते   b) रोगराई पसरू शकते
 c) छान वाटते   d) सारे स्वच्छ होते
- 72) खालीलपैकी कोणती जोडी अयोग्य आहे ?
 a) पूर - नदीकाठावरच्या वस्तीत पाणी शिरते.
 b) भूकंप - भिंतीला तडे जातात.
 c) वीज - पिके झोडपली जातात.
 d) अवर्षण - धान्य टंचाई निर्माण होते.
- 73) गटात न बसणारा शब्द ओळखा ?
 a) वादळ   b) भूकंप   c) वीज पडणे   d) बॉम्बस्फोट

66) Which of the following means of communication gives us quickest message ?

- a) letter
- b) telephone
- c) telegram
- d) registered letter

67) Which of the following vehicles is a must to reach on the moon ?

- a) aeroplane
- b) jumbo jet
- c) spacecraft
- d) satellite

68) Coal is used as a fuel in some kinds of .....

- a) railway engines
- b) aeroplanes
- c) buses
- d) motors

69) After the discovery of ..... different types of vehicles started to run

- a) petrol
- b) coal
- c) wheel
- d) roads

70) How does the farmland appear when there is drought ?

- a) lush green
- b) cracked land
- c) jet black
- d) red hot

71) What happens when the floods recede ?

- a) greenery everywhere
- b) spread of epidemic diseases
- c) nice atmosphere
- d) cleanliness everywhere

72) Which of the following pair is incorrect ?

- a) flooding-water enter into settlements from the river side
- b) earthquake-cracks develop into walls of the house
- c) lightning-grains in the crops are destroyed
- d) drought-there is scarcity of food grains

73) Find the odd man out

- a) storms
- b) earthquakes
- c) lightning
- d) bomb blast

- 74) ऊर्जेचा महत्त्वाचा स्रोत कोणता ?
 a) डिझेल   b) बायोगॅस   c) सूर्य   d) पेट्रोल
- 75) स्वयंपाकाच्या गॅस सिलिंडरमध्ये ..... गॅस असतो.
 a) ऑक्सिजन   b) एल.पी.जी.   c) सी.एन.जी.   d) कार्बन डायऑक्साइड
- 76) यांपैकी कोणते खनिज नाही ?
 a) पित्तळ   b) दगडी कोळसा   c) सैंधव   d) जस्त
- 77) खालीलपैकी कोणती औषधी वनस्पती नाही ?
 a) अडुळसा   b) तुळस   c) गवती चहा   d) ताग
- 78) पौर्णिमेच्या रात्री आकाशात काय दिसते ?
 a) सूर्य   b) चंद्र-चांदण्या   c) ढग   d) अंधार
- 79) पृथ्वीवर ऋतू का निर्माण होतात ?
 a) सूर्योदय व सूर्यास्तामुळे   b) पृथ्वीच्या कललेल्या आसामुळे
 c) सूर्यप्रकाशामुळे   d) वारा वाहत असल्यामुळे
- 80) कोकण किनारपट्टीला ..... हवामान असते.
 a) दमट   b) थंड
 c) कोरडे   d) वरील सर्व पर्याय बरोबर
- 81) कोकणातल्या लोकांचे प्रमुख अन्न कोणते ?
 a) भात व चपात्या   b) इडली व डोसा
 c) भाकरी व चटणी   d) भात व मासे
- 82) पहिल्या दोन शब्दांचा संबंध लक्षात घेऊन तसाच संबंध तिसऱ्या व चौथ्या शब्दांसाठी राहावा म्हणून रिकाम्या जागी येणाऱ्या शब्दाचा पर्याय लिहा : कोकण : तांदूळ :: उत्तर भारत : ?
 a) ज्वारी   b) बाजरी   c) नाचणी   d) गहू

- 74) Which of the following is the ultimate source of energy ?
a) Diesel   b) Biogas   c) Sun   d) Petrol
- 75) Which of the following gas is filled in cooking gas cylinder?
a) Oxygen   b) LPG   c) CNG   d) Carbon dioxide
- 76) Which out of the following is not a mineral?
a) brass   b) coal   c) rock-salt   d) zinc
- 77) Which of the following plant is not medicinal?
a) adulsa   b) holy basil   c) lemon grass   d) jute
- 78) What do you see in the sky at night time on full moon day ?
a) sun   b) moon and stars
c) clouds   d) darkness
- 79) Why are season formed on the earth ?
a) due to sunset and sunrise   b) due to slightly inclined axis of the earth
c) due to sun light   d) due to winds blowing
- 80) In the coastal regions of Konkan the climate is .....
a) humid   b) cold   c) dry   d) all of the above
- 81) Which is the main food item of the people of Konkan area ?
a) rice and chapatis   b) idli and dosa
c) bhakri and chatni   d) rice and fish
- 82) Consider the relation between the 1st and 2nd word and keep the same relation for 3rd and 4th word select the correct option. Konkan : Rice : : North India : .....
- a) jowar   b) bajri   c) ragi   d) wheat

- 83) सर्वसाधारणपणे ..... हे पावसाचे महिने असतात.
- a) जून ते सप्टेंबर   b) जुलै ते ऑक्टोबर
c) ऑगस्ट ते नोव्हेंबर   d) जुलै ते नोव्हेंबर
- 84) हवामानविषयक अंदाज ..... याद्वारे वेळोवेळी वर्तवला जात नाही.
- a) आकाशवाणी   b) दूरदर्शन   c) सभा   d) वर्तमानपत्र
- 85) फुलपाखरे अन्नाचे सेवन कोणत्या अवयवाने करतात ?
- a) चोच   b) जीभ   c) तोंड   d) सोंड
- 86) भक्ष्य पकडण्यासाठी बेडूक खालीलपैकी कशाचा वापर करतो ?
- a) तोंड   b) दात   c) जीभ   d) पुढील पाय
- 87) योग्य पर्याय निवडा.
- पाखरे : दाणे : : फुलपाखरू : .....
- a) गवत   b) मकरंद   c) मांस   d) दूध
- 88) वेगळे खत कोणते ?
- a) सुपर फॉस्फेट   b) धसकटे   c) युरिया   d) मिश्र दाणेदार खते
- 89) सुधारित बियाण्यांचे वैशिष्ट्य असे की .....
- a) या बियाण्यांची अंकुरणक्षमता चांगली असते.
b) ही बियाणे रोगाला चटकन बळी पडणाऱ्या जातींची निर्मिती करतात.
c) ही बियाणे वापरून पीक व उत्पादन कमी होते.
d) सुधारित बियाणे बाजारात मिळत नाही.
- 90) धान्याला कीड लागू नये म्हणून धान्यसाठ्यात कडुलिंबाचा कोणता भाग ठेवतात ?
- a) पाने   b) बिया   c) खोडाची साल   d) मुळे

83) Ordinarily ..... are the rainy months

- a) June to September
- b) July to October
- c) August to November
- d) July to November

84) Which of the following options does not give the weather forecast regularly ?

- a) Akashwani (radio)
- b) Doordarshan (TV)
- c) Meeting
- d) Newspapers

85) Which of the following organs does a butterfly use for taking its food ?

- a) beak
- b) tongue
- c) mouth
- d) proboscis

86) Which of the following is used by a frog for catching its food ?

- a) mouth
- b) teeth
- c) tongue
- d) forelimbs

87) Birds : Grains :: Butterflies : .....

- a) Grains
- b) Nectar
- c) Flesh
- d) Milk

88) Which of the following is not a chemical fertilizer ?

- a) super phosphate
- b) stubble
- c) urea
- d) granulated compound fertilizers

89) With respect to improved seeds which of the following statements is correct ?

- a) they have good germination capacity
- b) they produce crop which can easily get diseases
- c) the yield of crop is reduced by using these seeds
- d) the improved seeds are not available in the market

90) Which part of neem plant is used to protect the grain from worms ?

- a) leaves
- b) seeds
- c) bark
- d) roots

- 91) दमट व कोंदट जागी साठवलेल्या धान्याचे नुकसान कशाने होते ?
 a) कीड   b) उंदीर   c) मुंग्या   d) बुरशी
- 92) साठवणीच्या काळात तांदळांचे नुकसान होऊ नये म्हणून तांदळांत कोणती पावडर मिसळतात ?
 a) ब्लीचिंग पावडर   b) धुण्याचा सोडा
 c) बोरिक पावडर   d) फेस पावडर
- 93) थर्मामीटरमध्ये ..... हा द्रवरूप पदार्थ वापरतात.
 a) पाणी   b) रॉकेल   c) पारा   d) डिझेल
- 94) खालीलपैकी कोणते विधान द्रवांच्या बाबतीत असत्य आहे ?
 a) द्रव पदार्थ सपाट भागावर पसरतात.   b) द्रव पदार्थ उताराकडे वाहतात.
 c) द्रव पदार्थाचा ढीग करता येतो.   d) द्रव पदार्थांना ठराविक आकार नसतो.
- 95) वेगळे पद ओळखा :
 a) पाणी   b) बर्फ   c) वाफ   d) एल.पी.जी.
- 96) प्लॉस्टिकच्या पिशवीत ठेवलेली कोथिंबीर दिसते; कारण .....
 a) कोथिंबीर पारदर्शक असते.   b) कोथिंबीर हिरव्या रंगाची असते.
 c) प्लॉस्टिक अपारदर्शक आहे.   d) प्लॉस्टिक पारदर्शक आहे.
- 97) खालील कंसात दिलेल्या यादीत किती पदार्थ अर्धपारदर्शक आहेत ?
 (लोखंडी पत्रा, लाकूड, दुधीदिवा, रबर, पतंग, कागद, वीट, पुठ्ठा)
 a) दोन   b) चार   c) पाच   d) तीन
- 98) टर्पेटाईनमध्ये पुढीलपैकी कोणता पदार्थ विरघळतो ?
 a) मेण   b) खोबरेल तेल   c) मध   d) दूध

91) Which of the following will destroy the food grain stored in humid and damp place?

- a) insects   b) rats   c) ants   d) fungi

92) Which powder is mixed with rice to prevent its spoilage during storage ?

- a) bleaching powder   b) washing powder
c) boric powder   d) talcum powder

93) Which of the following liquid substances is used in a thermometer ?

- a) water   b) kerosene   c) mercury   d) diesel

94) Which shape is taken up by the liquid substances ?

- a) any form which they want
b) they keep on changing the shapes constantly
c) the shape of the vessels in which they are kept
d) the shape of a particular pattern only

95) Find the odd man out

- a) water   b) ice   c) water vapour   d) LPG

96) Coriander leaves kept in a plastic bag are visible because .....

- a) coriander leaves are transparent
b) coriander leaves are green in colour
c) plastic bag is opaque
d) plastic bag is transparent

97) How many of the following substances given in the brackets are translucent ?

(iron sheet, wood, frosted glass, rubber, kite paper, brick, cardboard)

- a) 2   b) 4   c) 5   d) 3

98) Which of the following substances dissolves in turpentine ?

- a) wax   b) coconut oil   c) honey   d) milk

99) खालीलपैकी चुकीचे विधान कोणते ?

- a) विरघळणाऱ्या पदार्थांना विद्राव्य पदार्थ म्हणतात.
- b) न विरघळणाऱ्या पदार्थांना अविद्राव्य पदार्थ म्हणतात.
- c) स्थायूंच्या कणांचा आकार लहान झाला की, ते द्रवात लवकर विरघळतात.
- d) द्रवाचे तापमान कमी झाले की, विद्राव्य स्थायू द्रवात लवकर विरघळतात.

100) विरघळणाऱ्या पदार्थांना काय म्हणतात ?

- a) अविद्राव्य
- b) विद्राव्य
- c) द्राव्य
- d) द्रावण

101) फुलपाखराच्या जीवनक्रमाच्या ..... अवस्था असतात

- a) एक
- b) तीन
- c) चार
- d) दोन

102) फुलपाखराच्या जीवनक्रमातील तिसरी अवस्था ..... आहे.

- a) अळी
- b) कोष
- c) अंडी
- d) प्रौढ फुलपाखरू

103) फुलपाखराला पंख ..... अवस्थेमध्ये फुटतात.

- a) कोष
- b) अंडी
- c) अळी
- d) प्रौढ फुलपाखरू

104) मधमाशीच्या पोळ्यात ..... प्रकारच्या माशा असतात.

- a) एक
- b) तीन
- c) चार
- d) दोन

105) सर्वात मोठी मधमाशी कोणती ?

- a) राणी माशी
- b) नर माशी
- c) भारतीय माशी
- d) कामकरी माशी

106) स्प्रिंगवर लावलेला दाब सोडून देणे म्हणजे .....

- a) अपरिवर्तनीय बदल
- b) परिवर्तनीय बदल
- c) अनावर्ती बदल
- d) अयोग्य बदल

- 99) Which of the following statement is incorrect?
- a) substances that dissolve are called soluble substances
  - b) substances which do not dissolve are called insoluble substances
  - c) smaller particles of solid substances dissolve quickly
  - d) substances dissolve quickly in a liquid when its temperature is lowered
- 100) What are dissolving substances known as?
- a) insoluble
  - b) soluble
  - c) solvent
  - d) solution
- 101) There are ..... stages in the life history of butterfly.
- a) one
  - b) three
  - c) four
  - d) two
- 102) In the life history of butterfly, the third stage is .....
- a) caterpillar
  - b) Pupa
  - c) egg
  - d) Adult butterfly
- 103) In ..... stage of butterfly life, wings come out.
- a) Caterpillar
  - b) Egg
  - c) Pupa
  - d) Adult
- 104) How many types of honey bees are found in honey comb?
- a) 1
  - b) 3
  - c) 4
  - d) 2
- 105) Which is the largest honey bee?
- a) Queen bee
  - b) Male bee
  - c) Indian bee
  - d) Worker bee
- 106) Release of the compressed spring is .....
- a) Irreversible change
  - b) Reversible change
  - c) Non-periodic change
  - d) Undesirable change

- 107) अन्न खराब होणे हा ..... बदल आहे.
a) परिवर्तनीय   b) चटकन होणारा   c) अयोग्य   d) आवर्ती
- 108) धुण्याचा सोडा पाण्यात विरघळणे हा ..... बदल आहे.
a) उष्मादायी   b) अपरिवर्तनीय   c) अयोग्य   d) सावकाश होणारा
- 109) खालीलपैकी कोणता बदल अनावर्ती बदल आहे?
a) हृदयाचे ठोके   b) भूकंप
c) दिवस-रात्र होणे   d) दोलकाचे दोलन
- 110) सोन्याचे वस्तुमान ..... या एककात करतात.
a) ग्रॅम   b) मीटर   c) लिटर   d) मिली
- 111) तांदूळ - साखर याचे मापन ..... एककात करतात.
a) मिलिग्रॅम   b) किलोग्रॅम   c) मीटर   d) लिटर
- 112) ऊस बहुधा ..... एककात मोजतात.
a) टन   b) ग्रॅम   c) किलोग्रॅम   d) मीटर
- 113) औषधाच्या गोळीमध्ये असणाऱ्या पदार्थाचे वस्तुमान ..... मध्ये मोजतात.
a) मिलिग्रॅम   b) किलोग्रॅम   c) मिलिसेकंद   d) मिलिमीटर
- 114) खालीलपैकी कोणता नैसर्गिक साधनसंपत्तीचा स्रोत आहे?
a) पवनचक्की   b) जलविद्युतकेंद्र   c) खनिजे   d) अणुवीजकेंद्र

107) Spoilage of food is .....

- a) Reversible change
- b) Fast change
- c) Undesirable change
- d) Periodic change

108) Dissolution of washing soda in water is .....

- a) exothermic change
- b) irreversible change
- c) undesirable change
- d) slow change

109) Which of the following changes is non-periodic?

- a) heart beat
- b) earth quake
- c) occurrence of day and night
- d) oscillation pendulum

110) The mass of gold is measured in the units .....

- a) gram
- b) metre
- c) liter
- d) milliliter

111) Rice, sugar etc are measured in the units .....

- a) milligram
- b) kilogram
- c) metre
- d) liter

112) Generally sugarcane is weighed in the units .....

- a) ton
- b) gram
- c) kilogram
- d) metre

113) The mass of the chemicals present in a medicine tablet are expressed in the units .....

- a) milligram
- b) kilogram
- c) millisecond
- d) millimeter

114) Which of the following is a natural resource?

- a) Wind mill
- b) Hydro-electric power plant
- c) Minerals
- d) Nuclear power plant

गणित STAGE - II

- 1) जर 800 शीत कपाटांचे उत्पादन एका महिन्यात होत असेल तर दीड वर्षात किती शीत कपाटांचे उत्पादन होईल ?
a) 13400   b) 14400   c) 15400   d) 16400
- 2) 0, 1, 1, 2, 3, ... ?
a) 4   b) 5   c) 6   d) यापैकी काहीही नाही.
- 3) 1, 4, 9, 16, ...?
a) 20   b) 25   c) 26   d) 36
- 4) 1, 9, 25, 49, ...?
a) 69   b) 59   c) 81   d) 71
- 5) 123, 234, 345, ...?
a) 455   b) 444   c) 456   d) 546
- 6) पाहुणा ओळखा : 17, 34, 51, 69, 85, 102
a) 51   b) 69   c) 34   d) यापैकी काहीही नाही.
- 7) 84, 75, 66, 57 .....
a) 48   b) 38   c) 67   d) यापैकी काहीही नाही.
- 8) $2/7 = 81/49 :: 3/5 = ?$
a) $4/15$ b) $64/25$ c) $9/25$ d) यापैकी काहीही नाही.
- 9) जर $7/4 = 121/9$ तर $8/4 = ?$
a) $114/16$ b) $141/16$ c) $144/16$ d) $144/61$
- 10) अनुक्रमे येणाऱ्या 5 समसंख्यांची बेरीज 60 आहे तर मधली संख्या कोणती ?
a) 10   b) 12   c) 6   d) 18
- 11) 57, 36, 105 ह्या संख्येतील 5 या संख्येच्या स्थानिक किमतीतील फरक काढा.
a) 49, 99, 959   b) 49, 99, 695
c) 49, 99, 595   d) 49, 99, 995

MATHEMATICS STAGE - II

1) If the production of Refrigerators in a month is 800. What will be the production of Refrigerators in one and half year?

- a) 13400   b) 14400   c) 15400   d) 16400

2) 0, 1,1,2,3, ...?

- a) 4   b) 5   c) 6   d) None of the above

3) 1, 4,9,16, ...?

- a) 20   b) 25   c) 26   d) 36

4) 1, 9, 25, 49, ...?

- a) 69   b) 59   c) 81   d) 71

5) 123, 234, 345, ...?

- a) 455   b) 444   c) 456   d) 546

6) Find odd man out.

17, 34,51,69,85,102

- a) 51   b) 69   c) 34   d) None of the above

7) 84, 75, 66, 57, ...?

- a) 48   b) 38   c) 67   d) None of the above

8) $2/7 = 81/49 :: 3/5 = ?$

- a) $64/15$ b) $64/25$ c) $9/25$ d) None of the above

9) If $7/4 = 121/9$ then $8/4 = ?$

- a) $114/16$ b) $141/16$ c) $144/16$ d) $144/61$

10) The sum of 5 consecutive even no. is 60. What will be the middle number?

- a) 10   b) 12   c) 6   d) 18

11) In the number 57,36,705 what is difference in the place value of 5?

- a) 49, 99,959   b) 49, 99,695   c) 49, 99,595   d) 49, 99,995

- 12) जर 1 हा अंक सर्वात मोठ्या चार अंकी संख्येतून वजा केला तर कुठली संख्या मिळेल?
- a) 9999   b) 9989   c) 9998   d) 10000
- 13) 2, 4, व 6 हे अंक फक्त एकदाच वापरून किती संख्या तयार करता येतील?
- a) 4   b) 3   c) 8   d) 6
- 14) सर्वात मोठी तीन अंकी संख्या आणि सर्वात लहान पूर्णांक संख्या यांमध्ये फरक किती?
- a) 998   b) 100   c) 999   d) 1
- 15) सर्वात मोठी तीन अंकी संख्या आणि सर्वात लहान नैसर्गिक संख्या यांमध्ये फरक किती?
- a) 1   b) 98   c) 999   d) 998
- 16) कुठल्या सर्वात लहान तीन अंकी संख्येत शून्य नसते?
- a) 100   b) 101   c) 999   d) 111
- 17) सर्वात लहान तीन अंकी संख्या ज्यात शून्य नाही आणि सर्वात लहान पूर्णांक संख्या यांमध्ये फरक किती?
- a) 111   b) 101   c) 110   d) 100
- 18) सर्वात लहान तीन अंकी संख्या ज्यात शून्य नाही आणि सर्वात लहान नैसर्गिक संख्या यांमध्ये फरक किती?
- a) 100   b) 110   c) 101   d) यापैकी काहीही नाही.
- 19) $15/90 = \dots\dots /18$
- a) 5   b) 9   c) 3   d) यापैकी काहीही नाही.
- 20) $5/6 \square 1/8$
- a) <   b) >   c) =   d) यापैकी काहीही नाही.
- 21) $3/7 \square 2/3$
- a) <   b) >   c) =   d) यापैकी काहीही नाही.
- 22) खालील अपूर्णाकामधील मोठा अपूर्णांक ओळखा.
- a) $4/5$ b) $4/6$ c) $4/7$ d) $4/9$
- 23) खालील अपूर्णाकामधील लहान अपूर्णांक ओळखा.
- a) $2/7$ b) $3/7$ c) $5/7$ d) $8/7$

- 12) If we subtract 1 from biggest four digit number which number we will get?
 a) 9999   b) 9989   c) 9998   d) 10000
- 13) How many numbers can be formed using digits 2, 4, and 6 only once?
 a) 4   b) 3   c) 8   d) 6
- 14) What is the difference between the biggest three digit number and smallest whole number?
 a) 998   b) 100   c) 999   d) 1
- 15) What is the difference between the biggest three digit number and smallest natural number?
 a) 1   b) 98   c) 999   d) 998
- 16) Which is the smallest three digit number doesn't have zero?
 a) 100   b) 101   c) 999   d) 111
- 17) What is the difference between the smallest three digit number which doesn't have zero and smallest whole number?
 a) 111   b) 101   c) 110   d) 100
- 18) What is the difference between the smallest three digit number which doesn't have zero and smallest natural number?
 a) 100   b) 110   c) 101   d) None of these
- 19) $15/90 = \dots /18$
 a) 5   b) 9   c) 3   d) None of these
- 20) $5/6 \square 1/8$
 a) <   b) >   c) =   d) None of these
- 21) $3/7 \square 2/3$
 a) <   b) >   c) =   d) None of these
- 22) Identify the greater fraction.
 a) $4/5$ b) $4/6$ c) $4/7$ d) $4/9$
- 23) Identify the smaller fraction.
 a) $2/7$ b) $3/7$ c) $5/7$ d) $8/7$

- 24) खालील अपूर्णाकामधील मोठा अपूर्णाक ओळखा.
- a) $3/8$ b) $5/9$ c) $7/12$ d) $3/4$
- 25) खालील अपूर्णाकामधील लहान अपूर्णाक ओळखा.
- a) $5/7$ b) $4/9$ c) $8/13$ d) $7/9$
- 26) $13/19 + 21/19 + 23/19 = ?$
- a) $37/19$ b) $57/1$ c) 3 d) $1/3$
- 27) $1\frac{1}{17} - \frac{18}{17}$
- a) $1/17$ b) $7/17$ c) 1 d) 0
- 28) $4/5 + 5/7 = ?$
- a) $35/35$ b) $53/35$ c) $53/53$ d) $35/53$
- 29) $7/5$ दशांश रूपामध्ये लिहा.
- a) 1.4 b) 0.14 c) 14.0 d) 0.014
- 30) अर्धा डझन हे दशांश अपूर्णाकामध्ये लिहा.
- a) 1.5 b) 0.5 c) 0.6 d) 1.2
- 31) 24.527 मध्ये 5 ची स्थानिक किंमत लिहा.
- a) $5/1000$ b) $5/10$ c) $5/100$ d) $5/10000$
- 32) $25.08 + 2.447 = ?$
- a) 27.725 b) 27.257 c) 275.27 d) 27.527
- 33) $27.29 - 7.008 = ?$
- a) 20.822 b) 20.282 c) 202.82 d) 2.0822
- 34) जर $4 \times 3 = 12$ तर $0.004 \times 0.03 = ?$
- a) 0.0012 b) 0.00012 c) 0.0120 d) 0.000012

24) Identify the greater fraction.

- a) $\frac{3}{8}$ b) $\frac{5}{9}$ c) $\frac{7}{12}$ d) $\frac{3}{4}$

25) Identify the smaller fraction.

- a) $\frac{5}{7}$ b) $\frac{4}{9}$ c) $\frac{8}{13}$ d) $\frac{7}{9}$

26) $\frac{13}{19} + \frac{21}{19} + \frac{23}{19} = ?$

- a) $\frac{37}{19}$ b) $\frac{57}{1}$ c) 3   d) $\frac{1}{3}$

27) $1\frac{1}{17} - \frac{18}{17}$

- a) $\frac{1}{17}$ b) $\frac{7}{17}$ c) 1   d) 0

28) $\frac{4}{5} + \frac{5}{7} = ?$

- a) $\frac{35}{35}$ b) $\frac{53}{35}$ c) $\frac{53}{53}$ d) $\frac{35}{53}$

29) Write $\frac{7}{5}$ in decimal form?

- a) 1.4   b) 0.14   c) 14.0   d) 0.014

30) Write half dozen in decimal fraction?

- a) 1.5   b) 0.5   c) 0.6   d) 1.2

31) What is the place value of 5 in 24.527?

- a) $\frac{5}{1000}$ b) $\frac{5}{10}$ c) $\frac{5}{100}$ d) $\frac{5}{10000}$

32) $25.08 + 2.447 = ?$

- a) 27.725   b) 27.257   c) 275.27   d) 27.527

33) $27.29 - 7.008 = ?$

- a) 20.822   b) 20.282   c) 202.82   d) 2.0822

34) If $4 \times 3 = 12$ then $0.004 \times 0.03 = ?$

- a) 0.0012   b) 0.00012   c) 0.0120   d) 0.000012

- 35) $9 + 0.9 + 9.09 + 0.009 = ?$
 a) 0.999   b) 99.99   c) 999.9   d) 9.999
- 36) 32578 या संख्येत कोणती संख्या मिळवल्यावर आपल्याला 103142 ही संख्या मिळेल?
 a) 70520   b) 70536   c) 70564   d) 71564
- 37) 4 अंकी मोठ्यात मोठी अशी संख्या शोधा की तिला 110 ने भाग जाईल.
 a) 8800   b) 9790   c) 9965   d) 9900
- 38) 4, 6, 8 चे पहिले तीन सामाईक गुण्य कोणते?
 a) 24,48,72   b) 24,48,32   c) 24,48,96   d) 24,48,36
- 39) 170 मिनिटे = ... तास आणि मिनिटे
 a) 1 तास 70 मिनिटे   b) 2 तास 50 मिनिटे
 c) 2 तास 30 मिनिटे   d) 1 तास 10 मिनिटे
- 40) खालीलपैकी बरोबर विधान कोणते?
 a) 1 ही मूळ संख्या आहे.   b) जी संख्या मूळ नसते ती संयुक्त असतेच.
 c) सर्व सम संख्या संयुक्त आहेत.   d) सर्व विषम संख्या मूळ संख्या असतातच.
- 41) खालीलपैकी कोणता अपूर्णांक $\frac{3}{4}$ शी समतुल्य नाही ?
 a) $\frac{6}{12}$ b) $\frac{12}{16}$ c) $\frac{24}{32}$ d) $\frac{1}{2}$
- 42) $\frac{9}{20}, \frac{4}{15}, \frac{7}{10}, \frac{1}{5}$ या अपूर्णाकांची उतरत्या क्रमाने मांडणी -----
 a) $\frac{7}{10}, \frac{9}{20}, \frac{4}{15}, \frac{1}{5}$ b) $\frac{1}{5}, \frac{7}{20}, \frac{4}{15}, \frac{9}{20}$
 c) $\frac{9}{29}, \frac{4}{15}, \frac{7}{10}, \frac{1}{5}$ d) $\frac{7}{10}, \frac{4}{15}, \frac{9}{20}, \frac{1}{5}$
- 43) पुढील श्रेणीत चौकटीत कोणती संख्या येईल? 3, 10, 31, 94, □
 a) 282   b) 283   c) 281   d) 273

35) $9 + 0.9 + 0.09 + 0.009 = ?$

- a) 0.999   b) 99.99   c) 999.9   d) 9.999

36) What number should be added to 32578 to make it 103142?

- a) 70520   b) 70536   c) 70564   d) 71564

37) Find the greatest four digit number which is divisible by 110.

- a) 8800   b) 9790   c) 9965   d) 9900

38) First three common multiples of 4, 6, 8 are .....

- a) 24,48,72   b) 24,48,32   c) 24,48,96   d) 24,48,36

39) 170 minutes = ... hrs. and minutes?

- a) 1hrs 70 min   b) 2 hrs 50 min   c) 2 hrs 30 min   d) 1hr 10 min

40) Which of the following is a true statement?

- a) 1 is a prime number.
b) A number which is not prime must be a composite number.
c) Every even number is composite number
d) Every odd number is prime number.

41) Which of the following is not equivalent to $\frac{3}{4}$?

- a) $\frac{6}{12}$ b) $\frac{12}{16}$ c) $\frac{24}{32}$ d) $\frac{1\frac{1}{2}}{2}$

42) Arrangement of fraction $\frac{9}{20}, \frac{4}{15}, \frac{7}{10}, \frac{1}{5}$ in descending order is .....

- a) $\frac{7}{10}, \frac{9}{20}, \frac{4}{15}, \frac{1}{5}$ b) $\frac{1}{5}, \frac{7}{20}, \frac{4}{15}, \frac{9}{20}$
c) $\frac{9}{29}, \frac{4}{15}, \frac{7}{10}, \frac{1}{5}$ d) $\frac{7}{10}, \frac{4}{15}, \frac{9}{20}, \frac{1}{5}$

43) In the following series write the number in square block.

3, 10, 31, 94, $\square$

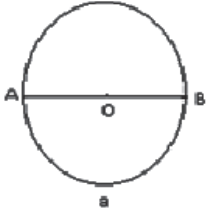
- a) 282   b) 283   c) 281   d) 273

- 44) 6, 10, 14, 17, 21, 25, 28, □
 a) 33   b) 31   c) 30   d) 32
- 45) 1, 9, 25, 49, 81, □
 a) 100   b) 101   c) 111   d) 121
- 46) 19, 23, 29, 31, □
 a) 33   b) 32   c) 37   d) 35
- 47) 752 X 8 ला 9, ने भाग जातो तर X = ?
 a) 5   b) 2   c) 7   d) 4
- 48) $\frac{114}{133}$ संक्षिप्त स्वरूपात लिहा.
 a) $\frac{2}{3}$ b) $\frac{3}{7}$ c) $\frac{4}{7}$ d) $\frac{6}{7}$
- 49) 105 , 154 चा मसावि .....
 a) 7   b) 14   c) 6   d) 21
- 50) खालीलपैकी कोणते विधान स्तंभ चित्राच्या संबंधी असत्य आहे.
 a) स्तंभ चित्र आयताकार असतात
 b) स्तंभांमधील अंतर समान असते.
 c) स्तंभाची उंची तो दर्शवीत असलेल्या संख्येशी सलग्न असते.
 d) X अक्ष आणि Y अक्षांवरील प्रमाण समान असते.
- 51) खालीलपैकी कोणता चौरस आहे?
 a) AB = 5, BC = 5, CD = 5, AD = 5
 b) AB = 6, BC = 5, CD = 6, AD = 5, $\angle ABC = 90^\circ$
 c) AB = 6, BC = 6, CD = 6, AD = 5, $\angle A = \angle B = \angle C = \angle D$
 d) AB = 6, BC = 6, CD = 6, AD = 6, $\angle ACD = 45^\circ$

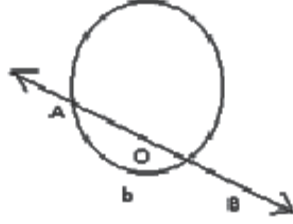

- 44) 6, 10, 14, 17, 21, 25, 28, □
 a) 33   b) 31   c) 30   d) 32
- 45) 1, 9, 25, 49, 81, □
 a) 100   b) 101   c) 111   d) 121
- 46) 19, 23, 29, 31, □
 a) 33   b) 32   c) 37   d) 35
- 47) 752 X 8 is divisible by 9, then X = ...?
 a) 5   b) 2   c) 7   d) 4
- 48) $\frac{114}{133}$ in reduced form is .....
 a) $\frac{2}{3}$ b) $\frac{3}{7}$ c) $\frac{4}{7}$ d) $\frac{6}{7}$
- 49) H.C.F of 105 , 154 is .....
 a) 7   b) 14   c) 6   d) 21
- 50) Which of the following statements is false about bar diagram?
 a) Bar graphs are rectangles
 b) Spaces between bars are equal.
 c) Height of a rectangle depends upon the number it represent.
 d) Scale on X axis is same as scale on Y axis.
- 51) Which of the following is a square?
 a) AB = 5, BC = 5, CD = 5, AD = 5
 b) AB = 6, BC = 5, CD = 6, AD = 5, $\angle ABC = 90^\circ$
 c) AB = 6, BC = 6, CD = 6, AD = 5, $\angle A = \angle B = \angle C = \angle D$
 d) AB = 6, BC = 6, CD = 6, AD = 6, $\angle ACD = 45^\circ$

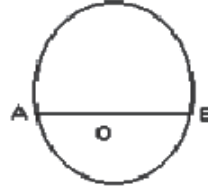
52) खालीलपैकी कोणत्या आकृतीत AB हा व्यास आहे ?

a) a

b) b

c) c

d) d

53) बाजू 6 आणि 4 असलेल्या आयताचे क्षेत्रफळ काढा.

a) 12

b) 24

c) 20

d) 10

54) $4.36 \times 3.50 = \dots\dots$

a) 15.26

b) 1.526

c) 152.6

d) 1526

55) 1st फेब्रुवारी 2004 ला रविवार होता. तर 1 मार्च 2004 ला कोणता वार होता ?

a) रविवार

b) सोमवार

c) शनिवार

d) मंगळवार

56) $\frac{26}{1000}$ हा दशांश स्वरूपात लिहा.

a) 0.26

b) 0.026

c) 2.6

d) 0.0026

57) {सहा आणि तीन चतुर्थ} - {चार आणि चतुर्थ} = ...

a) एक आणि अर्धा

b) एक आणि तीन चतुर्थ

c) दोन आणि अर्धा

d) तीन आणि अर्धा

58) पाच आणि एक चतुर्थांश मीटर = ... सेंमी.

a) 500 सेमी

b) 550 सेमी

c) 525 सेमी

d) 575 सेमी

59) खालीलपैकी कोणती जोडी निराळी आहे ?

a) 41, 43

b) 11, 13

c) 29, 31

d) 25, 27

60) 478145 संख्येतील 4 ची लक्ष स्थानाची स्थानिक किंमत दशम स्थानाच्या स्थानिक किमतीच्या किती पट आहे ?

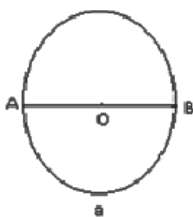
a) 10,000

b) 100

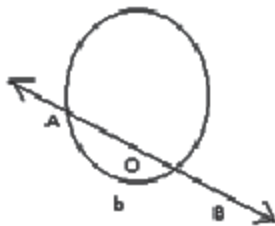
c) 10

d) 100,000

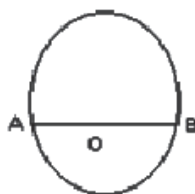
52) In which of the following figure AB is a diameter?

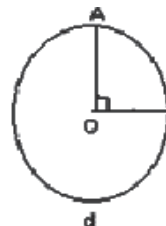
a) a

b) b

c) c

d) d

53) Find area of rectangle if adjacent sides are 6 and 4.

a) 12

b) 24

c) 20

d) 10

54) $4.36 \times 3.50 = \dots\dots$

a) 15.26

b) 1.526

c) 152.6

d) 1526

55) 1st Feb.2004 was Sunday. Which was the day on 1st March 2004?

a) Sunday

b) Monday

c) Saturday

d) Tuesday

56) Write $\frac{26}{1000}$ in the decimal form

a) 0.26

b) 0.026

c) 2.6

d) 0.0026

57) {Six and three quarters} – {four and a quarter} =.....

a) One and half

b) One and three quarter

c) Two and half

d) Three and half

58) Five and a quarter meter = ... cm.

a) 500 cm

b) 550cm

c) 525 cm

d) 575 cm

59) Which of the following pair is different?

a) 41, 43

b) 11, 13

c) 29, 31

d) 25, 27

60) How many times place value of 4 at lakh place to place value of 4 at tenth place in number 478145 is .....

a) 10,000

b) 100

c) 10

d) 100,000

61) या अपूर्णाकांच्या किमतीवरून मधला अपूर्णाक शोधा. $\frac{3}{7}, \frac{3}{17}, \frac{3}{5}, \frac{3}{11}, \frac{3}{19}$

- a) $\frac{3}{7}$ b) $\frac{3}{17}$ c) $\frac{3}{5}$ d) $\frac{3}{11}$

62) $56.48 \div 8 = \dots\dots$

- a) 7.6   b) 7.06   c) 7.60   d) 7.81

63) $72.9 \times 7 = \dots\dots$

- a) 5103   b) 5.103   c) 51.03   d) 510.3

64) 14 रुपये प्रति कि. ग्रॅम दराने 7 कि. ग्रॅम साखरेची किंमत किती?

- a) रु. 98   b) रु. 21   c) रु. 105   d) रु. 91

65) $6\frac{3}{5} - 4\frac{1}{5} = \dots\dots$

- a) $2\frac{2}{5}$ b) $3\frac{7}{5}$ c) $1\frac{4}{10}$ d) $2\frac{4}{5}$

66) $27 \div 3 = \dots\dots$

- a) 3   b) 6   c) 9   d) 27

67) $(121\ 121\ 121\ 121\ \dots\dots\ 006) \div 11$ या भागाकारातील बाकी किती?

- a) 6   b) 5   c) 4   d) 3

68) 60, 160, 260 चा मसावि $\dots\dots$

- a) 5   b) 6   c) 20   d) 60

69) 6 आणि 9 ने भाग जाणारी 2 अंकी पूर्णांक संख्या किती?

- a) 2   b) 3   c) 4   d) 5

70) चौकोनाच्या बाजूंचा भूमितीय संकेत काय आहे ?

- a) रेषाखंड   b) किरण   c) रेषा   d) बिंदू

61) Find the middle one according to the value in the fractions $\frac{3}{7}, \frac{3}{17}, \frac{3}{5}, \frac{3}{11}, \frac{3}{19}$

- a) $\frac{3}{7}$ b) $\frac{3}{17}$ c) $\frac{3}{5}$ d) $\frac{3}{11}$

62) $56.48 \div 8 = \dots\dots$

- a) 7.6   b) 7.06   c) 7.60   d) 7.81

63) $72.9 \times 7 = \dots\dots$

- a) 5103   b) 5.103   c) 51.03   d) 510.3

64) Find the cost price of 7 kg sugar at the rate of Rs.14 /Kg.

- a) Rs.98   b) Rs.21   c) Rs.105   d) Rs.91

65) $6\frac{3}{5} - 4\frac{1}{5} = \dots\dots$

- a) $2\frac{2}{5}$ b) $3\frac{7}{5}$ c) $1\frac{4}{10}$ d) $2\frac{4}{5}$

66) $27 \div 3 = \dots\dots$

- a) 3   b) 6   c) 9   d) 27

67) In the division $(121\ 121\ 121\ 121\ \dots\dots\ 006) \div 11$ the remainder is $\dots\dots$

- a) 6   b) 5   c) 4   d) 3

68) The greatest common divisor of 60, 160, 260 is $\dots\dots$

- a) 5   b) 6   c) 20   d) 60

69) How many 2-digit whole numbers are multiples of 6 and 9 ?

- a) 2   b) 3   c) 4   d) 5

70) What is the geometrical term of the side of a quadrilateral?

- a) Line segment   b) Ray   c) Line   d) Point

MENTAL ABILITY STAGE - II

- 1) 273 : 327 :: 4326 : ?
a) 6342   b) 6234   c) 6243   d) 6432
- 2) रेडिओ : आवाज :: दूरदर्शन : ?
a) प्रकाश,   b) पडदा,
c) चित्र,   d) अँटना,
- 3) वाक्य : शब्द :: फूल : ?
a) सुवास   b) बाग   c) वनस्पती   d) पाकळ्या
- 4) वैद्य : दवाखाना :: वकील : ?
a) कायदा   b) न्यायाधीश   c) न्यायालय   d) कचेरी
- 5) मार्च : जुलै :: ऑगस्ट : ?
a) एप्रिल   b) जून   c) डिसेंबर   d) सप्टेंबर
- 6) गाडी : इंधन :: माणूस : ?
a) अन्न   b) पाणी   c) हवा   d) घर
- 7) घोडा : पाय :: स्वयंचलित वाहन : ?
a) मालवाहू गाडी   b) चाक   c) चालविणे   d) हलणे
- 8) E : 5 :: H : ?
a) 6   b) 7   c) 8   d) 9
- 9) $\frac{1}{2} : \frac{1}{3} :: 18 : ?$
a) 10   b) 11   c) 12   d) 19
- 10) अंगठी :: बोट :: टाय : ?
a) सूट   b) मान   c) कोट   d) छाती
- 11) कॅमेरा : छायाचित्रकार :: सैनिक : ?
a) झगडा   b) बंदूक   c) गणवेश   d) युद्ध

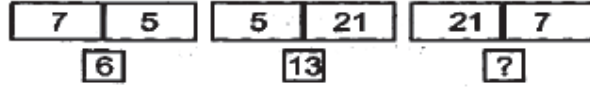
MENTAL ABILITY STAGE - II

- 1) 273 : 327 :: 4326 : ?
a) 6342   b) 6234   c) 6243   d) 6432
- 2) Radio: Sound :: TV : ?
a) Light,   b) Screen,
c) Picture,   d) Antenna,
- 3) Sentence : Word :: Flower : ?
a) Fragrant   b) Garden   c) Plant   d) Petals
- 4) Doctor : Dispensary :: Advocate : ?
a) Law   b) Judge   c) Court   d) Office
- 5) March : July :: August : ?
a) April   b) June   c) December   d) September
- 6) Car : Fuel :: Man : ?
a) Food   b) Water   c) Air   d) House
- 7) Horse: Leg::Automobile:?
a) Wagon   b) Wheel   c) Drive   d) Move
- 8) E: 5 :: H : ?
a) 6   b) 7   c) 8   d) 9
- 9) $\frac{1}{2} : \frac{1}{3} :: 18 : ?$
a) 10   b) 11   c) 12   d) 19
- 10) Ring : Finger :: Tie : ?
a) Suit   b) Neck   c) Coat   d) Chest
- 11) Camera: Photographer :: ? : Soldier
a) Fighting   b) Gun   c) Uniform   d) War

12) बंदूक गोळी : झाडणे :: कात्री : ?

- a) कापड   b) शिंपी   c) कापणे   d) तोडणे

13)

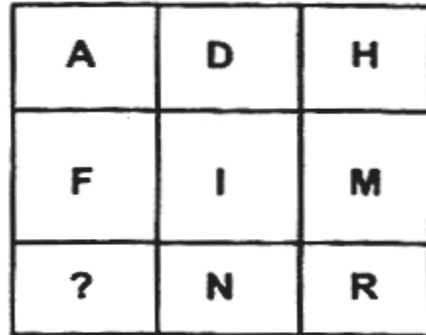
- a) 4   b) 8   c) 20   d) 14

14)

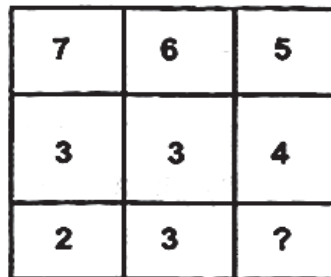
- a) 28   b) 36   c) 35   d) 20

15)

- a) P   b) N   c) K   d) O

16)

- a) 12   b) 3   c) 4   d) 5

12) Gun: shoot:: Scissor: ?

- a) Cloth   b) Tailor   c) Cut   d) Chop

13)

7	5	5	21	21	7
6		13		?	

- a) 4   b) 8   c) 20   d) 14

14)

- a) 28   b) 36   c) 35   d) 20

15)

A	D	H
F	I	M
?	N	R

- a) P   b) N   c) K   d) O

16)

7	6	5
3	3	4
2	3	?

- a) 12   b) 3   c) 4   d) 5

17)

15	10	5
17	12	7
18	13	?

a) 5

b) 6

c) 12

d) 8

18)

18	24	32
12	14	16
3	?	4
72	168	128

a) 2

b) 3

c) 6

d) 7

19)

9	3	?	21
7	5	9	27

a) 15

b) 30

c) 10

d) 20

20)

1	3	7
5	12	14
25	?	28
125	192	56

a) 40

b) 48

c) 56

d) 64

17)

15	10	5
17	12	7
18	13	?

a) 5

b) 6

c) 12

d) 8

18)

18	24	32
12	14	16
3	?	4
72	168	128

a) 2

b) 3

c) 6

d) 7

19)

	3	?	
9			21
7			27
	5	9	

a) 15

b) 30

c) 10

d) 20

20)

1	3	7
5	12	14
25	?	28
125	192	56

a) 40

b) 48

c) 56

d) 64

21)

?	243	9
3	2187	81
19	6561	729

a) 6

b) 1

c) 12

d) 15

22)

11	8	3
2	?	10
9	4	9

a) 16

b) 14

c) 10

d) 12

23)

4	8	4
7	?	9
3	8	5

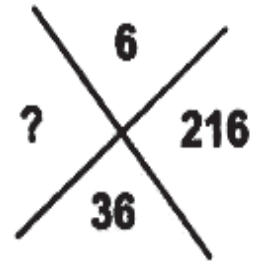
a) 12

b) 14

c) 10

d) 16

24)

a) 1222

b) 108

c) 648

d) 1296

21)

?	243	9
3	2187	81
19	6561	729

a) 6

b) 1

c) 12

d) 15

22)

11	8	3
2	?	10
9	4	9

a) 16

b) 14

c) 10

d) 12

23)

4	8	4
7	?	9
3	8	5

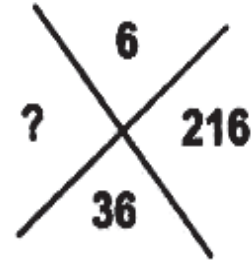
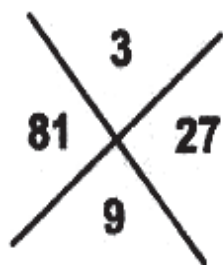
a) 12

b) 14

c) 10

d) 16

24)

a) 1222

b) 108

c) 648

d) 1296

25)

9	5	6
5	7	?
3	4	5
135	140	150

a) 8

b) 10

c) 5

d) 4

26)

4	6	3	8
2	8	4	4
6	5	?	10

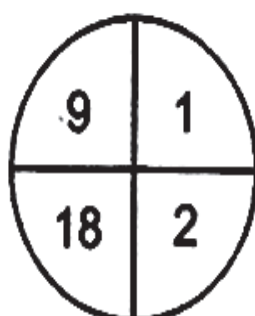
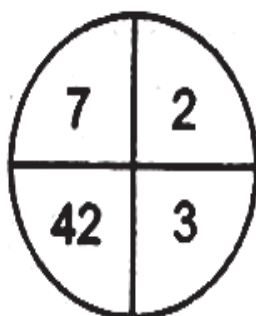
a) 3

b) 6

c) 8

d) 10

27)

a) 18

b) 13

c) 30

d) -30

28)

17	5	170
11	13	26
?	50	7

a) 107

b) 122

c) 135

d) 144

25)

9	5	6
5	7	?
3	4	5
135	140	150

a) 8

b) 10

c) 5

d) 4

26)

4	6	3	8
2	8	4	4
6	5	?	10

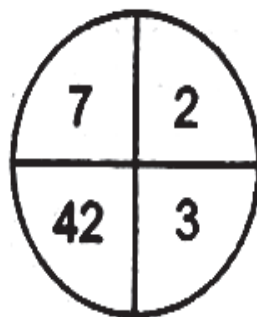
a) 3

b) 6

c) 8

d) 10

27)

a) 18

b) 13

c) 30

d) -30

28)

17	5	170
11	13	26
?	50	7

a) 107

b) 122

c) 135

d) 144

29)

17	22	10
20	?	5
15	3	8

a) 11

b) 25

c) 15

d) 27

30) 3 (19) 5

5 (39) 7

9 (?) 5

a) 54

b) 50

c) 45

d) 49

29)

17	22	10
20	?	5
15	3	8

a) 11

b) 25

c) 15

d) 27

30) 3 (19) 5

5 (39) 7

9 (?) 5

a) 54

b) 50

c) 45

d) 49

STAGE - II - General Science - Answers

Q. No.	Ans	Q. No.	Ans	Q. No.	Ans	Q. No.	Ans
1	c	30	b	59	b	88	b
2	a	31	a	60	c	89	a
3	d	32	c	61	b	90	a
4	b	33	c	62	b	91	d
5	d	34	a	63	a	92	c
6	b	35	d	64	d	93	c
7	b	36	b	65	b	94	c
8	d	37	c	66	b	95	d
9	c	38	d	67	c	96	d
10	d	39	b	68	a	97	a
11	d	40	d	69	c	98	a
12	b	41	c	70	b	99	d
13	a	42	a	71	b	100	b
14	d	43	b	72	c	101	c
15	c	44	c	73	d	102	b
16	b	45	d	74	b	103	d
17	b	46	b	75	b	104	b
18	c	47	d	76	a	105	a
19	a	48	a	77	d	106	b
20	c	49	b	78	b	107	c
21	d	50	a	79	b	108	a
22	b	51	a	80	a	109	b
23	d	52	c	81	d	110	a
24	d	53	c	82	d	111	b
25	d	54	c	83	a	112	a
26	c	55	c	84	c	113	a
27	a	56	d	85	d	114	a
28	d	57	c	86	c		
29	c	58	a	87	b		

STAGE - II - Mathematics - Answers1							
Q. No.	Ans	Q. No.	Ans	Q. No.	Ans	Q. No.	Ans
1	b	19	c	36	c	54	a
2	b	20	b	37	d	55	b
3	b	21	a	38	d	56	b
4	c	22	a	39	b	57	c
5	c	23	a	40	b	58	c
6	b	24	d	41	a	59	c
7	a	25	b	42	a	60	a
8	b	26	c	43	b	61	d
9	c	27	d	44	d	62	b
10	b	28	b	45	d	63	d
11	d	29	a	46	c	64	a
12	c	30	b	47	a	65	a
13	d	31	a	48	d	66	c
14	c	32	d	49	a	67	a
15	d	33	b	50	d	68	c
16	d	34	b	51	d	69	d
17	a	35	d	52	a	70	a
18	b			53	b		

STAGE - II - Mental Ability - Answers							
Q. No.	Ans	Q. No.	Ans	Q. No.	Ans	Q. No.	Ans
1	d	7	b	13	d	19	a
2	c	8	c	14	a	20	b
3	d	9	c	15	c	21	b
4	c	10	b	16	b	22	c
5	c	11	b	17	d	23	d
6	a	12	c	18	a	24	d
						25	c
						26	a
						27	c
						28	b
						29	b
						30	d

Higher Order Thinking Skills - HOTS

Higher Order Thinking Skills - HOTS

- 1) जमिनीचा धूप होण्याचा दर ..... कमी होतो.
  - a) जोराच्या पावसांत वाढ झाल्याने
  - b) वाऱ्याच्या प्रमाणात वाढ झाल्याने
  - c) वादळांमुळे
  - d) जोराच्या पावसाचे प्रमाण कमी झाल्याने
- 2) डोंगराळ प्रदेशात शेतीसाठी डोंगर माथ्यांवर सपाट ओटे करणे गरजेचे असते कारण .....
  - a) जमिनीची धूप थांबते व जमिनीचा कस कमी होतो.
  - b) जमिनीची धूप वाढते व जमिनीचा कस वाढतो.
  - c) जमिनीची धूप थांबते व जमिनीचा कस वाढतो.
  - d) जमिनीची धूप कमी होते आणि कसही कमी होतो.
- 3) खालीलपैकी कोणती प्रक्रिया दगडाच्या थरांचा आकार बदलण्यास कारणीभूत आहे?
  - a) संघनन
  - b) बाष्पीभवन
  - c) धूप
  - d) चुंबकत्व
- 4) वारा, ढग, पाऊस आणि थंड हे शब्द खालीलपैकी कोणत्या प्रक्रियेशी संबंधित आहेत?
  - a) बाष्पीभवन
  - b) हवामान
  - c) धूप
  - d) विघटन
- 5) पदार्थ प्रकाशाचे परावर्तन करतो, हे खालीलपैकी कोणत्या संवेदनेमुळे जाणवते?
  - a) श्रवण
  - b) गंध
  - c) दृष्टी
  - d) चव
- 6) वारा आणि पाणी यांच्यामुळे मातीचे होणारे स्थानांतर म्हणजे ..... होय.
  - a) धूप
  - b) बाष्पीभवन
  - c) घर्षण
  - d) जमिनी खचणे
- 7) तेलकट पेपर ..... आहे.
  - a) पारदर्शक वस्तू
  - b) प्रकाशभेद्य वस्तू
  - c) अपारदर्शकवस्तू
  - d) काही वेळेस पारदर्शक तर काही वेळेस प्रकाशभेद्य

Higher Order Thinking Skills - HOTS

- 1) The rate of soil erosion decreases with .....
  - a) Increase in heavy rainfall
  - b) Increase in winds
  - c) Storms
  - d) Decrease in heavy rainfall
- 2) Terraces are necessary .....
  - a) To prevent soil erosion & to reduce fertility of soil.
  - b) To increase soil erosion & to increase fertility.
  - c) To prevent soil erosion & to increase fertility.
  - d) To reduce soil erosion & fertility of soil.
- 3) Which of the following processes is responsible for the change in shape of the rock layers?
  - a) Condensation
  - b) Evaporation
  - c) Erosion
  - d) Magnetism
- 4) Windy, cloudy, rainy & cold words that help us to describe .....
  - a) Evaporation
  - b) Weather
  - c) Erosion
  - d) Decomposition
- 5) Which sense can be used to determine an object's ability to reflect light?
  - a) Hearing
  - b) Smell
  - c) Sight
  - d) Taste
- 6) The movement of soil by wind or water is called .....
  - a) Erosion
  - b) Evaporation
  - c) Friction
  - d) Land slide
- 7) Greased paper is .....
  - a) Transparent body
  - b) Translucent body
  - c) An opaque body
  - d) Sometimes transparent and sometimes translucent

8) ज्या पदार्थामधून प्रकाश पार जाऊ शकतो पण तरीही पलीकडील वस्तू स्पष्ट दिसू शकत नाही त्याला ..... म्हणतात.

- a) अपारदर्शक   b) पारदर्शक
c) अंशपारदर्शक   d) वरीलपैकी काहीही नाही

9) ज्या पदार्थामधून प्रकाश जाऊ शकत नाही त्यांना ..... म्हणतात.

- a) अपारदर्शक   b) पारदर्शक
c) अंशपारदर्शक   d) वरीलपैकी काहीही नाही

10) ज्या वस्तू प्रकाश उत्सर्जित करतात त्यांना ..... म्हणतात.

- a) अपारदर्शक   b) दीप्तीवस्तू   c) अदीप्तीवस्तू   d) पारदर्शक

11) खालीलपैकी कोणता पदार्थ पाण्यात विरघळतो ?

- a) वाळू   b) दगड   c) लाकूड   d) साखर

12) खालीलपैकी कोणता पदार्थ वस्तुनिर्मितीसाठी वापरला जात नाही ?

- a) माती   b) कोळसा   c) काच   d) लाकूड

13) पदार्थ ..... व्यापतो आणि पदार्थांला ..... असते.

- a) द्रव्य आणि कण   b) वस्तुमान आणि जागा
c) जागा आणि वस्तुमान   c) क्षेत्र आणि रासायनिक ऊर्जा

14) एखादा पदार्थ ..... त्याचे कण एकमेकांपासून विलग होतात आणि त्या माध्यमात पसरतात.

- a) उन्हात ठेवला असता.   b) तापविला असता.
c) द्रव पदार्थात विरघळला असता.   d) द्रव पदार्थाच्या संपर्कात आल्यास

8) Materials that allow light to pass but through which objects cannot be clearly seen are said to be .....

- a) Opaque
- b) Transparent
- c) Translucent
- d) None of the above

9) Materials through which light cannot pass are said to be .....

- a) Opaque
- b) Transparent
- c) Translucent
- d) None of the above

10) Bodies that radiate light are called .....

- a) Opaque
- b) Luminous
- c) Non-luminous
- d) Transparent

11) Which of the following substances is soluble in water?

- a) Sand
- b) Rock
- c) Wood
- d) Sugar

12) Which of the following is not used to prepare objects?

- a) Soil
- b) Coal
- c) Glass
- d) Wood

13) Matter occupies ..... and matter has .....

- a) Materials & particles
- b) Mass & space
- c) Space & mass
- d) Area & chemical energy

14) When a substance ..... its particles separate from it & spread throughout the given medium.

- a) Is placed in sunshine
- b) Is heated in air
- c) Dissolves in liquid
- d) Comes in contact with liquid

- 15) विद्युत तारा साधारणतः प्लॉस्टिकने आच्छादित केलेल्या असतात कारण, ...
- a) ते सुंदर दिसते. b) ते विद्युत दुर्वाहक आहे.
c) ते विद्युत सुवाहक आहे. d) ती उत्पादनाची गरज आहे.
- 16) पदार्थातील द्रव्यसंचय म्हणजे ..... होय.
- a) त्याने व्यापलेली जागा b) त्याचे वस्तुमान
c) पदार्थाचा स्वाभाविक गुणधर्म d) त्याचे वजन
- 17) आरशावर पडलेल्या प्रकाशाचे मुख्यतः ..... होते.
- a) अवशोषण b) परेक्षित c) परावर्तन d) अपवर्तन
- 18) तव्याचा दांडा साधारणतः प्लॉस्टिकचा असतो, कारण .....
- a) ते उष्णतेचे सुवाहक आहे.
b) ते उष्णता शोषून घेतात.
c) ते उष्णतेचे दुर्वाहक आहे
d) प्लॉस्टिकचे आकार आणि रंग आकर्षक असतात.
- 19) खालीलपैकी कशामुळे विद्युत ऊर्जेचे गतीमध्ये रूपांतर होते ?
- a) जनित्र b) विद्युत दिवा c) पंखा d) टेलिव्हिजन
- 20) आपल्या सूर्यमालेतील सर्वांत मोठा ग्रह ..... हा होय.
- a) पृथ्वी b) सूर्य c) गुरू d) शनी
- 21) खालीलपैकी कशामुळे जमिनीची धूप कमी होण्यास मदत होते ?
- a) जमिनीवर गवत उगवल्यामुळे b) झाडे तोडल्यामुळे
c) गुरांच्या चरण्यामुळे d) जमिनी प्लॉस्टिक कागदांनी झाकल्यामुळे
- 22) पृथ्वीवर दिवस आणि रात्र कशामुळे होतात ?
- a) पृथ्वीच्या कललेल्या अक्षामुळे b) पृथ्वीच्या सूर्याभोवती फिरण्यामुळे
c) पृथ्वीच्या स्वतःभोवती फिरण्यामुळे d) चंद्राच्या पृथ्वीभोवती फिरण्यामुळे
- 23) पाण्याच्या घन, द्रव आणि वायू या अवस्था ..... असल्यामुळे एकमेकांपासून वेगळ्या आहेत.
- a) प्रत्येक अणूचे वस्तुमान वेगळे b) प्रत्येक अणूचा आकार वेगळा
c) प्रत्येक रेणूवरील भार वेगवेगळा d) प्रत्येक रेणूची सरासरी गती वेगळी

- 15) Generally electric wires are covered with plastic coating, because .....
- a) It looks attractive
  - b) It is bad conductor of electricity.
  - c) It is good conductor of electricity.
  - d) It is the requirement of product.
- 16) The quantity of matter in substance defines .....
- a) The space occupied by it.
  - b) The mass of the substance.
  - c) Nature of the substance.
  - d) Weight of the substance
- 17) When light falls on mirror, it gets mainly .....
- a) Absorbed.
  - b) Transmitted
  - c) Reflected
  - d) Refracted
- 18) Generally handles of frying pans are made up of plastic, because .....
- a) It is good conductor of heat.
  - b) It absorbs heat.
  - c) It is bad conductor of heat.
  - d) Plastic can have attractive shapes and colors
- 19) Which of the following converts' electrical energy into motion?
- a) Generator
  - b) Light bulb
  - c) Fan
  - d) Television
- 20) The largest planet in our solar system is.....
- a) Earth
  - b) Sun
  - c) Jupiter
  - d) Saturn
- 21) Which of the following will prevent the soil erosion?
- a) Planting grass
  - b) Cutting down trees
  - c) Animals grazing on fields.
  - d) Covering the fields with plastic.
- 22) What causes day & night on earth?
- a) Earth's tilted axis
  - b) Earth's rotation around sun.
  - c) Earth's rotation around its axis.
  - d) Moon's orbit around earth.
- 23) The solid, liquid & gaseous states of water are different from each other in
- a) The mass of the individual atoms.
  - b) The size of the individual atoms.
  - c) The net electrical charge of individual molecules.
  - d) The average speed of movement of individual molecules.

24) पृथ्वी सूर्याभोवती फिरते हे सर्वप्रथम शोधणारा शास्त्रज्ञ कोणता ?

- a) न्यूटन
b) डाल्टन
c) कोपर्निकस
d) आईनस्टाईन

25) चुंबकाला ..... इतके ध्रुव असतात.

- a) एक
b) दोन
c) तीन
d) चार

26) चुंबकाच्या दक्षिण ध्रुवाची शक्ती त्याच्या उत्तर ध्रुवाच्या शक्ती .....

- a) पेक्षा जास्त असते.
b) पेक्षा कमी असते.
c) इतकीच असते.
d) शी संबंधित नसते.

27) चुंबकाचे समान ध्रुव एकमेकांसमोर आणल्यास .....

- a) ते एकमेकांकडे आकर्षित होतात.
b) त्यांच्या मध्यभागी चुंबकीय क्षेत्राची तीव्रता जास्त असते.
c) त्यांच्या मध्यभागी चुंबकीय क्षेत्राची तीव्रता कमी असते पण शून्य नसते.
d) त्यांच्यामध्ये प्रतिकर्षण निर्माण होते.

28) दिशा शोधण्यासाठी वापरले जाणारे यंत्र ..... च्या चुंबकीय तत्त्वावर आधारित आहे.

- a) ध्रुव
b) विद्युत चुंबक
c) चुंबक सूची
d) इलेक्ट्रोस्कोप

29) खालीलपैकी कोणता पदार्थ चुंबकाकडे आकर्षित होतो ?

- a) लोखंडी क्लिप्स
b) कागदाचे तुकडे
c) प्लॉस्टिक
d) लाकूड

30) उत्क्रांतीच्या पहिल्या टप्प्यात मानवजात आपल्या मूलभूत गरजा ..... आणि ..... वापरून पूर्ण करत असे.

- a) झाडे, कारखाने
b) फळांची झाडे, वापरास योग्य लाकूड देणारी झाडे
c) झाडे, दुकाने
d) झाडे, सिंचन क्षेत्र

24) The scientist who first discovered that the earth revolves round the sun was.....

- a) Newton
- b) Dalton
- c) Copernicus
- d) Einstein

25) Magnets always have .....

- a) One pole
- b) Two poles
- c) Three poles
- d) Four poles

26) The strength of the south pole of magnet is ..... the strength of its north pole.

- a) Greater than
- b) Less than
- c) Equal to
- d) Not related to

27) Magnets..... each other, if like poles are faced to each other.

- a) Attract
- b) Produce highest magnetic field at midpoint between them
- c) Produce lowest but nonzero magnetic field
- d) Repel

28) ..... is the magnetic instrument used to find the direction.

- a) Poles
- b) Electromagnet
- c) Compass
- d) Electroscope

29) Which of the following substances is attracted towards the magnet?

- a) Iron clips
- b) Paper pieces
- c) Plastic
- d) Wood

30) Mankind in early stage fulfilled its basic needs using ..... & .....

- a) Trees & factory
- b) Fruit trees & timber trees
- c) Trees & shops
- d) Trees & irrigated land

- 31) बहुतेक धातू त्यांच्या विशिष्ट खनिजांपासून मिळवले जातात. तर काही धातूकीय स्वरूपात सापडतात धातू हे मानवी जीवनांचा अविभाज्य भाग झाले आहेत, कारण
- शस्त्रास्त्रे धातूपासून बनविली जातात.
  - खाणी भरपूर प्रमाणात उपलब्ध आहेत आणि धातू निष्कर्षित करणे सोपे असते.
  - धातू स्वस्त आणि चमकणारे असतात.
  - धातूची कणखरता, वेगवेगळे आकार येण्याची क्षमता आणि वहन इ. सारखे काही विशिष्ट गुणधर्म.
- 32) सध्या वाहतूक उद्योग हा मुख्यतः विहिरींमधून मिळणारे तेल आणि खाणीमधून मिळणाऱ्या कोळशावर अवलंबून आहे आपल्याला तेलाच्या विहिरींमधून ..... मिळते.
- कच्चे तेल आणि नैसर्गिक वायू
  - पेट्रोल, डिझेल आणि नैसर्गिक वायू
  - केरोसीन, पेट्रोल आणि डिझेल
  - डिझेल, केरोसीन आणि नैसर्गिक वायू
- 33) माती हा आपल्या निसर्गातील एक महत्त्वाचा घटक आहे. मातीमुळे आपल्याला अन्न मिळते. जंगले वाढतात आणि पाण्याची पातळी कायम राहते. अशा मातीचे संरक्षण करणे गरजेचे आहे, कारण .....
- माती वाऱ्याने आणि पाण्यामुळे सहज वाहून जाते.
  - मोकळ्या मातीची सहज धूप होत नाही.
  - मातीचा पातळ थर तयार होण्यास खूप काळ लागतो.
  - नदीला आलेल्या पुरामुळे माती मिळते. त्यामुळे काळजी करण्याचे कारण नाही
- 1 आणि 2
  - 1 आणि 3
  - 2 आणि 3
  - 2, 3 आणि 4
- 34) पावसाच्या पाण्याचे जतन करणे गरजेचे आहे कारण .....
- वाढत्या लोकसंख्येमुळे पाणी आणि अन्नाची गरज वाढते आहे.
  - झाडे वाढविण्यासाठी आणि मातीची धूप कमी करण्यासाठी
  - पूर टाळण्यासाठी आणि पुरामुळे होणारी जमिनीची धूप टाळण्यासाठी
  - वरील सर्व कारणे महत्त्वाची आहेत.

31) Most of the metals are obtained from their specific ores and some are found in metallic form in nature. Metals have acquired important place in living of mankind because .....

- a) Most of the arms are made from metals.
- b) Ores are abundantly available & they can be easily extracted.
- c) They are comparative cheap & shining.
- d) Of their specific properties like toughness, taking shapes, conduction etc.

32) The transport industry today depends mainly on oil from well & coal from mines. We pump out ..... from oil wells.

- a) Crude oil and natural gas.
- b) Petrol, diesel and natural gas.
- c) Kerosene, petrol and diesel.
- d) Diesel, kerosene and natural gas.

33) Soil is one of the very important entities in nature. We get food, grow jungles and conserve water in soil. Hence we need to protect soil because .....

- 1) Soil is swept away easily by wind & water.
  - 2) Loose soil does not erode for longer time.
  - 3) It takes long time to form even this layer of soil.
  - 4) We get soil through river via floods & need not worry.
- a) 1 & 2   b) 1 & 3   c) 2 & 3   d) 2,3 & 4

34) Conserving rainwater is essential because.....

- a) Increasing population needs food & water for activity.
- b) To grow trees & protect soil.
- c) To avoid floods & soil erosion by floods.
- d) All above are important.

- 35) जमिनीचा उपयोग शेतजमीन म्हणून अन्नधान्य पिकवण्यासाठी केला जातो. ती माती ..... बनविण्यासाठी सुद्धा वापरली जाते.
- a) विटा, भांडी आणि निसर्गोपचार   b) घरे आणि क्राँक्रीटचे रस्ते
c) भांडी आणि धातूंचे निष्कर्षण   d) विटा, शहाबादी फरशी आणि कौले
- 36) एखादा घन पदार्थ आपण कापत राहिले किंवा त्याची पूड करित राहिलो तर शेवटी त्याचे ..... रूपांतर होईल.
- a) आईन्स्टाईनच्या सूत्रानुसार ऊर्जेत
b) वाढलेल्या दाबामुळे वेगळ्या अवस्थेत
c) सूक्ष्म कणांमध्ये (त्याचा आकार वापरलेल्या यंत्रावर अवलंबून असेल)
d) अंशतः द्रवामध्ये आणि अंशतः बाष्पीभवनामध्ये
- 37) कचऱ्याचे वर्गीकरण करताना वापरल्या जाणाऱ्या चुंबकीय पट्ट्यामुळे ..... वेगळे येतात.
- a) सर्व धातूचे तुकडे   b) प्लॉस्टिक आणि रबर
c) लोखंड असणारे पदार्थ   d) सुवाहक पदार्थ
- 38) साक्षीने निरीक्षण केले त्यानुसार दोन वर्षात तिची उंची काही इंचांनी वाढली होती. हे ..... या बदलाचे उदाहरण आहे.
- a) जलद होणाऱ्या   b) नैसर्गिक
c) आवर्ती   d) परिवर्तनी
- 39) हिवाळ्यामध्ये खोबरेल तेल गोठत हे ..... या बदलाचे उदाहरण आहे.
- a) मानव-निर्मित   b) अपरिवर्तनीय
c) आवर्ती   d) परिवर्तनी
- 40) दुष्काळ पडणे किंवा पूर येणे हे ..... या बदलाचे उदाहरण आहे.
- a) रासायनिक   b) उपयुक्त
c) आवर्ती   d) हानिकारक

- 35) Soil is mainly used as agricultural land for producing food. It is also used for making.....
- a) Bricks, pots & medicinal use.
  - b) Houses, concrete roads.
  - c) Pots and extracting metals.
  - d) Bricks, shahabad tiles & roof tiles.
- 36) If we keep on cutting or grinding solid substance by using suitable cutter or grinder, finally the solid gets converted into .....
- a) Energy by Einstein's equation
  - b) Different state due to increased pressure.
  - c) Fine particles with size depending upon tool.
  - d) Partially liquefy & partially evaporates.
- 37) Magnetic belts separate ..... from scrap.
- a) All metallic pieces
  - b) Plastic & rubber
  - c) Iron containing material
  - d) Good conducting material
- 38) Sakshi observed that, her height has increased by some inches in 2 years. It is an example of a ..... change.
- a) fast
  - b) natural
  - c) periodic
  - d) reversible
- 39) In winter, coconut oil freezes. It is an example of a ..... change.
- a) man - made
  - b) irreversible
  - c) periodic
  - d) reversible
- 40) Occurrence of a draught or a flood is an example of a..... change.
- a) chemical
  - b) useful
  - c) periodic
  - d) harmful

- 41) पावसाळ्यात इंद्रधनुष्य दिसणे हे ..... या बदलाचे उदाहरण आहे.
- a) आवर्ती व परिवर्तनीय   b) रासायनिक व अनावर्ती
c) नैसर्गिक व अनावर्ती   d) नैसर्गिक व आवर्ती
- 42) नदीवर धरणे बांधणे हे ..... या बदलाचे उदाहरण आहे.
- a) उपयुक्त व नैसर्गिक   b) रासायनिक व आवर्ती
c) रासायनिक व परिवर्तनीय   d) उपयुक्त व मानव-निर्मित
- 43) खडक तयार होण्याची प्रक्रिया हा ..... बदल आहे.
- a) उपयुक्त, परिवर्तनीय व आवर्ती
b) सावकाश होणारा, नैसर्गिक व परिवर्तनीय
c) सावकाश होणारा, नैसर्गिक व रासायनिक
d) जलद होणारा, परिवर्तनीय व आवर्ती
- 44) खालीलपैकी कोणता बदल हा आवर्ती बदलाचे उदाहरण आहे ?
- a) वादळ   b) त्सुनामी   c) वणवा   d) चंद्राच्या कला
- 45) ज्वालामुखीचा उद्रेक होणे हा ..... आणि ..... बदल आहे.
- a) जलद आणि उपयुक्त   b) आवर्ती आणि परिवर्तनीय
c) नैसर्गिक, हानिकारक   d) हानिकारक, परिवर्तनीय
- 46) फुगा फुटणे हा ..... बदल आहे.
- a) सावकाश होणारा   b) आवर्ती
c) जलद होणारा   d) परिवर्तनीय
- 47) फळाचा रस काढणे हा ..... बदल आहे.
- a) नैसर्गिक, उपयुक्त व परिवर्तनीय   b) मानव-निर्मित, उपयुक्त व अपरिवर्तनीय
c) सावकाश होणारा, अनावर्ती व उपयुक्त   d) जलद होणारा, नैसर्गिक व रासायनिक

41) In rainy season appearance of a rainbow is a ..... change.

- a) periodic and reversible
- b) chemical and non –periodic
- c) natural and non –periodic
- d) natural and periodic

42) Construction of a dam on a river is an example of ..... change.

- a) useful and natural
- b) chemical and periodic
- c) chemical and reversible
- d) useful and man – made

43) Formation of rocks is ..... change.

- a) useful, reversible and periodic
- b) slow, natural and reversible
- c) slow, natural and chemical
- d) quick, reversible and periodic

44) Which of the following change is an example of a periodic change?

- a) Storms
- b) Tsunamis
- c) Natural forest fire
- d) Changes in phases of moon

45) Volcanic eruption is a ..... as well as ..... change.

- a) quick, useful
- b) periodic, reversible
- c) natural, harmful
- d) harmful, reversible

46) Bursting of a balloon is a ..... change.

- a) slow
- b) periodic
- c) quick
- d) reversible

47) Making of fruit juice is a ..... change.

- a) natural, useful and reversible
- b) man - made, useful and irreversible
- c) slow, periodic and useful
- d) quick, natural and chemical

- 48) कपडे वाळवणे हे ..... तसेच ..... बदलाचे उदाहरणे आहे.
- a) उपयुक्त, रासायनिक   b) सावकाश होणाऱ्या, अपरिवर्तनीय
c) भौतिक, सावकाश होणाऱ्या   d) रासायनिक, उपयुक्त
- 49) थंड पाणी असलेल्या पेल्याच्या बाह्य पृष्ठभागावर पाण्याचे थेंब जमा होतात. हा ..... बदल आहे.
- a) आवर्ती   b) मानव-निर्मित
c) भौतिक   d) रासायनिक
- 50) आकार, आकारमान, रंग आणि पदार्थाची अवस्था यांसारख्या गुणधर्मांना ..... गुणधर्म असे म्हणतात.
- a) रासायनिक   b) भौतिक
c) आवर्ती   d) अनावर्ती
- 51) डांबराच्या गोळ्यांचे संप्लवन होणे हा ..... बदल आहे.
- a) जलद होणारा   b) परिवर्तनीय
c) रासायनिक   d) भौतिक
- 52) योग्य विधान निवडा.
- a) औषधी वनस्पतींपासून औषध तयार करणे हा नैसर्गिक बदल आहे.
b) पूर येणे हा उपयुक्त बदल आहे.
c) स्प्रिंगचे ताणले जाणे हा भौतिक बदल आहे.
d) आकाशात विविध रंग दिसणे हा आवर्ती बदल आहे.
- 53) योग्य विधान निवडा.
- a) घड्याळाच्या काट्याचे फिरणे हा अपरिवर्तनीय (अव्युत्क्रमी) बदल होय.
b) आकाशात ढग जमणे हा आवर्ती बदल आहे.
c) आईस्क्रीमचे गोठणे हा रासायनिक बदल आहे.
d) मिल्कशेक तयार करणे हा रासायनिक बदल आहे.

48) Drying of clothes is an example of ..... as well as ..... change.

- a) Useful, chemical
- b) Slow, irreversible
- c) Physical, reversible
- d) Chemical, useful

49) Formation of drops of water on the outer wall of the glass containing cold water is a ..... change.

- a) periodic
- b) man - made
- c) physical
- d) chemical

50) Properties such as shape, size, colour and state of a substance are called ..... properties.

- a) chemical
- b) physical
- c) periodic
- d) non - periodic

51) Sublimation of naphthalene balls is a ..... change.

- a) quick
- b) reversible
- c) chemical
- d) physical

52) Choose the correct statement.

- a) Preparation of a medicine from a medicinal plant is a natural change.
- b) Occurrence of flood is a useful change.
- c) Stretching of a spring is a physical change.
- d) Appearance of different colors in the sky is a periodic change.

53) Choose the correct statement.

- a) Rotation of hands of clock is an irreversible change.
- b) Gathering of clouds in the sky is a periodic change.
- c) Freezing of ice - cream is a chemical change.
- d) Preparation of a milkshake is a chemical change.

54) खालीलपैकी कोणता बदल रासायनिक नाही ?

- a) अन्नपचन होणे
b) मेणाचे वितळणे
c) प्रकाश संश्लेषण होणे
d) लोखंडाचे गंजणे

55) खालीलपैकी कोणता बदल रासायनिक आहे ?

- a) मेणबत्ती पेटवणे
b) मॅग्नेशियमची फीत जाळणे
c) साखर पाण्यात विरघळणे
d) उष्णता दिल्यावर प्लॅटिनम तारेचे चमकणे

56) राधाने काडेपेटीची काडी पेटवल्यावर तिला तीच काडी पुन्हा पूर्व स्वरूपात मिळू शकेल का ?

- a) होय, कारण ज्वलन हा परिवर्तनीय बदल आहे.
b) नाही, कारण ज्वलन हा अपरिवर्तनीय बदल आहे.
c) होय, कारण ज्वलन हा चटकन होणारा बदल आहे.
d) नाही, कारण ज्वलन हा आवर्ती बदल आहे.

57) आपण संप्लवन झालेला कापूर पुन्हा मिळवू शकतो का ? कारण काय ?

- a) होय, कारण संप्लवन हा परिवर्तनीय बदल आहे.
b) नाही, कारण संप्लवन हा अपरिवर्तनीय बदल आहे.
c) होय, कारण संप्लवन हा आवर्ती बदल आहे.
d) नाही, कारण संप्लवन हा अनावर्ती बदल आहे.

58) झाडांच्या पानांचा रंग बदलणे हा ..... तसेच ..... बदल आहे.

- a) नैसर्गिक, जलद होणारा
b) परिवर्तनीय, आवर्ती
c) नैसर्गिक, सावकाश होणारा
d) उपयुक्त, मानव-निर्मित

59) फळ पिकवणे हा ..... बदल आहे. पण फळ जास्त पिकणे हा ..... बदल आहे.

- a) रासायनिक, मानव-निर्मित
b) उपयुक्त, हानिकारक
c) भौतिक, हानिकारक
d) सावकाश होणारा, परिवर्तनीय

54) Which of the following is not a chemical change?

- a) Digestion of food
- b) Melting of wax
- c) Photosynthesis
- d) Rusting of iron

55) Which of the following is a chemical change?

- a) Lighting of a candle
- b) Burning of magnesium ribbon
- c) Dissolution of sugar in water
- d) Glowing of platinum wire on heating

56) Radha burnt a matchstick. Can she get the same matchstick in the original state?

- a) Yes, because burning is a reversible change.
- b) No, because burning is an irreversible change.
- c) Yes, because burning is a fast change.
- d) No, because burning is a periodic change.

57) Can we get the sublimed camphor back? Why?

- a) Yes, sublimation is a reversible change.
- b) No, because sublimation is an irreversible change.
- c) Yes, because sublimation is a periodic change.
- d) No, because sublimation is a non – periodic change.

58) Change in colour of plant leaves is ..... as well as ..... change.

- a) natural, quick
- b) reversible, periodic
- c) natural, slow
- d) useful, man - made

59) Ripening of fruit is a ..... change but over ripening of a fruit is a ..... change.

- a) chemical, man - made
- b) useful, harmful
- c) physical, harmful
- d) slow, reversible

- 60) धाग्यांचे कपड्यांमध्ये रूपांतर करणे हा ..... बदल आहे.
- a) सावकाश होणारा, नैसर्गिक   b) परिवर्तनीय रासायनिक
c) उपयुक्त, मानव-निर्मित   d) सावकाश होणारा, अपरिवर्तनीय
- 61) योग्य विधान निवडा.
- a) सूर्य उगवणे हा नैसर्गिक व आवर्ती बदल आहे.
b) सूर्य मावळणे हा परिवर्तनीय व अनावर्ती बदल आहे.
c) आकाशात ढग तयार होणे हा जलद होणारा व परिवर्तनीय बदल आहे.
d) हवामानात होणारे बदल हे आवर्ती व मानव-निर्मित बदल आहेत.
- 62) समुद्र किनाऱ्यावर लाटांची होणारी ये-जा हा ..... बदल आहे.
- a) नैसर्गिक व अपरिवर्तनीय   b) आवर्ती व परिवर्तनीय
c) आवर्ती व अपरिवर्तनीय   d) सावकाश होणारा व मानव-निर्मित
- 63) भूकंप हा ..... तसेच ..... बदल आहे.
- a) रासायनिक, परिवर्तनीय   b) सावकाश होणारा, मानव-निर्मित
c) नैसर्गिक, हानिकारक   d) आवर्ती, हानिकारक
- 64) योग्य विधान निवडा.
- a) बटाटा खराब होणे हा मानव-निर्मित आवर्ती बदल आहे.
b) मातीचे मूर्तीत रूपांतर करणे हा उपयुक्त नैसर्गिक बदल आहे.
c) चंद्राच्या कलांचा आकार बदलणे हा नैसर्गिक व आवर्ती बदल आहे.
d) बी चे रोपात रूपांतर होणे हा परिवर्तनीय भौतिक बदल आहे.
- 65) मानवामध्ये आंतर इंद्रिये ..... या भागात असतात.
- a) डोके, छाती, पोट   b) फक्त डोके व छाती
c) अग्र व पश्च   d) a व c दोन्ही

60) Conversion of cotton to fabric is a ..... change.

- a) Slow, natural
- b) Reversible, chemical
- c) Useful, man - made
- d) Slow, reversible

61) Choose the correct statement.

- a) Rising of Sun is natural and a periodic change.
- b) Setting of Sun is a reversible and non - periodic change.
- c) Formation of cloud in the sky is a quick and reversible change.
- d) Changes in climate are a periodic and man - made change.

62) Movement of sea waves on the sea shore is a ..... change.

- a) natural and irreversible
- b) periodic and reversible
- c) periodic and irreversible
- d) slow and man - made

63) Earthquake is a ..... as well as ..... change.

- a) chemical, reversible
- b) slow, man - made
- c) natural, harmful
- d) periodic, harmful

64) Choose the correct statement.

- a) Rotting of potato is a man - made and periodic change.
- b) Conversion of potato is a man - made and periodic change.
- c) Change in phases of moon is a natural and a periodic change.
- d) Conversion of a seed into a plant is a reversible and a physical change.

65) Internal organs in humans are located in ..... region.

- a) Head, Chest, Abdomen
- b) Only head and chest region
- c) Anterior and posterior
- d) Both a and c

- 66) Lungs and brain are located in ..... and ..... region respectively.
- a) Anterior, posterior   b) Head, chest
c) Abdomen, chest   d) Chest, head
- 67) Control and coordination is the function of .....
- a) Skull   b) Head   c) Brain   d) Anterior region
- 68) Koyna is a major centre for ..... project.
- a) Solar   b) Biofuel   c) Hydro power   d) Nuclear power
- 69) ..... help the brain in understanding external environment.
- a) Thought   b) Information   c) Experience   d) Sense organs
- 70) Study of internal organs is .....
- a) Morphology   b) Anatomy
c) Taxonomy   d) Physiology
- 71) Kidneys are located in ..... region.
- a) Head   b) Chest   c) Abdomen   d) Both b and c
- 72) The term nutrition applies to.....
- a) Food we eat everyday   b) Ingredients of the food we eat
c) Variety of the food we eat   d) Nourishment of the body
- 73) .....are nutrients.
- a) Pizza, Milk, Dosa   b) Rice, ghee, Dal
c) Glucose, Fats, Proteins   d) Carbohydrates, Fats, Proteins
- 74) Leguminous plants like gram are rich in presence of .....
- a) Fats   b) Carbohydrates
c) Proteins   d) Minerals
- 75) Organisms like house fly and mosquito do not cause disease. But they carry diseases causing organisms to their hosts. They are called as.....
- a) Pathogen   b) Insect   c) Vector   d) Pest

- 76) बालपक्षाघात (पोलिओ) हा रोग ..... मुळे होतो.
- a) विषाणू   b) जिवाणू   c) कवकां   d) किडे
- 77) ..... या रोगाची प्रतिबंधक लस नाही.
- a) बाल पक्षाघात   b) क्षयरोग   c) कावीळ   d) एड्स
- 78) पोलिओ हा ..... संस्थेचा रोग आहे.
- a) चेता   b) अभिसरण   c) अस्थि   d) संप्रेरक
- 79) ..... या मधला फरक आंबा पिकला आहे हे दर्शवितो.
- a) आकार   b) आकारमान   c) रंग   d) सुरकुत्या
- 80) कापलेले सफरचंद हवेत उघडे ठेवल्यावर..... होते.
- a) काळे   b) हिरवे   c) तपकिरी   d) पांढरे
- 81) खालीलपैकी कोणत्या टाकाऊ पदार्थाचे पुनश्चक्रण होऊ शकत नाही ?
- a) पत्र्याचे डबे   b) प्लॅस्टिकची खेळणी
- c) सिरॅमिक कप   d) वर्तमानपत्र
- 82) ..... हा सजीवांसाठी ऊर्जेचा मुख्य स्रोत आहे.
- a) वीज   b) सूर्यप्रकाश   c) वारा   d) समुद्राच्या लाटा
- 83) खालीलपैकी कोणत्या क्रिया ज्ञानेंद्रियांद्वारे नियंत्रित केल्या जात नाहीत ?
- a) चालणे, पळणे   b) झोपणे, वाचन
- c) हृदयाचे स्पंदन, श्वास घेणे   d) पोहणे, उड्यामारणे
- 84) मलेरिया ..... मुळे होतो.
- a) लेश्मोनिया   b) जिआर्डीआ   c) प्लास्मोडियम   d) एन्टामिबा
- 85) तुम्ही क्रिकेट खेळताना पडलात. तुम्ही डॉक्टरांकडे गेला असता, त्यांनी हाड मोडले असण्याची शक्यता वर्तविली. खालीलपैकी कोणते वैद्यकीय परीक्षा तंत्र डॉक्टरांनी वापरले असता हाड मोडल्याचे नक्की सांगता येईल ?
- a) क्ष - किरण   b) सोनोग्राफी
- c) C.T. स्कॅन   d) एम.आर.आय.

76) Poliomyelitis/Polio is a disease caused by .....

- a) Virus   b) Bacteria   c) Fungus   d) Insect

77) Vaccine against ..... is not available.

- a) Polio   b) Tuberculosis   c) Jaundice   d) AIDS

78) Polio is a disease of ..... system.

- a) Nervous   b) Circulatory   c) Skeletal   d) Hormonal

79) Change in ..... indicates ripening of mangoes.

- a) Size   b) Shape   c) Colour   d) Wrinkles

80) After cutting an apple it becomes ..... when exposed to air.

- a) Black   b) Green   c) Brown   d) White

81) Following waste material cannot be recycled.

- a) Tin cans   b) Plastic toys
c) Ceramic cups   d) Newspaper

82) ..... is the main source of energy for living organisms.

- a) Electricity   b) Sunlight   c) Wind   d) Sea waves

83) Which of the following activities are not controlled by sense organs?

- a) Walking and running   b) Sleeping and reading
c) Heartbeat and breathing   d) Swimming and jumping

84) Malaria is caused by .....

- a) Leishmania   b) Giardia   c) Plasmodium   d) Entamoeba

85) You were playing cricket and you fell down. You had injury to your hand. When you went to doctor he said there must be fracture in your hand. Which of the following medical examination technique doctor should use to confirm there is fracture?

- a) X-ray   b) Sonography   c) CT-scan   d) MRI

86) विषम पर्याय ओळखा

- a) फुफ्फुस   b) हृदय   c) जठर   d) डोळे

87) फुफ्फुसाद्वारे आत घेतलेला ऑक्सिजन शरीराच्या विविध भागाला ..... द्वारे पोहचवला जातो.

- a) लाल रक्तपेशी   b) पांढऱ्या रक्तपेशी
c) रक्तपट्टिका   d) रक्तप्रद्रव्य

88) खालीलपैकी कोणता पर्याय तुम्ही घरात टेलिव्हिजनसमोर बसले असताना व मैदानावर पळत असताना या मधील योग्य फरक दर्शवितो ?

- a) जेव्हा तुम्ही घरात टेलिव्हिजन समोर बसलेले असता तेव्हा तुमच्या हृदयाच्या ठोक्यांचा दर मैदानावर पळताना असतानाच्या हृदयाच्या ठोक्यांचा दर जास्त असतो.
b) जेव्हा तुम्ही पळत असता फक्त तेव्हाच तुमचा मेंदू शरीराच्या हालचालींवर नियंत्रण ठेवतो.
c) पळताना तुमच्या श्वसनाचा दर बसून टेलिव्हिजन बघतानाच्या दरापेक्षा जास्त असतो.
d) वरीलपैकी सर्व पर्याय बरोबर

89) खालीलपैकी हृदयाचे कार्य कोणते ?

- a) शरीराच्या विविधांगांना रक्त पोहोचविणे.
b) कमी ऑक्सिजनयुक्त रक्ताचे जास्त ऑक्सिजनयुक्त रक्तात रूपांतर करणे.
c) जास्त ऑक्सिजनयुक्त रक्ताचे कमी ऑक्सिजनयुक्त रक्तात रूपांतर करणे.
d) रक्तातील संपूर्ण ऑक्सिजन शोषून घेणे.

90) श्वसनासंदर्भात योग्य विधान निवडा.

- a) श्वास घेणे म्हणजे फक्त ऑक्सिजन आत घेणे होय.
b) श्वसन म्हणजे फक्त कार्बन डायऑक्साईड सोडणे होय.
c) श्वसन म्हणजे कार्बन डायऑक्साईड आत घेणे व ऑक्सिजनचा उच्छ्वास करणे होय.
d) कार्बन डायऑक्साईडचा उच्छ्वास ही श्वसनामधील एक घटना आहे.

86) Find the odd man out

- a) Lung   b) Heart   c) Stomach   d) Eyes

87) The oxygen taken in via lungs is transported to the various body parts by .....

- a) Red blood cells   b) White blood cells
c) Blood platelets   d) Blood plasma

88) Which of the following option shows correct difference between when you are sitting in front of Television in home and you are running on the ground?

- a) When you are sitting in front of the Television your heart rate is fast as compared to when you are running
b) When you are running then only your brain works to co-ordinate your body movement.
c) While running rate of breathing is more than the rate of breathing during sitting in front of Television
d) All of the above

89) Which of the following is function of the heart?

- a) Pumping of blood to various organs
b) Conversion of deoxygenated blood to oxygenated blood
c) Conversion of oxygenated blood to deoxygenated blood
d) Absorption of complete oxygen present in blood

90) Choose the correct statement for respiration

- a) Breathing means inhalation of oxygen
b) Respiration involves only exhalation of carbon dioxide
c) Respiration involves inhalation of carbon dioxide and exhalation of oxygen
d) Exhalation of carbon dioxide is one of the phenomenons of respiration.

- 91) खालीलपैकी कोणता पर्याय पचन सर्वात चांगल्या प्रकारे स्पष्ट करतो.
- पचन म्हणजे अन्न घुसळणे होय.
  - पचन म्हणजे जठरामध्ये होणारे अन्नाचे रूपांतर होय.
  - पचन म्हणजे अन्नाचे विद्राव्य घटकात रूपांतर करून ते रक्तात शोषून घेणे होय.
  - पचन म्हणजे अन्न मुखापासून जठरापर्यंत पोहचविणे होय.
- 92) शरीराच्या ज्या भागावर इंजेक्शन द्यावयाचे आहे त्या भागावर इंजेक्शन देण्याआधी डॉक्टर स्पिरिट लावतात कारण .....
- त्याने गार वाटते.
  - स्पिरिट तेवढा भाग साफ करते.
  - स्पिरिटमुळे तुम्हाला इंजेक्शनची जाणीव होत नाही.
  - त्या भागावर जर काही जंतू असतील तर स्पिरिटमुळे मरून जातात.
- 93) ..... यांनी क्ष-किरणाचा शोध लावला.
- टी. एडीसन
  - सर न्यूटन
  - विलहॅम रॉटजेन
  - सी. व्ही. रमन
- 94) ..... यास लहान मुलांसाठीचा संपूर्ण आहार असे म्हणतात.
- डाळी
  - दूध
  - मांस
  - भात
- 95) गप्पी मासे पाळा व .....
- डेंगू टाळा
  - चिकनगुण्या टाळा
  - हिवताप टाळा
  - टायफॉईड टाळा
- 96) अन्नपचनामध्ये पाचकरसांचे नेमके कार्य काय?
- अन्नाचे छोट्या कणांत रूपांतर करणे.
  - अविद्राव्य पदार्थांचे विद्राव्य पदार्थांत रूपांतर करणे.
  - विद्राव्य अन्नाचे अविद्राव्य पदार्थांत रूपांतर करणे.
  - वरीलपैकी सर्व पर्याय बरोबर

- 91) Which of the following option explains digestion most appropriately?
- a) Digestion means churning of food
  - b) Digestion means absorption of food into the stomach
  - c) Digestion means conversion of food into the soluble form and then absorption in the blood.
  - d) Digestion means passage of food from mouth to stomach.
- 92) Doctors apply spirit on the part of the body, before injection is given because-----
- a) It will get cool
  - b) It will clean the surface
  - c) Due to spirit you don't get the sensation of injection
  - d) The germs will be destroyed from the part if any
- 93) ..... discovered X-rays
- a) T. Edison
  - b) Sir Newton
  - c) Wilhelm Rontgen
  - d) C. V. Raman
- 94) ..... is called as complete food for babies.
- a) Pulses
  - b) Milk
  - c) Meat
  - d) Rice
- 95) Breed guppy fish and .....
- a) Prevent dengue
  - b) Prevent chickengunia
  - c) Prevent malaria
  - d) Prevent typhoid
- 96) What is the role of digestive juices in digestion of food?
- a) Converting food in small particles
  - b) Making insoluble food soluble
  - c) Making soluble food insoluble
  - d) All of the above

97) खालीलपैकी कोणता पाचकरस मेदाचे पचन करण्यास उपयुक्त आहे ?

a) पित्तस	b) स्वादुरस
c) लाळेतील अमायलेज	d) इन्सुलिन

98) जोड्या जुळवा

आजार	उपाय
a) हिरड्यांतून रक्त येणे	I) आहारात गाजराचा समावेश करावा.
b) पायांची हाडे वाकणे	II) 'ब' जीवनसत्त्वाचा आहारात समावेश करावा.
c) रातांधळेपणा	III) आहारात आवळा व लिंबू यांचा समावेश करावा.
d) जीभ लाल होणे	IV) कोवळ्या सूर्यप्रकाशात बसणे.
a) I—C, II—D, III—A, IV—B	b) I—C, II—A, III—D, IV—B
c) I—C, II—B, III—A, IV—D	d) I—C, II—D, III—A, IV—B

99) खालीलपैकी कोणते अन्न सर्वात कमी पोषण देईल ?

a) आंबवलेले पदार्थ	b) मोड आलेली कडधान्ये
c) जादा शिजवलेले अन्न	d) कच्च्या भाज्या

100) अयोग्य विधान निवडा

- वाढत्या वयाच्या मुलामुलींना जास्त आहाराची गरज असते.
- मोड आलेली कडधान्ये पोषण द्रव्यांत उपयुक्त असतात.
- वाढत्या वयाच्या मुलींना वाढत्या वयाच्या मुलांपेक्षा कमी आहार पुरतो.
- रातांधळेपणा 'अ' जीवनसत्त्वाच्या कमतरतेमुळे होतो.

101) योग्य विधान निवडा.

- सर्व सूक्ष्मजीव रोगास कारणीभूत असतात.
- डासांमुळे हिवताप होत नाही.
- सर्व सूक्ष्मजीव उघड्या डोळ्याने बघता येतात.
- सूक्ष्मदर्शक हे असे उपकरण आहे की, ज्यामधून सूक्ष्मजीव बघता येतात.

97) Which of the following digestive juice is mainly helpful in digestion of fats?

- a) Bile juice
- b) Pancreatic juice
- c) Salivary amylase
- d) Insulin

98) Match the following

Disease	Treatment
I. Bleeding gums	A. Include carrot in diet
II. Bending of bones of legs	B. Supplement of vitamin B
III. Night blindness	C. Include lemon and amala in food
IV. Redness of tongue	D. Expose the body to early morning sun
- a) I—C, II—D, III—A, IV—B   b) I—C, II—A, III—D, IV—B
c) I—C, II—B, III—A, IV—D   d) I—C, II—D, III—A, IV—B

99) Which of the following food will give least nutrition?

- a) Fermented food
- b) Spouts
- c) Overcooked food
- d) Salads

100) Choose the INCORRECT statement

- a) Growing boys and girls need more food
- b) Preparations of sprouted pulses are good in nutrition
- c) Growing girls can do with a smaller diet than that of the growing boys
- d) Night blindness is caused due to deficiency of vitamin A

101) Choose the CORRECT statement

- a) All micro-organisms are responsible for diseases
- b) Malaria is not caused by the mosquitoes
- c) All micro-organisms are seen through naked eyes
- d) Microscope is the instrument through which we can observe micro-organisms

102) Identify the air borne disease.

- a) Malaria
- b) Whooping cough
- c) Cholera
- d) Jaundice

103) Which of the following is responsible for controlling the body temperature?

- a) Heart
- b) Lung
- c) Sweat
- d) Kidneys

104) Application of ice near the bleeding wound is advised as first aid to slow down the bleeding, because .....

- a) Blood freezes quickly due to ice
- b) The cooler blood does not flow
- c) Blood vessels contract due to cooling, so the flow of blood is reduced
- d) Ice interacts with blood flow

105) The chief function of bile juice is.....

- a) Regulation of digestion of food
- b) Emulsification of proteins for digestion
- c) Emulsification of fats for digestion
- d) Digestion of fats by enzymes

106) BCG vaccine gives protection against ..... disease.

- a) Tuberculosis
- b) Polio
- c) Tetanus
- d) Malaria

107) Liver is .....

- a) Secretory organ
- b) Storage organ
- c) Both secretory and storage organ
- d) Sensory organ

108) उष्माघात होऊ नये म्हणून खालीलपैकी कोणती काळजी घेत नाहीत ?

- प्रखर उन्हात बाहेर जायचे असल्यास टोपी घालावी.
- भरपूर पाणी प्यावे.
- उन्हात हिंडताना पांढरे व सैलसर कपडे घालावेत.
- उष्माघात झालेल्या माणसाला डॉक्टरांकडे नेऊन प्रतिविष टोचावे.

109) जोड्या जुळवा.

अवयव

कार्य

(I) मुख/तोंड

(A) विद्राव्य घटकांचे शोषण

(II) जठर

(B) अन्नाचा गोळा तयार करणे/घास करणे

(III) लहान आतडे

(C) पाण्याचे शोषण

(IV) मोठे आतडे

(D) अन्न घुसळणे

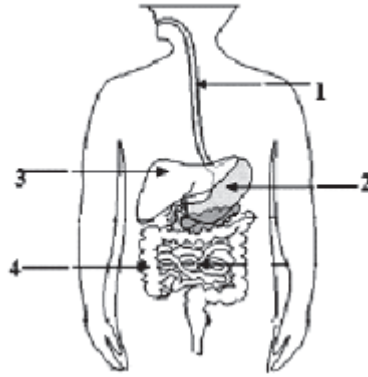
a) I—B, II—D, III—A, IV—C

b) I—B, II—D, III—C, IV—A

c) I—D, II—B, III—A, IV—C

d) I—D, II—B, III—C, IV—A

110) खाली दिलेल्या आकृतीला योग्य नावे द्या.

a) 1- अन्ननलिका, 2-जठर, 3-यकृत, 4-मोठे आतडे

b) 1-अन्ननलिका, 2-स्वादुपिंड, 3-यकृत, 4-मोठे आतडे

c) 1-अन्ननलिका, 2-जठर, 3-यकृत, 4-लहान आतडे

d) 1-अन्ननलिका, 2-स्वादुपिंड, 3-यकृत, 4-लहान आतडे

108) Which of the following is not a precaution to prevent sunstroke?

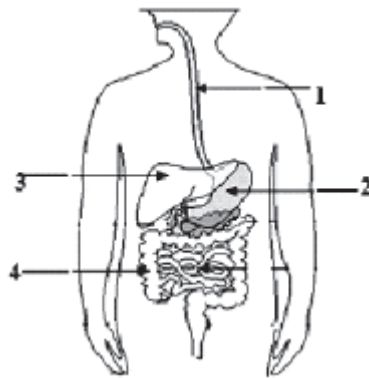
- a) Wear cap, hat etc. if you are going out in sun
- b) Drink plenty of water
- c) Wear loose, white clothes in sun
- d) A person having sunstroke is taken to the doctor for an injection of antivenin.

109) Match the following

Organ	Function
I. Mouth	A. absorption of soluble substances
II. Stomach	B. formation of bolus
III. Small intestine	C. absorption of water
IV. Large intestine	D. churning of food

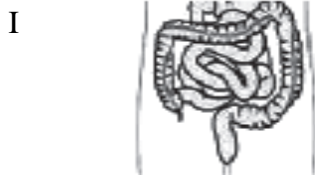
a) I—B, II—D, III—A, IV—C   b) I—B, II—D, III—C, IV—A
c) I—D, II—B, III—A, IV—C   d) I—D, II—B, III—C, IV—A

110) Identify the correct labels for given diagram

- a) 1-Oesophagus, 2-Stomach, 3-Liver, 4-Large intestine
- b) 1-Oesophagus, 2-Pancreas, 3-Liver, 4-Large intestine
- c) 1-Oesophagus, 2-Stomach, 3-Liver, 4-Small intestine
- d) 1-Oesophagus, 2-Pancreas, 3-Liver, 4-Small intestine

111) खाली दिलेल्या आकृत्या मानवी पचनसंस्थेच्या सुरुवातीपासून शेवटपर्यंत योग्य क्रमाने लावा.

a) I, II, III, IV

b) III, II, IV, I

c) IV, III, II, I

d) III, II, I, IV

112) खालीलपैकी कशाला सामान्यपणे 'जंक फूड' असे म्हणतात.

a) दूध

b) बर्गर

c) भात

d) सॅलड

113) खाली काही विधाने दिली आहेत. त्यापैकी योग्य विधाने लिहा.

I) काही आजार दैवी प्रकोपामुळे होतात.

II) सर्व सूक्ष्मजीवांमुळे आजार होतात.

III) सूक्ष्मजीव सर्वत्र असतात.

IV) अस्वच्छ हातांनी अन्न हाताळल्यास रोगप्रसार होतो.

a) II, III, IV

b) III, IV

c) I, III, IV

d) I, II, III, IV

114) जर घटसर्प : हवा : श्वसनसंस्था, तर .....

a) क्षयरोग : पाणी : श्वसनसंस्था

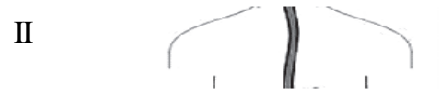
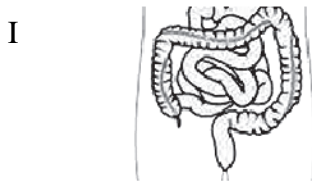
b) टायफॉईड : पचनसंस्था : पाणी

c) टायफॉईड : हवा : श्वसनसंस्था

d) क्षयरोग : हवा : श्वसनसंस्था

111) Arrange the following diagrams in proper sequence with reference to start to end of human digestive system

a) I, II, III, IV

b) III, II, IV, I

c) IV, III, II, I

d) III, II, I, IV

112) Which of the following is usually termed as junk food?

a) Milk

b) Burger

c) Rice

d) Salad

113) Some sentences are given below, choose the correct sentences

I. Some diseases are caused by wrath of god

II. All organisms cause diseases.

III. Micro-organisms are present everywhere

IV. Handling food with unclean hands can spread diseases.

a) II, III, IV

b) III, IV

c) I, III, IV

d) I, II, III, IV

114) If Diphtheria : Air : respiratory system, then .....

a) Tuberculosis : water : respiratory system

b) Typhoid : digestive system : Water

c) Typhoid : air : respiratory system

d) Tuberculosis : air : respiratory system

- 115) खाली दिलेल्या रोगांचे पाण्यामार्फत प्रसार होणारे व हवेमार्फत पसार होणारे रोग या गटात वर्गीकरण करा. आजार : टायफॉईड, कॉलरा, क्षयरोग, घटसर्प, कावीळ
- पाण्यामार्फत पसरणारे आजार : टायफॉईड, कॉलरा, कावीळ
  - हवेमार्फत पसरणारे आजार : टायफॉईड, कॉलरा, कावीळ
  - पाण्यामार्फत पसरणारे आजार : टायफॉईड, कॉलरा, कावीळ, घटसर्प
  - पाण्यामार्फत पसरणारे आजार : टायफॉईड, कॉलरा
- 116) खालीलपैकी कोणते पोषणद्रव्य दुधामध्ये नसते ?
- प्रथिने
  - कर्बोदके
  - 'क' जीवनसत्त्व
  - मेद
- 117) 'क्षयरोग' पसरू नये म्हणून खालीलपैकी कोणती काळजी घ्यावी ?
- उकळलेले पाणी प्यावे
  - वेळोवेळी लसीकरण करून घ्यावे
  - शिंकताना व खोकताना तोंडावर रुमाल धरावा
  - प्रतिजैविकांचा नियमित वापर करावा.

115) Classify the following diseases as water borne and air borne disease

Diseases: Typhoid, cholera, tuberculosis, diphtheria, jaundice

- a) Water borne diseases: Typhoid, cholera, jaundice
- b) Air borne diseases: Typhoid, cholera, jaundice
- c) Water borne diseases: Typhoid, cholera, jaundice, diphtheria
- d) Water borne diseases: Typhoid, cholera,

116) Which of the following nutrient is absent in milk?

- a) Protein
- b) Carbohydrate
- c) Vitamin C
- d) Fat

117) Which of the following care should be taken in order to prevent spread of disease "tuberculosis"?

- a) Drink boiled water
- b) Take vaccines time to time
- c) Cover your mouth while sneezing & coughing with handkerchief
- d) Regular use of antibiotics

गणित

- 118) $\left(\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8}\right)$ यांचे दशांश रूप ..... असते
a) 0.155   b) 0.875   c) 0.825   d) 0.625
- 119) खालीलपैकी कोणती संख्या तीन विषम संख्यांची बेरीज दर्शविते ?
a) 44   b) 17   c) 24   d) 30
- 120) 36 पासून पुढे 16 वी विषम संख्या कोणती ?
a) 63   b) 65   c) 67   d) 69
- 121) $\left(x^2 + \frac{1}{x^2}\right)$ ची लहानात लहान किंमत किती ?
a) 0   b) 1   c) 2   d) 4
- 122) अशा किती संख्या आहेत की ज्या मूळ संख्या आहेत आणि समसंख्या पण आहेत.
a) पाच   b) दोन   c) एक   d) शून्य
- 123) एका बिंदूतून किती रेषा काढता येतात ?
a) एक   b) दोन   c) सान्त   d) अनंत
- 124) खालीलपैकी योग्य विधान कोणते ?
a) $2 > -2$ b) $2 < -4$ c) $-2 < -4$ d) $-4 > 4$
- 125) खालील समीकरणात कोणता गुणधर्म वापरला आहे ?
 $12(x + 4) = 12x + 48$
a) बेरजेचा साहचर्य गुणधर्म   b) बेरजेचा क्रमनिरपेक्ष गुणधर्म
c) वितरण गुणधर्म   d) परवर्ती गुणधर्म
- 126) विकास सकाळी 7 : 15 वाजता कामासाठी घरातून निघाला. तो संध्याकाळी 4 : 45 वाजता घरी परत आला, तर तो एकूण किती वेळ घराबाहेर होता ?
a) 7 तास 30 मिनिटे   b) 9 तास 30 मिनिटे
c) 3 तास 30 मिनिटे   d) 8 तास 30 मिनिटे

MATHEMATICS

- 118) The decimal form of $\left(\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8}\right)$ is equal to .....
- a) 0.155   c) 0.825   d) 0.625
- 119) Which of the following can be sum of three odd numbers?
- a) 44   b) 17   c) 24   d) 30
- 120) Which is the 16th odd number after 36?
- a) 63   b) 65   c) 67   d) 69
- 121) What is the smallest value of $\left(x^2 + \frac{1}{x^2}\right)$?
- a) 0   b) 1   c) 2   d) 4
- 122) How many numbers are their up till now which are even as well as prime numbers?
- a) Five   b) Two   c) One   d) Zero
- 123) How many lines can be drawn through a single point?
- a) One   b) Two   c) Finite   d) Infinite
- 124) Which of the following statement is true?
- a) $2 > -2$ b) $2 < -4$ c) $-2 < -4$ d) $-4 > 4$
- 125) Which property is used in the following equation?
- $$12(x + 4) = 12x + 48$$
- a) Associative property of addition
b) Commutative property of addition
c) Distributive property
d) Reflexive property
- 126) Vikas left home at 7.15 am to go to work. He returned home at 4.45 pm. What is the total amount of time Vikas away from home?
- a) 7 hr 30 min   b) 9 hr 30 min
c) 3 hr 30 min   d) 8 hr 30 min

- 127) खालीलपैकी कोणते कोन काटकोन त्रिकोण दर्शवितात ?
- a) $80^\circ, 50^\circ, 90^\circ$ b) $36^\circ, 90^\circ, 54^\circ$
c) $44^\circ, 90^\circ, 40^\circ$ d) $110^\circ, 90^\circ, 20^\circ$
- 128) जर $A = 5$ तर खालीलपैकी कोणते विधान योग्य आहे ?
- a) $A \times 4 = 20$ b) $A - 3 = 8$
c) $12 + A = 7$ d) $15 \div A = 10$
- 129) जर $\left(\frac{1}{x} + \frac{7}{3x} = \frac{5}{6}\right)$ तर 'x' ची किंमत .....
- a) 2   b) 4   c) 5   d) 6
- 130) $\frac{-3}{5}$ ची विरुद्ध संख्या .....
- a) $\frac{-3}{5}$ b) $\frac{-3}{-5}$ c) $\frac{5}{-3}$ d) $\frac{-5}{3}$
- 131) गुणोत्तराच्या दोन्ही पदांत 3 मिळवले तर गुणोत्तर 2 : 3 होते. तर ते गुणोत्तर काढा.
- a) 14 : 15   b) 12 : 7   c) 7 : 12   d) माहिती अपुरी
- 132) 2001 ला 2000 ने भागले असता बाकी .....
- a) 0   b) 1   c) 9   d) 10
- 133) जर $241 \times 39 = 9399$ तर $2.41 \times 3.9 = \dots\dots$
- a) 0.09399   b) 0.9399
c) 9.399   d) 93.99
- 134) सोडवा $\left(x - \frac{5}{3} = \frac{5}{3} - x\right)$
- a) $\frac{5}{3}$ b) $\frac{10}{3}$
c) उकल शक्य नाही   d) 0

127) Which of the following angles are the angles of a right angled triangle?

a) $80^\circ, 50^\circ, 90^\circ$

b) $36^\circ, 90^\circ, 54^\circ$

c) $44^\circ, 90^\circ, 40^\circ$

d) $110^\circ, 90^\circ, 20^\circ$

128) If $A = 5$, then which of the following statement is correct?

a) $A \times 4 = 20$

b) $A - 3 = 8$

c) $12 + A = 7$

d) $15 \div A = 10$

129) If $\left(\frac{1}{x} + \frac{7}{3x} = \frac{5}{6}\right)$ then the value of 'x' = ...

a) 2

b) 4

c) 5

d) 6

130) Opposite of $\frac{-3}{5}$ is .....

a) $\frac{-3}{5}$

b) $\frac{-3}{-5}$

c) $\frac{5}{-3}$

d) $\frac{-5}{3}$

131) After adding 3 to both the terms in a ratio, the ratio becomes 2 : 3. Find that ratio.

a) 14 : 15

b) 12 : 7

c) 7 : 12

d) Data insufficient.

132) When 2001 is divided by 2000 the remainder is .....

a) 0

b) 1

c) 9

d) 10

133) If $241 \times 39 = 9399$ then $2.41 \times 3.9 = \dots\dots$

a) 0.09399

b) 0.9399

c) 9.399

d) 93.99

134) Solve $\left(x - \frac{5}{3} = \frac{5}{3} - x\right)$

a) $\frac{5}{3}$

b) $\frac{10}{3}$

c) No solution possible

d) 0

135) महिन्याच्या 29 तारखेस गुरुवार असेल तर त्या महिन्याच्या दुसऱ्या शनिवारी कोणती तारीख असेल ?

- a) 9   b) 10   c) 11   d) 12

136) (7777×999) या गुणाकारातील शतकस्थानी कोणता अंक असेल ?

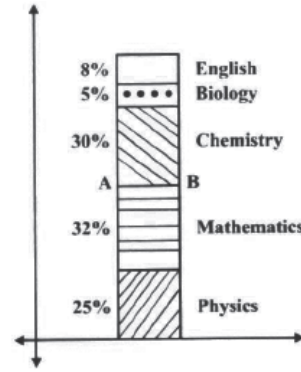
- a) 2   b) 3   c) 7   d) 9

137) $\frac{1}{3}, 31\%, \frac{3}{10}, 0.313, 0.03$ या अपूर्णाकांची चढत्या क्रमाने मांडणी केल्यास मधला अपूर्णांक ..... असेल.

- a) $\frac{1}{3}$ b) 31 %   c) $\frac{3}{10}$ d) 0.313

138) शेजारील विभाजीत स्तंभलेखात प्रमाण 3% = 2 सेमी. तर AB ची उंची किती ?

- a) अंदाजे २१ सेमी
b) ५७ सेमी
c) ३८ सेमी
d) अंदाजे ३० सेमी

139) 1, 4, 0, 7 हे चार अंक एकदाच वापरून लहानात लहान 4 अंकी संख्या कोणती ?

- a) 0147   b) 1047   c) 1704   d) 1407

140) 18 ला एकूण किती विभाजक आहेत ?

- a) 4   b) 5   c) 6   d) 7

141) दोनमध्ये तीन मिळवून बेरजेने 15 ला भागल्यास आपल्याला ..... मिळेल

- a) 5   b) 3   c) 15   d) $\frac{1}{3}$

142) 135 ही संख्या विभाज्यतेच्या कोणत्या कसोट्या पूर्ण करते ?

- a) 2, 7   b) 3, 11   c) 3, 9   d) 6, 3

135) If the day on the 29th of a month is Thursday. What is the date of the 2nd Saturday in that month?

- a) 9   b) 10   c) 11   d) 12

136) The digit at hundredth place in the product $(7777 \times 999) = \dots\dots$

- a) 2   b) 3   c) 7   d) 9

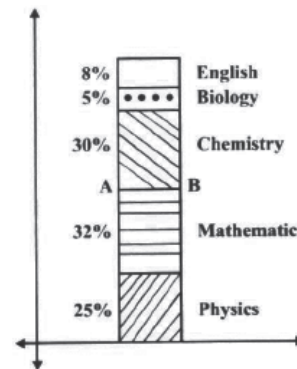
137) If the fractions $\frac{1}{3}$, $31\% \frac{3}{10}$, 0.313 , 0.03 are arranged in ascending order then the middle fraction is .....

- a) $\frac{1}{3}$ b) 31 %   c) $\frac{3}{10}$ d) 0.313

138) For adjacent subdivided bar diagram, scale used is $3\% = 2 \text{ cm}$.

Then the height of AB = ...

- a) 21 cm approximately
 b) 57 cm
 c) 38 cm
 d) 30 cm approximately

139) Smallest 4 digit number using digits 1, 4, 0, 7 only once is .....

- a) 0147   b) 1047   c) 1704   d) 1407

140) Total number of divisors of 18 are .....

- a) 4   b) 5   c) 6   d) 7

141) Adding three in two and dividing fifteen by their sum we get .....

- a) 5   b) 3   c) 15   d) $\frac{1}{3}$

142) The number 135 fulfills the divisibility tests of .....

- a) 2, 7   b) 3, 11   c) 3, 9   d) 6, 3

143) BODMAS चा क्रम बदलल्यास .....

- a) तेच उत्तर मिळेल
b) निराळे उत्तर मिळेल
c) प्राथमिक क्रियांवर अवलंबून असते
d) ऋण उत्तर मिळेल

144) 'a' आणि 'b' पूर्ण संख्या असल्यास ..... पूर्ण संख्या असणारच

- a) $a + b$
b) $a - b$
c) $b - a$, $b < a$
d) वरीलपैकी सर्व पर्यायबरोबर

145) ..... ची लांबी मोजता येते

- a) किरण
b) रेषाखंड
c) रेषा
d) प्रतल

146) -23 चे केवलमूल्य ..... आहे

- a) $+23$
b) 23
c) -23
d) $|-23|$

147) 47° चा पूरककोन ..... हा आहे

- a) 43°
b) 133°
c) 47°
d) 0°

143) When we change the order of BODMAS then .....

- a) We get same answer.
- b) We get different answer.
- c) It is related to primary operation.
- d) We get negative answer.

144) If a & b are whole numbers then ..... must be a whole number.

- a) $a + b$
- b) $a - b$
- c) $b - a, b < a$
- d) all of the above

145) It is possible to measure length of .....

- a) Ray
- b) Segment
- c) Line
- d) Plane

146) The absolute value of - 23 is .....

- a) + 23
- b) 23
- c) - 23
- d) $|- 23|$

147) Supplementary angle of 47° is .....

- a) 43°
- b) 133°
- c) 47°
- d) 0°

Higher Order Thinking Skills - HOTS							
Q. No.	Ans	Q. No.	Ans	Q. No.	Ans	Q. No.	Ans
1	d	38	b	75	c	112	b
2	b	39	d	76	a	113	b
3	c	40	d	77	d	114	d
4	b	41	c	78	a	115	a
5	c	42	d	79	c	116	c
6	a	43	c	80	c	117	c
7	b	44	d	81	c	118	b
8	c	45	c	82	b	119	b
9	a	46	c	83	c	120	c
10	b	47	b	84	c	121	c
11	d	48	c	85	a	122	c
12	b	49	c	86	d	123	d
13	c	50	b	87	a	124	a
14	c	51	d	88	c	125	c
15	b	52	c	89	a	126	b
16	b	53	d	90	d	127	b
17	c	54	b	91	c	128	a
18	c	55	b	92	d	129	b
19	c	56	b	93	c	130	b
20	c	57	b	94	b	131	c
21	a	58	c	95	c	132	b
22	c	59	b	96	b	133	c
23	d	60	c	97	a	134	a
24	c	61	a	98	a	135	b
25	b	62	b	99	c	136	a
26	c	63	c	100	c	137	b
27	d	64	c	101	d	138	c
28	c	65	a	102	b	139	b
29	a	66	d	103	c	140	c
30	b	67	c	104	c	141	b
31	d	68	c	105	c	142	c
32	a	69	d	106	a	143	c
33	b	70	b	107	c	144	a
34	d	71	c	108	d	145	b
35	a	72	d	109	a	146	b
36	c	73	d	110	a	147	b
37	c	74	c	111	b		